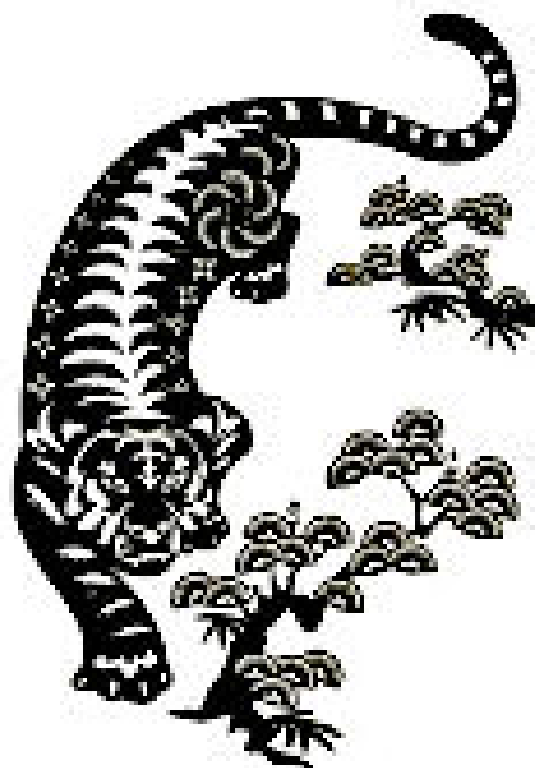

A KÍNAI DETEKTÍV

Robert van Gulik

A MAJOM ÉS A TIGRIS

szociálisan.hu

Robert van Gulik

A kínai detektív

A majom és a tigris

Sorozat Könyvek Kiadó
Budapest, 2013

A fordítás alapjául szolgáló kiadás
Robert van Gulik: *The Monkey and the Tiger*

Borítóterv My Way

Copyright © 1965 by Robert van Gulik
Hungarian translation © Upor László, 2013

ISBN 978-61-5527-614-9

elektronikus verzió:
eKönyv Magyarország Kft.
www.ekonyv.hu

SZEREPLŐK

Állandó szereplők

A MAJOM REGGELE

DI BÍRÓ – Han-jüan járásfőnöke 666-ban

TAO GAN – a segédje

VANG – patikus

LENG – zálogház-tulajdonos

SZENG KIU – csavargó

SZENG KISASSZONY – a húga

CSANG – egy másik csavargó

A TIGRIS ÉJSZAKÁJA

DI BÍRÓ – Pei-csou felől a fővárosba tart 676-ban

MIN LIANG – gazdag földbirtokos

MIN KI-JÜ – a lánya

MIN ÚR – Min Liang öccse, teakereskedő

JEN JÜAN – a Min-birtok jószágigazgatója

LIAO – háznagy ugyanott

ŐSZIRÓZSA – szolgáló

A majom reggele

Ajánlom ezt a történetet jó barátomnak, a Bubu névre hallgató gibbonnak, aki 1962. július 12-én pusztult el a malájföldi Port Dicksonban

Di bíró a szolgálati rezidenciája hátulsó fertályához tartozó nyitott verandán élvezte a reggel hűvösét. Családjával az imént fejezte be a reggelit odabent, és most egymagában iszogatta teáját, amint ez bevett szokása lett a tóparti Han-jüan járásfőnökeként töltött egy év során. Bambusz karosszékét közelebb húzta a faragott márvány mellvédhez. Hosszú szakállát lassan simogatva boldog elégedettséggel szemlélte a veranda tövétől amolyan védelmező zöld falként magasodó hegy lejtőjén dúsan burjánzó aljnövényzetet és nyurga fákat. Hallotta a kismadarak lázas csivitelését és egy távolabbi zuhatag halk morajlását. Milyen kár, gondolta, hogy olyan szűkre szabottak a békés feltöltődés örömteli percei. Pillanatokon belül át kell mennie a járásfőnökség elülső tömbjében működő törvényhivatalba, hogy átnézze a beérkezett iratokat és leveleket.

Hirtelen levelek surrogására és gallyak reccsenésére lett figyelmes. Két sötét, szőrös figura közeledett sebes tempóban a fák tetején, hosszú, vékony karjukkal ágról ágra lendültek, nyomukban hullott a levél, mint a záporosó. A bíró mosolyogva nézett a gibbonpár után. Mindig ugyanazzal a nem szűnő csodálattal nézte azt a könnyed eleganciát, amellyel elsuhannak előtte. Bármilyen félénk teremtmények voltak is, ezek a hegyoldalban élő majmok hozzászoktak már a magányos alakhoz, aki minden áldott reggel itt ücsörög. Néha valamelyik megállt egy röpke pillanatra, és ügyesen elkapta a banánt, amelyet Di bíró odadobott neki.

Ismét megzörrentek a levelek. Egy harmadik gibbon tűnt elő. Lassan haladt, csak egyik kezét és két karszerű lábát használta. A másik kezében valamit tartott. A verandával szemben megállt, rátelepedett egy alacsony ágra, kerek barna szeme fürkészőn meredt a férfira. A bíró most meglátta, miféle tárgyat szorongat a tenyerében: aranygyűrű volt, nagy, csillogó zöld kővel. Tudta, hogy a

gibbonok gyakran elcsennek olyasmit, ami megtetszik nekik, de azt is tudta, hogy az érdeklődésük hamar elszáll, főleg, ha rájönnek, hogy a zsákmányuk ehetetlen. El kell érnie, hogy a majom itt és most megszabaduljon a gyűrűtől, különben valahol az erdőben fogja elhajítani, és a gazdája sosem látja viszont.

Miután a bíró keze ügyében nem volt gyümölcs, amivel elvonhatná a gibbon figyelmét a gyűrűről, gyorsan elővette ruhaujjából a gyújtódobozát, és a tartalmát kezdte rendezgetni a teázóasztalon. Alaposan megnézegette, megszagolgatta mindet szálanként. Közben szeme sarkából látta, hogy a gibbon figyeli. A majom nemsokára le is ejtette a gyűrűt, a legalacsonyabb ágra lendült, és hosszú, póklábszerű karjain csüngve kíváncsian követte Di bíró minden egyes mozdulatát. A bírónak feltűnt, hogy a majom hátszőrzetére néhány szál szalma tapadt. Nem tudta sokáig lekötni a szeleburdi állat érdeklődését. A gibbon barátságos „vak-vak” kiáltást hallatott, föllendült egy magasabb ágra, és már el is tűnt a zöld lombok között.

Di bíró észrevette, hogy a gibbon figyel

Di bíró átlendült a mellvéden, és leereszkedett a hegyoldal tövét szegélyező mohos kövekre. Nemsokára meg is pillantotta a csillogó gyűrűt. Fölvette, és visszakapaszkodott vele a verandára. Jókora

ékszer volt, alaposabban szemügyre véve könnyen megállapította, hogy csakis férfigyűrű lehet. A két egymásba fonódó színarany sárkány szokatlanul nagy, kiválóan csiszolt smaragdkövet tartott. A tulajdonos boldog lesz, hogy visszakaphatja ezt az értékes ritkaságot. A bíró már készült eltenni, amikor a gyűrű belső oldalán néhány rozsdabarna pöttyön akadt meg a tekintete. Sűrű szemöldökét összevonva közelebb emelte az ékszert a szeméhez: a foltok egyértelműen odaszáradt vérre utaltak.

A bíró megfordult, és tapsolt egyet. Amikor idős háznagya kicsoszogott a verandára, megkérdezte tőle:

- Milyen házak állnak a hegyoldalban?
- Nem áll ott egy sem, uram. Túl meredek a hegyoldal, és sűrű erdő borítja. De a gerincre több villát is építettek.
- Igen, emlékszem, hogy láttam azokat a nyaralókat. Nem tudod véletlenül, kik laknak arra?
- Például Leng, a zálogos. Aztán Vang, a patikus.
- Lenget nem ismerem. Azt mondod, Vang? A Konfucius templomával szemközt, a piactéren álló patika tulajdonosa? Az a fürge kis alak, aki mindig olyan gondterhelt képet vág?
- Igen, ő, uram. És meg is van rá minden oka, hogy gondterhelt legyen. Azt hallottam, idén nem nagyon jól megy neki az üzlet. Ráadásul az egyetlen fia szellemi fogyatékos. Jövőre húszéves lesz, és még írni-olvasni sem tanult meg. Nem tudom, mit lehet kezdeni vele, mivé lesz egy ilyen fiú...

Di bíró szórakozottan bólintott. A hegygerincre épült villák nem jöhetnek számításba, mert a gibbon túl félénk, nem merészkedik lakott területre. Természetesen fölkaphatta a gyűrűt egy nagy kert csendes zugában is. Csakhogy akkor rég elpottyantotta volna, jóval az előtt, hogy az egész erdőn átvágva leér a hegy lábáig. Valahol sokkal lejjebb kellett találnia.

A bíró elküldte a háznagyot, és még egyszer megnézte a gyűrűt. A smaragd ragyogása mintha hirtelen eltompult volna: a bús zöld szem sötéten meredt rá. Gyorsan visszatette az ékszert a ruhaujjába,

bosszantotta, hogy így megzavarta a dolog. Kitesznek majd egy hirdetőt, amelyben részletes leírást ad a gyűről, a tulajdonos hamarosan jelentkezik a bíróságon, és ezzel az ügy szépen le is zárul.

Belépett az épületbe, átsétált a családi rezidencián, majd az elülső kerten, végül kiért a járásfőnökség tágas központi udvarára. Itt viszonylag hűvös volt, miután a körben magasodó épületek miatt a délelőtti nap nem tudott besütni. A főporoszló épp a középre felsorakozott tucatnyi beosztottja felszerelését szemlélte. Amikor meglátták a közelgő járásfőnököt, vigyázzba merevedtek. Di bíró már épp elhaladt volna mellettük a szemközti oldalon nyíló törvényhivatal felé, amikor egy hirtelen jött gondolat megállította. Megkérdezte a főporoszlót:

– Ismersz bármilyen lakott helyet a magánlakrészem mögötti hegyoldalon az erdőben?

– Nem, bíró úr, legjobb tudomásom szerint nincs ott egyetlen ház sem. Csak az a kunyhó, a hegy derekán. Farönkökből épült kicsi viskó, egy favágó használta, de már régóta üresen áll.

Aztán fontoskodva hozzátette:

– Csavargók gyakran meghúzódnak ott éjszakára. Rendszeresen följárók ellenőrizni, uram, nehogy valami bajt keverjenek.

Ez talán bele is illik a képbe. Egy lakatlan kunyhó a hegy derekán...

– Mit jelent az, hogy rendszeresen? – kérdezte szigorúan Di bíró.

– Úgy értem, uram... öt- vagy hathetente általában föl...

– Én ezt nem nevezném rendszeresnek – szakította félbe nyersen a bíró. – Elvárom tőled, hogy... – de itt elharapta a mondatot.

Ez így nem lesz jó. Nem szabad, hogy egy homályos kényelmetlen érzés miatt kijöjjön a béketűrésből. A sok fűszer fekhette meg a gyomrát, biztos ezért szállt el az iménti jókedve és nyugalma. Nem volna szabad húst ennie a reggeli rizshez... Valamivel barátságosabb hangnemben folytatta:

– Milyen messze van ide az a kunyhó?

– Gyalog negyedórányra, bíró úr, a domboldalon fölfelé vezető keskeny ösvényen.

– Értem. Hívd ide Tao Gant!

A főporoszló elszaladt a törvényhivatalba. Kifakult barna öltözéket és magas, négyszögű fekete fejfedőt viselő idősödő, cingár alakkal tért vissza. A férfi hosszúkás, bús arcán kókadt bajusz és gyér kecskeszakáll díszelgett, a bal orcáján éktelenkedő bibircsókból három hosszú szőrszál lógott. Miután Tao Gan köszöntötte elöljáróját, Di bíró félrevonta az udvar sarkába. Megmutatta neki a gyűrűt, és elmesélte, hogyan jutott hozzá.

– Látod a rászáradt vért. A tulajdonosa valószínűleg megvágta az ujját erdei sétája közben. Levette a gyűrűt, hogy megmossa a kezét a patakban, akkor csente el a gibbon. Miután elég értékes darab, és van még egy óránk a reggeli meghallgatásig, fölmegyünk körülnézni. Lehet, hogy az emberünk azóta is arra kószál, és keresi a gyűrűjét. Jött valami fontos a reggeli küldeményekkel?

Tao Gan sápadt, hosszúkás arca még jobban megnyúlt, ahogy válaszolt:

– Hung törvénybiztos küldött Csiang-peiből egy rövid feljegyzést. Arról tudósít, hogy Ma Dzsung és Csiao Tai eddig semmilyen nyomra nem bukkant.

Di bíró a homlokát ráncolta. Három segédje két nappal korábban utazott el a szomszédos Csiang-pej járásba, hogy a bíró ottani kollégájának segítsen földeríteni egy bonyolult ügyet, amelynek a számai ebbe a járásba is elvezettek.

– Hát jó – sóhajtott –, akkor menjünk. Egy lendületes kis séta jót fog tenni.

Odaintette a főporoszlót, és utasította, hogy két emberével együtt kísérje el őket.

A hátsó kapun át léptek ki a járásfőnökség tömbjéből. Nem sokkal odébb a főporoszló letért a keskeny földútról, és elindult az erdőbe vezető gyalogösvényen.

Az ösvény cikcakkban emelkedett, de még így is megerőltető volt az út fölfelé. Nem találkoztak senkivel; más hangot nem hallottak, csak a magas fák tetején csivitelő madarakét. Körülbelül negyedóra múltán a főporoszló megállt, és egy valamivel följebb magasodó facsoportra mutatott.

– Ott van, uram! – közölte.

Nemsokára magas tölgyektől körülzárt tisztáson találták magukat, amelynek a mélyén mohos zsúpfedelű kis fakunyhó bújt meg. Az ajtó csukva volt, az egyetlen ablakon a zsalu zárva. Előtte tőkeként szolgáló öreg farönk, mellette szalmabála. Síri csend honolt, tökéletesen elhagyatottnak tűnt a hely.

Di bíró átvágott a magasra nőtt, vizes fűvön, és benyitott a házba. A félhomályos belső térben egy fenyőfa asztalt pillantott meg, előtte két kis székkal, a hátsó falnál pedig egy csupasz deszkaágyat. A priccs előtt kopott kék nadrágot és zubbonyt viselő férfi feküdt a földön, lefittyedt állal, tágra meredt, üveges szemmel.

A bíró sebesen megfordult, és utasította a főporoszlót, hogy nyissa ki a zsalut. Ezután Tao Gannal együtt leguggolt a földön fekvő test mellé. Idős férfi volt, sovány, de viszonylag magas. Szabályos, széles arcán szürke bajusz és gondosan nyírt rövid kecskeszakáll díszelgett. Feje tetején az ős haját alvadt vér tapasztotta csomókba. Jobb keze behajlítva a mellkasa előtt, a bal kinyújtva, a törzse mellett feküdt. Di bíró megpróbálta megemelni a karját, de azt tapasztalta, hogy teljesen megmerevedett.

– Tegnap éjjel halhatott meg – mormogta maga elé.

– Vajon mi történt a bal kezével, uram? – kérdezte Tao Gan.

Négy ujját levágták az utolsó percnél, csak véres csonk maradt a helyükön. Csak a hüvelykujj maradt sértetlen.

A bíró alaposan tanulmányozta a napbarnította roncsolt kezét.

– Látod azt a vékony fehér csíkot a mutatóujj körül, Tao Gan? Ez a szabálytalan körvonal megfelel a smaragdköves gyűrű két

egymásba fonódó sárkányának. Beigazolódott a sejtésem. Ő a gyűrű tulajdonosa, és megölték.

Fölkelt, és odaszólt a főporoszlónak:

– Vitesd ki az embereiddel a holttestet!

Mialatt a két poroszló kicipelte a tetemet, Di bíró és Tao Gan gyorsan átkutatta a kunyhót. A padlót, az asztalt és a két széket vastagon borította a por, de a deszkaágyat nagyon alaposan letisztították. Egyetlen apró vérfolt sem látszott rajta.

A poros padlón látható kusza lábnyomokra mutatva Tao Gan megjegyezte:

– Látszik, hogy többen is jártak itt az este. Ezt a nyomot mintha egy hegyes orrú kis női cipő hagyta volna. Azt pedig egy férfilábbeli. Méghozzá nagyon nagy!

A bíró bólintott. Tanulmányozta egy darabig a padlót, majd így szólt:

– Nem látom a nyomát, hogy a földön húzták volna végig a holttestet, így hát nyilván kézben hozták be. Gondosan letisztították az ágyat, aztán ahelyett, hogy arra fektették volna, letették a földre! Különös eset! Nézzük meg még egyszer a férfit!

Odakint rámutatott a szalmabálára, és folytatta:

– Összeáll a kép, Tao Gan. A gibbon bundájába beleakadt néhány szál szalma. Amikor a holttestet bevitték a kunyhóba, a gyűrű lecsúszott a bal mutatóujj csonkjáról, egyenest a szalma közé. Aztán amikor a gibbon hajnalban erre kószált, éles szemével fölfedezte a szalmában a csillogó tárgyat, és azonnal fölkapta. A kanyargós ösvényen negyedórába telt, amíg fölértünk ide, légvonalban viszont egészen kicsi a távolság a házam mögött, a hegy lábánál álló fákig. A gibbon nagyon rövid idő alatt lejuthatott innen oda a fák koronáján.

Tao Gan megállt, és szemügyre vette a tőkét.

– Ezen nem látni vért, uram. És a négy levágott ujjnak sincs nyoma.

– A csonkítás és a gyilkosság nyilvánvalóan másutt történt – mondta erre a bíró. – A holttestet később hozták fel ide.

– Akkor a gyilkos nagyon erős ember lehet, bíró úr. Nem kis feladat idáig fölcipelni egy embert. Hacsak nem segített neki valaki.

– Kutasd át!

Miközben Tao Gan alaposan megvizsgálta a halott ruháját, Di bíró a fejét vette figyelmesen szemügyre.

Úgy vélte, viszonylag kicsi, de súlyos eszközzel – talán egy fémkalapáccsal – zúzhatták be hátulról a koponyát. Aztán az ép jobb kezét kezdte tanulmányozni. A tenyér és az ujjak belső oldala megkérgesedett, de a köröm viszonylag hosszú és jól ápolt volt.

– Az égvilágon semmit nem találtam, uram! – egyenesedett föl Tao Gan. – Még egy arctörlő kendőt sem! A gyilkos mindent eltávolított, amiből meg lehetne állapítani az áldozat kilétét.

– De van egy gyűrűnk – jegyezte meg a bíró. – Eredetileg biztos azt is magával akarta vinni. És amikor észrevette, hogy nincs meg, nyilván rájött, hogy útközben vesztetett el valahol. Valószínűleg megpróbálta lámpással megkeresni, de hiába.

Odafordult a főporoszlóhoz, aki unott képpel rágcsált egy fogszékelt, és megkérdezte:

– Láttad valaha ezt az embert?

A főporoszló vigyázzba vágta magát.

– Nem, bíró úr. Soha! – felelte, majd kérdő tekintettel nézett a beosztottaira, és miután azok is megrázták a fejüket, hozzátette: – Valami északról jött csavargó lehet.

– Mondd meg az embereidnek, hogy készítsenek hordágyat pár vastagabb ágból, és vigyék a holttestet a járásfőnökségre. Sorban haladjanak el előtte az írások és a teljes személyzet, hátha valaki felismeri. Értesítsd a bírósági orvosszakértőt, aztán menj el a piactérre Vang úr patikájába, és kérd meg, hogy fáradjon be hozzám az irodába.

Miközben lefelé ereszkedtek a hegyoldalban, Tao Gan kíváncsian megkérdezte:

– Azt hiszed, uram, a patikus esetleg többet tud az ügyről?

– Nem, dehogy. Csak éppen fölmerült bennem, hogy a holttestet ugyanúgy hozhatták fönről lefelé, mint lentről föl! Ezért ki akarom kérdezni Vangot, nem volt-e fönt a hegygerincen valami összezördülés csavargók vagy más kétes elemek között az éjjel. Egyben azt is szeretném megtudni tőle, hogy rajta és a zálogház-tulajdonos Lengen kívül ki lakik még arra. A csodába, beakadt a köntösöm.

Amíg Tao Gan lefejtette a tövises ágat gazdája ruhájáról, a bíró folytatta:

– A halott ruházata kétkezi munkásra vagy kézművesre vall, az arca viszont tanult emberre. És a keze: napbarnította, itt-ott bőrkeményedéssel, de ápolt; olyan jómódú, tanult embert sejtet, aki szívesen él a szabad ég alatt. A jómódra abból következtetek, hogy ilyen drága smaragdgyűrűje volt.

Tao Gan lefelé menet már nem beszélt többet, de amikor elérték a földutat, lassan így szólt:

– Szerintem a drága gyűrű nem bizonyítja, hogy az emberünk gazdag volt. A kóbor banditák kivétel nélkül nagyon babonások. Gyakran ragaszkodnak egy-egy lopott ékszerhez, csak mert azt hiszik, szerencsét hoz.

– Világos. Nos hát, most megyek és átöltözöm, csuromvíz a ruhám. Nemsokára találkozunk az irodámban.

Miután Di bíró megfürdött és felöltötte hivatali zöld brokátköntösét, még épp maradt ideje egy csésze teára. Azután Tao Gan segített neki fölvenni a szárnyas fekete bírói föveget, és együtt átmentek az irodából nyíló nagy tanácsterembe. Csak néhány rutineset került terítékre, úgyhogy alig fél órával később a bíró már be is zárhatta a meghallgatást. Amikor visszaért az irodába, leült nagy íróasztalához, félretolta a hivatalos iratokat, és letette maga elé a smaragdgyűrűt.

Aztán köntöse ujjából elővette összecsukszó legyezőjét, és a gyűrűre mutatott vele.

– Különös eset, Tao Gan! Mit jelenthetnek vajon azok a levágott ujjak? Hogy a gyilkos előbb megkínózta az áldozatát, mert ki akart szedni belőle valamit? Vagy a gyilkosság után vágta le őket, mert valamilyen ismertetőjegyet hordoztak, amelyből megállapíthatnánk a holttest kilétét?

Tao Gan nem válaszolt azonnal. Töltött a bírónak egy csésze forró teát, aztán visszaült az íróasztal előtt álló kis zsámolyra, és a bibircsókjából kilógó három szőrszálat lassan huzigálva belevágott:

– Úgy tűnik, a négy ujjat egyetlen csapással vágta le, ezért szerintem a második feltételezésed a helytálló, uram. A főporoszló azt állítja, a kunyhót gyakran használták csavargók. Na mármost, az ilyen vándor haramiák legtöbbje sokszor szervezett bandákba vagy titkos szövetségekbe tömörül. Minden leendő tag kötelezően hűségesküt tesz a bandavezérnek, ami azzal jár, hogy komolysága és bátorsága bizonyítékként ünnepélyesen le kell vágnia egy percet a bal kisujjából. Ha ez valóban belső leszámolás, akkor a gyilkosok talán éppen azért csapták le azt a négy ujjat, hogy a csonka kisujjal együtt a bűntény hátterére utaló fontos nyomot is eltüntessék.

Di bíró megütögette legyezőjével az asztal lapját.

– Kiváló érvelés, Tao Gan. Induljunk ki abból a feltételezésből, hogy igazad van. Ebben az esetben...

Kopogtak az ajtón. A bírósági orvosszakértő lépett be, és tisztelettudóan üdvözölte a bírót. Kitöltött hivatalos ívet helyezett az asztalra, és így szólt:

– Íme, a halottkémi jelentésem, bíró úr. Minden részlet lejegyeztem, a nevet kivéve természetesen. Az elhunyt körülbelül ötvenéves lehetett, és jó egészségnek örvendett. Sem testi hibát, sem nagyobb anyajegyet vagy forradást nem találtam. Horzsolást, dulakodásra utaló egyéb jelet nem fedeztem fel. A koponyájára hátulról mért egyetlen ütéssel ölték meg, a gyilkos szerszám feltehetően egy kicsi, de nehéz fémkalapács lehetett. A bal kéz négy

ujját levágták, közvetlenül a gyilkosság előtt vagy után. Mindez tegnap késő éjjel történt.

Az orvos megvakarta a fejét, és kissé bátortalanabban folytatta:

– Meg kell vallanom, uram, hogy a hiányzó ujjak ügyében meglehetősen tanácstalan vagyok. Nem tudtam rájönni, pontosan hogyan is vágták le őket. A megmaradt csonkokban a csont nincs összezúzva, a vágásnál a hús nem roncsolódott, és a bőr sem tépett. A kezet minden valószínűség szerint szétterpesztett ujjakkal egy sík felületre helyezték, aztán a négy ujjat valami súlyos, borotvaéles vágóeszköz egyetlen csapásával, egyszerre nyesték le. Ha nagyobb fejszével vagy kétélű karddal csinálták volna, nem lenne ilyen tiszta, tökéletesen egyenes a vágás. Igazán nem tudom, mire véljem!

Di bíró átfutotta a jelentést, aztán fölneézett, és megkérdezte:

– És a lába?

– A lábfej állapota csavargóra utal. Bőrkeményedések a szokásos helyeken, beszakadt köröm. Olyan ember lába, aki sokat gyalogol, méghozzá gyakran mezítláb.

– Értem. Felismerte valaki?

– Nem, uram. Jelen voltam, amikor a személyzet elhaladt a holttest előtt. Senki nem látta azelőtt.

– Köszönöm. Elmehetsz.

A főporoszló, aki mind ez ideig a folyosón várakozott, most belépett, és jelentette, hogy megérkezett Vang úr, a patikus.

Di bíró összecsukta a legyezőjét.

– Vezesd be! – rendelkezett.

A patikus enyhén görnyedt tartású, alacsony, ürge ember volt, elegáns fekete selyemköntöst és négyszögletű fekete fejfedőt viselt. Sápadt és érzelemmentes arcát éles keretbe foglalta koromfekete bajsza és kecskeszakálla. Miután meghajolt, a bíró nyájasan így szólt:

– Foglalj helyet, Vang úr! Nem a bíróság előtt állsz. Elnézést, hogy idefárasztottalak, de szeretnék többet tudni arról, mi a helyzet a hegygerincen. Napközben mindvégig a patikádban vagy, ezt jól tudom, de gondolom, az estét és az éjszakát a hegyi villádban töltöd.

– Így van, bíró úr – felelte Vang visszafogottan, kulturált hangon.
– Ebben az időszakban odafönt sokkal hűvösebb van, mint a városban.

– Világos. Hallom, néhány haramia felfordulást csinált az éjjel.

– Nem, uram, tegnap éjjel csend és nyugalom volt. Az igaz, hogy mindenféle csavargók és kétes elemek szoktak arrafelé kószálni. Az éjszakát az erdőben töltik. Késői órán félnek bemenni a városba, mert az őrjárat bármikor elfoghatja őket. Az efféle gazemberek jelenléte az egyetlen hátránya annak az egyébként rendkívül vonzó környéknek. Néha halljuk, hogy az úton kiabálnak, veszekszenek, de az összes villának – köztük az enyémnek is – jó magas a kerítése, ezért nem kell rablástól félnünk, úgyhogy egyszerűen nem veszünk róluk tudomást.

– Nagyra értékelném, ha megkérdeznéd a szolgálodat. Lehet, hogy a rendbontás nem is az úton, hanem a házad mögött, az erdőben történt.

– Most azonnal meg tudom mondani, bíró úr, hogy nem láthattak és nem hallhattak semmit. Egész este otthon tartózkodtam, és egyikünk sem hagyta el a házat. De érdeklődj Leng úrnál, a zálogosnál. Ő a szomszédban lakik, és néha... elég szokatlan időpontban tér haza.

– Ki lakik még arra, Vang úr?

– Pillanatnyilag senki. Van még három villa a közelben, de mindegyik jómódú fővárosi kereskedőé, aki csak a nyári pihenőidőt tölti itt. Jelenleg üresen áll mind a három.

– Értem. Mindenesetre nagyon köszönöm. Átfáradnál a főporoszlóval a halottaskamrába, uram? Szeretném, ha vetnél egy pillantást egy csavargó holttestére, és tudatnád velem, hogy láttad-e az utóbbi időben a házad közelében.

Miután a patikus mély meghajlással távozott, Tao Gan szólalt meg:

– Azt a lehetőséget is számításba kell vennünk, bíró úr, hogy a férfit esetleg itt, a városban ölték meg. Egy ivóban vagy egy rossz hírű bordélyban.

Di bíró megrázta a fejét.

– Ha így történt volna, a holttestet inkább elrejtik a padló alá vagy behajítják egy emésztőgödörbe. Eszük ágában nem lett volna vállalni a kockázatot, hogy fölszállítsák a hegyoldalba, mert akkor törvénszerűen el kellett volna haladniuk a járásfőnökség mellett.

Újra elővette köntöse ujjából, és Tao Gan kezébe adta a gyűrűt.

– Amikor az orvosszakértő belépett, épp arra akartalak kérni, hogy menj le a városba, és mutasd meg ezt a gyűrűt a kisebb zálogházakban. Most nekiindulhatsz. A törvényhivatal ügymenete miatt nem kell aggódnod, ma délelőtt elintézek mindent magam.

Bátorító mosollyal útra bocsátotta segédjét, majd nekilátott átolvasni a reggel érkezett hivatalos küldeményeket. A levéltárból átkérte a szükséges iratgyűjtőket, és hozzálátott. Csak egyszer zavarták meg, amikor a főporoszló belépett, és jelentette, hogy Vang megnézte a csavargó holttestét, de nem ismerte föl.

Délben a bíró hozatott magának egy tál rizst és sózott zöldséget. Az ebédet egy hivatalnok segédletével az íróasztalánál fogyasztotta el. Mialatt erős teáját kortyolgatta, gondolatban elővette a meggyilkolt vándor ügyét. Lassan megcsóválta a fejét. Noha az addig napvilágra került tények bandaleszámolásra utaltak, ő továbbra is igyekezett más megközelítésből keresni a megoldást. Ám be kellett látnia, hogy kétségeit nem sok mindenre alapozhatja: mindössze arra a benyomására, hogy a halott nem csavargó volt, hanem tanult, értelmes ember, sőt erős jellem. Úgy döntött, segédjét egyelőre nem avatja be bizonytalan sejtéseibe. Tao Gan mindössze tíz hónapja állt a szolgálatában, de olyan lelkesedéssel és odaadással végezte a munkáját, hogy a bíró nem szívesen bártortalanította volna el azzal, hogy megkérdőjelezi a levágott ujjakra alapozott teóriáját.

Azonkívül nagyon helytelen volna arra tanítani, hogy a tények helyett a megérzéseiből induljon ki.

Nagy sóhajjal letette a teáscsészéjét, és közelebb húzott egy vaskos iratgyűjtőt, amely a szomszédos Csiang-pej járást érintő csempészügy papírjait tartalmazta. Négy nappal korábban a milícia meglepett három férfit, amint két ládát próbál meg átvinni a két szomszéd járást elválasztó folyón. A férfiak a terhüket visszahagyva bemenekültek a csiang-pej erdőbe. Kiderült, hogy a ládák dugig vannak arany- és ezüstport, kámfort, higanyt, valamint ginzenget tartalmazó kis csomagokkal, márpedig ezek mindegyikére magas útvám érvényes. Miután a szállítmányt Csiang-peiben fogták el, az ügy Di bíró kollégájára, az ottani járásfőnökre tartozott. Ő azonban épp szűkében volt az embereknek, és Di bíró segítségét kérte, aki készségesen állt rendelkezésére. Annál is inkább, mert azt gyanította, hogy a csempészeknek itt, az ő járásában is lehetnek bűntársai. Odaküldte megbízható, öreg társát, Hungot, valamint két másik segédjét, Ma Dzungot és Csiao Tait, akik a határfolyón átívelő híd őrkaszárnyájában vertek ideiglenes tanyát.

A bíró elővette az iratgyűjtőből a térség vázlatos térképét, és tüzetesen áttanulmányozta. Ma Dzung és Csiao Tai a jelek szerint a milicistákkal átfésülte az erdőt, és kikérdezte a beljebb, a földeken élő parasztokat, de semmiféle nyomra nem bukkantak. Kellemetlen ügy, hiszen a felsőbb hatóságok mindig szigorú szemmel tekintettek az adókerülő bűncselekményekre. A megyefőnök – Di bíró és kollégája közvetlen előljárója – küldött is egy dörgedelmes levelet Csiangpeibe, hogy gyors eredményt vár. Hozzátette, hogy az ügy azért sem tűr halasztást, mert a csempészáru nagy mennyisége és komoly értéke azt támasztja alá, hogy nem helyi csempészek véletlenszerű próbálkozásáról van szó. A háttérből bizonyára nagy hatalmú szervezet irányítja őket. A három csempész csak annyiban fontos, amennyiben adatokkal szolgálhatnak a vezérek azonosításához. A császári hatóságok gyanúja szerint a bandavezér magas rangú fővárosi pénzember lehet. Amíg ennek a főbűnösnek

nem sikerül a nyomára bukkanni, a csempészet zavartalanul folyik tovább.

A bíró újból megcsóválta a fejét, és töltött magának még egy csésze teát.

Tao Gan hullafáradtan és rendkívül rosszkedvűen ért vissza a piactérre. A központi halpiac mögötti bűzös és fülledt negyedben nem kevesebb mint hat zálogosnál járt, jó néhány kisebb ezüst- és aranyművesboltban, valamint néhány rossz hírű fogadóban és éjjeli menedékhelyen kérdezősködött. De sehol senki nem látott smaragdköves gyűrűt két egymásba fonódó sárkánnyal, vagy hallott bármit a városon kívül lezajlott bandaháborúról.

Fölment a Konfuciusz templomának utcai árusoktól zsúfolt széles kőlépcsőjén, és leült az egyik fánk sütő asztala előtti bambuszülőkére. Elgyötört lábát masszírozva búsan elmorfondírozott azon, hogy lám, kudarcot vallott az első alkalommal, amint Di bíró önállóan bízott rá valamit, hiszen ez idáig mindig Ma Dzsunggal és Csiao Taival együtt végezte a feladatokat. Bizony, eljátszotta a ritka esélyt, hogy rátermettségét megmutassa! „Nem vitás – mondta magában –, hogy nincs meg az a fizikai erőm és nyomozói gyakorlatom, mint a társaimnak, de az alvilág működéséről és titkairól tudok annyit, mint ők, ha nem többet! Miért nem...”

– Ez a hely arra való, hogy fogyasszanak, nem arra, hogy ingyen ücsörögjenek. A búvalbélelt képed egyébként is csak elriasztja a többi vásárlót!

Tao Gan gyilkos pillantást vetett az árusra, és előkotort öt rézpénzt, amiért kapott egy adag fánkot. Ezzel meglesz az ebédje, hiszen amúgy is elég takarékosan szokott étkezni. Miközben a fánkokat falta, tekintetével bejárta a piacteret. Irigyen vette szemügyre a túloldalon Vang patikájának aranyszínűre lakkozott, díszes bejáratát. A mellette álló magas kőépület egyszerűnek, de méltóságteljesnek látszott. A rácsos ablakok fölött kis tábla függött, rajta ez állt: „Leng zálogháza”.

„Csavargók még véletlenül sem mennének ilyen finom zálogházba – mormogta Tao Gan magában –, de ha már itt vagyok, oda is benézhetek. Ráadásul Leng villája is a hegygerincen áll. Ki tudja, talán látott, vagy hallott valamit az éjjel.” Fölállt, és átverekedte magát a piacteret betöltő tömegben.

A tágas helyiségen végigfutó magas pult előtt álló tucatnyi jól öltözött ügyfél élénk párbeszédet folytatott az alkalmazottakkal. Hátról egy súlyos íróasztal mögött kövér férfi ült, és húsos, fehér ujjával tologatta a golyókat óriási abakuszán. Bő szürke köntöst viselt és kis fekete fejfedőt. Tao Gan benyúlt köntöse buggyos ujjába, és a legközelebbi alkalmazott elé mutatós, piros névjegykártyát tett le, amelyen nagy betűkkel ez állt: „Kan Tao, arany és ezüst régiségek adásvétele”. A kártya sarkában pedig a cím: a fővárosi híres ékszerészek utcája. Ez csak egy volt a számos hamis névjegy közül, amelyet Tao Gan a hivatásos szélhámosként eltöltött hosszú évek során használt; miután beállt Di bíró szolgálatába, nem volt szíve megválni különleges gyűjteményétől.

Amikor a boltossegéd megmutatta a névjegyet a kövér férfinak, az rögvést felpattant, és kacsázó léptekkel a pulthoz sietett. Kerek, gögös képe barátságos mosolyra gyűrődött, amikor megkérdezte:

– És miben állhatunk a rendelkezésedre, uram?

– Csak egy bizalmas kérdést szeretnék föltenni, Leng úr. Valaki fölajánlott nekem egy smaragdköves gyűrűt, valódi értékének alig egyharmadáért. Azt gyanítom, hogy lopott holmi, és arra volnék kíváncsi, nem próbálta-e valaki elzálogosítani itt nálad.

Azzal elővette köntöse ujjából és a pultra helyezte a gyűrűt.

Leng elkomorodott.

– Nem – válaszolta kurtán –, sosem láttam. Nem rád tartozik! – rivallt rá aztán a kancsal boltossegédre, aki a válla fölött igyekezett odatesni. – Nagyon sajnálom, hogy nem segíthetek, Kan úr – tette még hozzá, majd visszament az íróasztalához.

A kancsal alkalmazott rákacsintott Tao Ganra, és állával a bejárat felé bökött. Tao Gan bólintott, és kilépett az utcára. Vang

szomszédos patikájának bejáratánál fölfedezett egy vörös márványpadot, leült, és várt.

A nyitott ablakon át érdeklődéssel figyelte, mi zajlik odabenn. Két patikussegéd fakorongok között pirulákat préselt, egy harmadik pedig fémtőkén valami gyógynövény vastag szárát szeletelte a tőkéhez forgópánttal hozzáerősített nagy hasítóbárral. Ketten szárított pókokat és százlábúakat válogattak. Tao Gan tudta, hogy ezeket kabócák elhagyott pácéljaival együtt mozsárban porítva, majd melegített borban feloldva kitűnő köhögés elleni gyógyszer nyerhető.

Egyszerre lépteket hallott. A kancsal férfi jelent meg, és ült le mellé.

– Az ostoba fajankó főnököm nem ismert föl – mondta önelégült vigyorral –, de én rögtön tudtam, hová tegyelek! Jól emlékszem, hogy láttalak a bíróságon az írnokok asztalánál ülni!

– Térjünk a lényegre! – szólt Tao Gan bosszúsan.

– A lényeg, hogy az a dagadt disznó hazudott neked, barátom! Nagyon is látta már azt a gyűrűt. Tartotta is már a kezében a pultnál.

– Jó-jó. Gondolom, teljesen kiment a fejéből.

– Szó sincs róla! Azt a gyűrűt két nappal ezelőtt hozta be egy piszkosul mutatós lány. Amikor épp meg akartam kérdezni tőle, hogy zálogba adná-e, odajön a főnök, és félretol. Mindig kikezd a csinos fiatal nőekkel a vén kecske! Hát szóval figyeltem őket, de nem hallottam, mit sugdostak. A madárka végül újra fölkapta a gyűrűt, és már ott sem volt.

– Miféle nő volt?

– Hát nem előkelő kisasszony, annyit mondhatok! Foltozott kék nadrágot és zubbonyt hordott, mint a cselédek. Te jó ég, ha gazdag volnék, nem bánám, ha ilyen cselédet tarthatnék a ház körül, de még mennyire, hogy nem! Micsoda nő volt! Na szóval, a főnököm

becstelen alak, annyit mondhatok. Nyakig benne van mindenféle gyanús ügyletben, és az adójával is csal.

– Úgy tűnik, nem rajongsz érte.

– Ha tudnád, hogy kiszipolyoz minket! És azzal a beképzelt fiával együtt folyton rajtunk tartja a szemét, semmi esélyünk összeszedni egy kis mellékest! – sóhajtotta komoran, majd tárgyyszerűen folytatta: – Ha a járásfőnökség fizet nekem napi tíz rézpénzt, összegyűjtöm a bizonyítékokat az adócsalásról. Azokért, amiket most elmondtam, elfogadok huszonöt rézpénzt.

Tao Gan fölállt, és vállon veregette a másikat.

– Csak így tovább, fiam! – rikkantotta derűsen. – Idővel majd belőled is ilyen szép kövér zsarnok válhat, és tologathatod a golyókat a hatalmas abakuszodon. Ha szükségem lesz rád – tette hozzá nyersen –, majd üzenek érted. Ég veled!

A csalódott segéd beviharzott a zálogházba. Tao Gan megfontoltabb léptekkel követte. Odabent csontos ujjáival megkopogtatta a pultot, és határozott mozdulattal magához intette a potrohos tulajdonost. Miután megmutatta neki a járásfőnökség nagy vörös pecsétjével ellátott azonosítóját, szárazon így szólt:

– Velem kell jönnöd a járásfőnökségre, Leng mester. A nagytiszteletű járásfőnök úr beszélni szeretne veled. Nem szükséges átöltöznöd. Ez a szürke ruha nagyon is illik hozzád. Igyekezz, nem érek rá egész nap várni!

Leng fényűző, kipárnázott gyaloghintóján mentek a járásfőnökségre.

Tao Gan közölte a zálogossal, hogy a törvényhivatalban kell várakoznia. Leng nehézkesen elhelyezkedett az előtérben álló padon, és méreletes selyemlegyezőjével azonnal hevesen legyezni kezdte magát. Amikor Tao Gan visszajött érte, fürgén talpra szökkent.

– Miről van szó, uram? – kérdezte aggodalmas képpel.

Tao Gan szánakozva nézett rá. Magában rettenetesen élvezte a helyzetet.

– Nos – kezdte lassan –, hivatalos ügyekről természetesen nem beszélhetek. De annyit elárulok, uram, hogy nem szívesen lennék a bőrödben.

Amikor a verejtékező zálogos Tao Gan nyomában belépett az irodába, és meglátta az íróasztal mögött Di bírót, térdre vetette magát, és homlokát többször a padlóhoz koccantotta.

– Hagyjuk a formalitásokat, Leng úr! – szólt hűvösen a bíró. – Ül le, és figyelj jól! Kötelességem figyelmeztetni, hogy amennyiben nem válaszolsz őszintén a kérdéseimre, a bíróság előtt leszek kénytelen lefolytatni a kihallgatást. Halljam, hol voltál tegnap éjjel!

– Irgalmas ég! Tehát a félelmem beigazolódott! – kiáltotta a kövér férfi. – Csak azért történt az egész, mert egy kicsit túl sokat ittam! Esküszöm, bíró úr! Amikor zártam, benézett hozzám régi barátom, Csu, az aranyműves, hogy igyunk meg valamit a sarki fogadóban. Két kancsóval ittunk összesen, uram! Vagy még annyit sem! Rendesen meg tudtam még állni a lábamon. Az öreg mesélte el neked, igaz?

Di bíró bólintott. A leghalványabb fogalma sem volt, miről beszél ez a feldúlt ember. Tervei szerint ha Leng azt válaszolja, hogy otthon töltötte az estét, a bíró megkérdezte volna, tapasztalt-e valami ribilliót a hegygerincen, ezután pedig számon kéri a smaragdgyűrűvel kapcsolatos hazugságot. Így azonban kurtán odavetette:

– A te szádból is hallani akarom a történetet elejétől végéig!

– Az úgy volt, bíró úr, hogy miután elköszöntem Csu barátomtól, utasítottam a hordszékvivőimet, hogy vigyenek haza, a villába. Amint befordultunk itt, a járásfőnökség sarkánál, egy csapat fiatal gazfickó, épphogy csak felnőtt pimasz utcagyerek, elkezdett gúnyolni. Általában rá se hederíték az ilyenre, de most... hát ugye, mondtam, hogy kicsit... Egyszóval dühös lettem, és utasítottam a hordszékvivőket, hogy tegyenek le, és tanítsák móresre ezt a

csőcseléket. És akkor hirtelen fölbukkan a semmiből az az öreg csavargó. Elkezd rugdosni a gyaloghintómat, és elmond mindenféle mocskos zsarnoknak. Az illet meg ugyebár az én társadalmi helyzetemben nem hagyhatja annyiban az ember. Kiszállok, és meglököm a vén csirkefogót. Épp csak meglöktem, bíró úr. De az meg elesik, és ott marad hanyatt fekve.

Jókora selyemkendőt vett elő, és megtörölte verejtékező arcát.

– Vérzett a feje? – kérdezte a bíró.

– Hogy vérzett-e? Dehogysis, uram! A földút lágy padkájára zuhant. De persze alaposabban meg kellett volna néznem, nem esett-e baja. Mindenesetre azok a fiatal huligánok újra elkezdtek kiabálni, erre visszaugrottam a hintómba, és szóltam az embereimnek, hogy vigyenek tovább. Csak amikor már vagy félúton voltunk fölfelé és az esti szellő kiszellőztette kicsit a fejemet, akkor jutott eszembe, mi van, ha az öreg csavargó szívrohamot kapott. Úgyhogy megint kiszálltam, és megmondtam a gyaloghintó-hordozóknak, hogy sétálnék egy kicsit, ők menjenek nyugodtan előre a villához. Aztán legyalogoltam a korábbi vita helyszínére, de...

– Miért nem mondtad az embereidnek, hogy vigyenek vissza? – szakította félbe Di bíró.

A zálogház-tulajdonos zavartnak tűnt.

– Jaj, uram, tudod, milyenek manapság ezek az egyszerű emberek. Arra gondoltam, ha az a csavargó tényleg rosszul lett, nem szeretném, hogy a hordozóim is megtudják. Ezekről a szégyentelenektől bőven kitelik egy kis zsarolás... Egyszóval, mire visszaértem ide az utcasarokhoz, az öregnek se híre, se hamva nem volt. Egy utcai árus azt monda, a vén gazember föltápászkodott, nem sokkal az után, hogy továbbhaladtam; mindenféle szitkokat szórt rám, aztán elindult a fölfelé vezető ösvényen, fűrgén, mint a gazella.

– Értem. És te mit tettél ezután?

– Hogy én? Hát béreltem egy hordszéket, és hazavittem magam. De az esettől fölkavarodott a gyomrom, és amikor a főbejáratnál

kiszálltam, hirtelen nagyon rosszul lettem. Szerencsére Vang úr és fia épp akkor ért haza esti sétájáról, és a fiú bevitt. Mint egy bivaly, olyan erős az a gyerek. Hát, utána rögtön ágyba bújtam.

Újra megtörölgette az arcát, aztán így fejezte be:

– Tökéletesen tisztában vagyok veled, hogy nem lett volna szabad kezed emelnem arra a csavargóra. És most természetesen panaszt nyújtott be ellenem. Nos, kész vagyok bármekkora jóvátételt fizetni, a józan ész határain belül, természetesen, és...

Di bíró fölemelkedett a székéből.

– Gyere velem, uram – szólt szenvtelen hangon –, szeretnék valamit mutatni neked.

Kilépett az irodából, nyomában Tao Gannal és a rémült zálogossal. Az udvaron a bíró utasította a főporoszlót, hogy kíséresse őket a halottaskamrába. Az be is vezette őket a kopár és dohos helyiségbe, ahol egy bakra fektetett, gyékénnyel leterített fenyőlap volt az egyetlen berendezési tárgy. A bíró fölemelte a gyékény végét, és megkérdezte:

– Ismered ezt az embert, Leng úr?

Egyetlen pillantás elég volt, és Leng felkiáltott:

– Meghalt! Egek, megöltem!

Térdre hullott, úgy siránkozott:

– Kegyelem, bíró úr, kegyelmezz nekem! Baleset volt, megesküszöm mindenre! Én csak...

– A bíróság előtt lesz lehetőséged magyarázkodni – szólt Di bíró hűvösen. – Most pedig visszamegyünk az irodámba, mert még nem végeztem veled. Távolról sem!

Amikor beértek az irodába, Di bíró leült az íróasztalához, és intett Tao Gannak, hogy foglaljon helyet a zsámolyon. Lenget nem kínálta ülőhellyel, ő tehát kénytelen volt állva maradni, miközben a főporoszló szigorú tekintetét is magán érezhette.

Di bíró szó nélkül fürkészte egy ideig a kövér férfi arcát, miközben lassan simogatta hosszú oldalszakállát. Aztán fölegyenesedett a székből, elővette köntöse ujjából a smaragdgyűrűt, és megkérdezte:

– Miért mondtad a segédemnek, hogy sosem láttad ezt a gyűrűt?

Leng felhúzott szemöldökkel meredt a gyűrűre. Úgy tűnt, nem nagyon zavartatja magát Di bíró váratlan kérdésétől.

– Honnan tudhattam volna, hogy ez az úr a járásfőnökség alkalmazásában áll? – kérdezte bosszúsan. – Különben természetesen elmondtam volna neki. De ez a gyűrű egy meglehetősen kellemetlen esetre emlékeztet, amiről semmi kedvem nem volt egy vadidegennel beszélgetni.

– Rendben. Akkor most halljam, ki volt az a fiatal nő!

Leng megvonta a vállát.

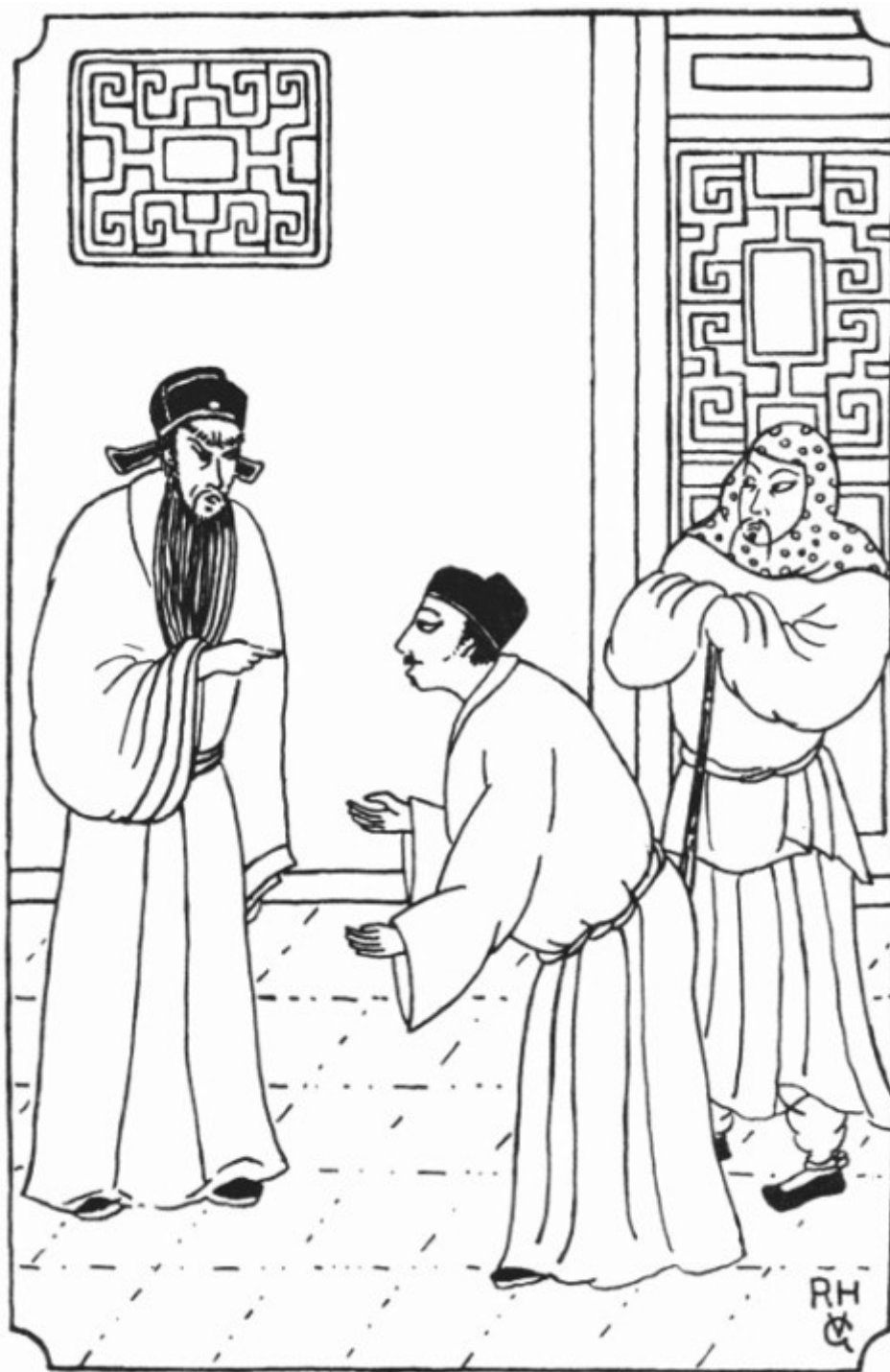
– Nem tudnám megmondani, bíró úr! Szegényesen volt öltözve, és vándorharamiák bandájához tartozott, mert a bal kisujjának hiányzott az utolsó perce. De jó kinézetű madárka volt. Sőt, nagyon jó kinézetű, elmondhatom. Egyszóval, kiteszi a pultra a gyűrűt, és megkérdi, mennyit ér. Míves, régi darab, ahogy magad is látod, uram, körülbelül hat ezüstrudacskát érhet. Gyűjtőnek talán tízet is. Úgyhogy azt mondom neki: „Adhatok érte egy csillogó ezüstrudat, ha itt hagyod zálogba, vagy kettőt, ha most azonnal eladod.” Az üzlet az üzlet, nem igaz? Még akkor is, ha az ember ügyfele igazán csinos kis darab, nem igaz? De azt hiszed, elfogadja az ajánlatomat? Szó sincs róla! Kikapja a kezemből a gyűrűt, és odaveti: „Nem eladó!”, azzal már kinn is van az utcán. Azóta színét sem láttam.

– Én egész másképpen hallottam – mondta szárazon Di bíró. – Halljam, miről sugdolóztatok!

Leng arca céklavörösre váltott.

– Egyszóval a segédeim, azok a semmirekellő senkiháziak megint kémkedtek utánam! Akkor legalább te is érzed, milyen kínos volt az egész. Csak azért kérdeztem meg, mert azt gondoltam, hogy egy

ilyen jó kinézetű, északról érkezett lány egyedül ebben a városban...
egyszóval mi van, ha a nem megfelelő emberekbe botlik, és...

Még nem végeztünk, Leng úr!

Di bíró öklével az asztalra csapott.

– Ne fecsegi itt nekem összevissza! Halljam, mit mondtál neki pontosan!

– Hát szóval – kezdte Leng szégyenlősen –, javasoltam neki, hogy találkozzunk később egy közeli teaházban, és... és megsimogattam a kezét, de csak egy kicsit, hogy megnyugtassam, jót akarok. Erre az minden átmenet nélkül dühbe gurul, és azt mondja nekem, ha tovább fogdosom, behívja a bátyját, aki kint vár az üzlet előtt. Aztán... aztán kirohant.

– Na ugye? Főporoszló, zárd ezt az embert lakat alá. A vád: emberölés.

A főporoszló megragadta a tiltakozó zálogost, és kivitte.

– Tölts nekem még egy csésze teát! – kérte a bíró Tao Gant. – Különös történet! És megfigyelted az eltérést aközött, ahogy Leng, illetve a segédje elbeszélte a találkozást a lánnyal?

– Igen, uram – felelte Tao Gan izgatottan. – Az a nyomorult segéd egy szót sem ejtett arról, hogy vitatkoztak volna a pultnál. Szerinte mindvégig sugdolóztak. Én azt hiszem, a lány valójában elfogadta Leng ajánlatát. A veszekedés, amelyről Leng beszámolt, csak később zajlott, már a bordélyházban. És ezért ölte meg Leng az öreg csavargót!

Di bíró, aki mind ez idáig lassan kortyolgatta a teáját, most letette a csészét. Hátradőlt, és így szólt:

– Fejtsd ki bővebben az elméletedet!

– Most az egyszer a nőbolond Leng kalandjából nagy baj lett! Mert a lány, a bátyja és az öreg csavargó egy és ugyanazon banda tagja volt és a lányt használták csaléteknek. Amint Leng megérkezett a rossz hírű házba, és közeledni próbált a lányhoz, az kiabálni kezdett, hogy a férfi rátámadt. Ez jól ismert, régi trükk. A báty és az öreg berohant, és pénzt követelt. Lengnek sikerült elmenekülnie. De útban fölfelé a hegygerincre az öreg megleste, útját állta, és ki akarta kényszeríteni belőle a pénzt azzal, hogy

jelenetet csinál az utcán. A hordszékvivők éppen a fiatal huligánokat verték, ezért nem hallhatták, min vitatkozik Leng és a csavargó. Leng el akarta hallgattatni a vénembert, egyszerűen leütötte. Hogy tetszik az elméletem, bíró úr?

– Logikusnak tűnik, és Leng személyiségével is tökéletesen összhangban áll. Folytasd!

– Mialatt fölfelé vitték a hegyoldalban, Leng valóban aggódni kezdett. De nem a vén csavargó állapota, hanem a banda többi tagja miatt. Attól félt, ha rátalálnak az öregre, utánamennek és bosszút állnak. Amikor az utcai árustól megtudta, hogy a csavargó a fölfelé vezető ösvényen indult el, a nyomába eredt. Körülbelül félúton lesújtott rá egy éles kővel, vagy esetleg a tőre markolatával.

Tao Gan itt szünetet tartott, de miután a bíró bátorítóan bólintott, folytatta:

– Leng, aki jó erőben van, és tökéletesen ismeri a környéket, viszonylag könnyen el tudta vinni a holttestet az üres kunyhóig. És arra is megvolt az oka, hogy levágja az áldozata ujjait: így akarta titokban tartani, hogy az egy bandához tartozott. De hogy hol és mi módon vágta le az ujjait, az számomra is rejtély, uram.

Di bíró fölegyenesedett a széken. Hosszú, fekete szakállát simogatta, majd mosolyogva szólalt meg:

– Ez igen! Nagyszerűen érveltél. Logikusan gondolkozol, ugyanakkor erős a képzelőerőd – a legjobb összetétel, hogy jó nyomozó váljék belőled! Az elméletedet mindenképpen észben fogom tartani. Van azonban egy gyenge pontja: teljes egészében azon alapszik, hogy Leng segédje mint szemtanú tökéletesen megbízhatóan írta le a zálogházi találkozást. De amikor az előbb szóba hoztam a két beszámoló közötti eltérést, épp azt akartam vele példázni, hogy milyen kevésbé bízhatunk a szemtanúk elbeszélésében. Igazság szerint túl korai még elméleteket fölállítanunk, Tao Gan. Először ellenőriznünk kell a már ismert tényeket, és meg kell próbálnunk további adatokat gyűjteni.

Tao Gan elszontyolodott képét látva gyorsan folytatta.

– Délutáni kiváló ténykedésednek köszönhetően három jól megalapozott tény áll a rendelkezésünkre. Egy: a bandához tartozik egy szép csavargólány. Kettő: a lánynak van egy bátyja; hiszen függetlenül attól, mi történt valójában, Lengnek semmi néven nevezhető indoka nem lehet, hogy kitaláljon egy fivért. Három: a lány, a bátyja és a meggyilkolt férfi között valamilyen kapcsolat van. Talán ugyanahhoz a bandához tartoztak, és ha igen, ez nagy valószínűséggel a járason kívül működő bűnszövetkezet, mert az itteni személyzetből senki sem ismerte az áldozatot, Leng pedig úgy vélte, a lány északról való. Következő feladatod tehát a lány és bátyja felkutatása. Valószínűleg nem lesz túl nehéz, mert egy ilyen szembeszökően szép csavargólány nem kerülheti el az emberek figyelmét. Azok a nők, akik efféle bandákhoz csatlakoznak, általában olcsó prostituáltak.

– Megkérdezhetem a koldusok szövetségének főnökét, uram. Agyafúrt vén róka, és általában hajlandó együttműködni.

– Ez jó ötlet. Amíg te a várost járod, én utánajárok a Leng-féle történetnek. Kikérdezem a sunyi segédjét, meg a barátját, a Csu nevű aranyművest és a hordszékvivőket. És kiadom a főporoszlónak, hogy kutasson föl egyet-kettőt a fiatal huligánok közül, akik Lenget gúnyolták, valamint hogy keresse meg az utcai árust, aki látta föltápászkodni az öreg csavargót. Végül meg akarom tudakolni Vangtól, vajon Leng tényleg hullarészeg volt-e, amikor hazaért. Mindezek a rutinfeladatok meg se kottyannának a jó öreg Hungnak, Ma Dzsungnak és Csiao Tainak, de miután ők nincsenek itt, készséggel magamra vállalom őket. Ez a munka segít majd elterelni a figyelmemet arról a csempészügyről, ami komolyan nyugtalanít. Akkor munkára fel, sok szerencsét!

A Vörös pontyhoz címzett fogadó bűzös söntésében egy lélek sem tartózkodott azon az ősz szakállú figurán kívül, aki a pult mögött ácsorgott. Elnyűtt, hosszú, kék köntöst és zsíros fekete kis fejfedőt viselt. Hosszúkás, barázdált arcát bozontos bajusz és hegyes kis állszakáll díszítette. A semmibe bámulva kedvetlenül piszkálgatta

törött fogát. Számára késő este indul be majd igazán az élet, amikor idegyűlnek a koldusok, hogy aznapi keresményükből a neki járó részesedést befizessék. Az öreg szó nélkül végignézte, amint Tao Gan kéretlenül tölt magának egy csésze bort a repedt cserépkorsóból, de aztán gyorsan megragadta és letette a pult mögé a korsót.

– Elég mozgalmas délelőttöd lehetett, Tao úr – károgtá. – Az a sok kérdezősködés bandaháborúkról, aranygyűrűkről, és így tovább.

Tao Gan bólintott. Tudta, hogy az ősz szakállú mindenütt jelen lévő koldusai mindenről beszámolnak a főnöküknek, ami a városban történik. Letette a boroscészét, és derűsen így szólt:

– Épp ezért enyém a délután! Arra gondoltam, mulatok egy kicsit. De nem ám hivatásossal! Valami jó kis függetlent keresnék.

– Ügyes trükk – mondta csípősen az ősz szakállú. – Hogy utána föladd, amiért engedély nélkül úzi az ipart. Ingyen mulatnál, ráadásul még a bíróságtól is megkapnád a részedet. Ravasz.

– Minek nézel te engem? Azért akarok függetlent – sőt, lehetőleg nem idevalósít –, mert vigyáznom kell a jó híremre.

– És vajon miért? – kérdezte a koldusok vezére nyájasan. – Mióta van neked olyanod?

Tao Gan úgy döntött, elengedi a füle mellett ezt a megjegyzést.

– Valami fiatal, csinos teremtésre gondoltam – mondta elmélázva.

– Mivel bizonyítod, hogy megfogadod a jó tanácsomat?

Az ősz szakállú nézte, ahogy Tao Gan gondosan leszámol a pultra öt rézpénzt, de nem mozdult, hogy eltegye. Tao Gan mély sóhaj kíséretében hozzátett még ötöt. Az öregember most már fölmarkolta a pénzt csontos karvalyujjaival.

– Menj a Kék felhőkhöz címzett fogadóba – mormogta. – Két utcával lejjebb, baloldalt a negyedik épület. Szeng Kiut keresd. Ő a lány fivére, vele kell lebonyolítani az üzletet, úgy hallottam.

Egy pillanatig elgondolkozva nézte Tao Gant, aztán kaján mosollyal hozzátette:

– Tetszeni fog neked az a Szeng Kiu! Nyitott gondolkodású és egyenes jellemű, ráadásul nagyon előzékeny. Jó szórakozást, Tao mester. Rád fér!

Tao Gan megköszönte, és kiment. Jól kilépett – amennyire csak a szűk sikátor egyenetlen utcakövén lehetett –, mert egyáltalán nem lepődött volna meg, ha az ősz szakállú előreküldi egyik koldusát, hogy figyelmeztesse Szeng Kiut a törvény emberének érkezésére.

A Kék felhőkhöz címzett fogadó nyomorult kis épület volt, egy halas és egy zöldséges üzlete közé beékelve. A lépcső alján, homályos zugban kövér ember szunyókált egy bambuszfotelban. Tao Gan csontos mutatójával határozottan megbökte a férfi oldalát, és rámordult:

– Szeng Kiut keresem!

– Ha megtaláltad, tiéd lehet örökbe, vigyed! Fönt a második ajtó. És megkérdezheted, mikor méltóztatik kifizetni a lakbért!

Tao Gan elindult volna a lépcsőn, amikor a férfi – aki addigra fölmérte a vékony, hajlott hátú alakot – utána szólt:

– Várj! Nézd meg az arcom!

Tao Gan látta, hogy a másik bal szeme bedagadt, arca felduzzadt és kék-zöld.

– Ennyit Szeng Kiuról! – mondta a férfi. – Alattomos rohadék!

– Hányan vannak?

– Hárman. Szeng Kiu, a húga és a barátja, Csang. Alattomos rohadék az is. Volt még egy negyedik is, de az eltisztult innen.

Tao Gan bólintott. Mialatt fölfelé haladt a lépcsőn, fanyarul mosolyogva állapította meg magában, hogy most már érti, miért mulatott olyan jól titokban az ősz szakállú. De ezt egyszer még visszakapja az a sunyi vén róka!

Erőteljesen kopogtatott az ajtón, mire egy rekedt hang kiszólt:

– Holnap megkapod a pénzed, kutyafajzat!

Tao Gan betaszította az ajtót, és nyugodtan belépett. A sivár, nyomorúságos szoba mindkét oldalán deszkapriccs állt. A jobb oldalin hatalmas termetű férfi feküdt foltozott barna nadrágban és zubbonyban. Széles, puffedt arcát rövid, borzas szakáll keretezte. Haját piszkos ronggyal kötötte föl. A másik ágyon magas, inas férfi horkolt jó hangosan. Izmos karját összefonta kopaszra nyírt feje alatt. Az ablak előtt csinos fiatal nő ült, és egy zubbonyt foltozott. Mindössze egy bő kék nadrágot viselt, formás felsőteste teljesen csupasz volt.

– Talán besegíthetnék a lakbérbe, Szeng Kiu – szólalt meg Tao Gan, állával a lány felé bökve.

Az óriás föltápászzkodott. Apró, vérekes szemével tetőtől talpig végigmérte Tao Gant, miközben szőrös mellkasát vakarta. Tao Gan megfigyelte, hogy bal kisujjának utolsó perce hiányzik. Miután jól felmérte a vendéget, az óriás nyersen odavetette:

– Mennyi?

– Ötven rézpénz.

Hogy társát fölébressze, Szeng Kiu jókorát rúgott a másik ágyon fekvő férfi lelógó lábába.

– Ez a kedves úriember – közölte – szeretne kölcsönözni nekünk ötven rézpénzt, mert tetszik neki az ábrázatunk. Csak az a baj, hogy nekem nem tetszik az övé.

– Vedd el a pénzét, és rúgd ki! – javasolta bátyjának a lány. – Nem érdemes megverni, elég ronda a vén madárijesztő anélkül is.

Az óriás sebesen a lány felé fordult.

– Nem rád tartozik! – rivallt rá. – Befogod a szád, és úgy is maradsz! Tvan bátyóval is hogy elügyetlenkedted a dolgot, még a smaragdgyűrűjét sem tudtad megszerezni! Hasznavehetetlen lotyó!

A fiatal nő káprázatos sebességgel pattant talpra, és nagy erővel sípcsonton rúgta a fivérét, aki viszonzásul azonnal jól gyomorszájon vágta. A lány kétrét görnyedve kapkodott levegőért. De ez csak csel

volt, mert amikor a férfi odalépett, belefejt a hasába. És amint a bátyja hátratántorodott, a lány kihúzott a hajából egy hosszú tűt, és kihívóan kérdezte:

– Szeretnéd ezt a hasadba, édes jó bátyám?

Tao Gan azon töprengett, hogyan vigye el hármukat a járásfőnökségre. Úgy vélte, valószínűleg nem nagyon ismerik még ki magukat a városban, úgyhogy talán sikerülni fog.

Ez nagyon személyes ügy – mondta Tao Gan

– Ezt majd lerendezem még veled – ígérte Szeng Kiu a húgának; a barátjának pedig odaszólt: – Fogd meg ezt a mocskot, Csang!

Mialatt Csang vasmarokkal szorította hátra Tao Gan karját, Szeng Kiu nagy szakértelemmel átkutatta a ruháját.

– Tényleg csak ötven rézpenz van nála! – mondta undorral. – Tartsd, amíg én megtanítom, hogyan zavarja meg máskor az álmunkat!

Fölvett a sarokból egy hosszú bambuszbotot, és fölemelte, hogy lesújtson Tao Gan fejére. De hirtelen félfordulatot tett, és rácsapott húga hátsó felére, aki már újra a zubbonya fölé görnyedt. A lány fájdalmas kiáltással ugrott odébb, miközben a bátyja majd megszakadt a nevetéstől. De el kellett hajolnia, mert a lány egy jól irányzott dobással a fejét vette célba a súlyos ollóval.

– Nem szívesen szakítom félbe a műsort – szólalt meg Tao Gan szárazon –, de egy öt ezüstrudacskát érintő ügyletet szerettem volna megtárgyalni.

Az óriás, aki eddig próbálta lefogni a húgát, most elengedte. Visszafordult, és zihálva kérdezte:

– Öt ezüstrudat mondtál?

– Szigorúan személyes ügy, csak kettőnkre tartozik.

Szeng Kiu jelzett a barátjának, hogy engedje el Tao Gant. A sovány jövevény a sarokba vonta a tagbaszakadt haramiát, és halkán így szólt:

– Engem csöppet sem érdekel a nyeszlett húgod. A főnököm küldött.

Szeng Kiu napbarnított arca mintha egészen elsápadt volna.

– A Pék öt ezüstrudat akar? Te jó ég, ez megőrült? Hogyan...

– Nem ismerek én semmilyen péket – mondta bosszúsan Tao Gan. – A gazdám nagy földtulajdonos, dúsgazdag, kéjsóvár, és busásan fizet a kis élvezeteiért. Most épp elege lett a Fűzfa negyed finom úrhölgyeiből. Hirtelen teltebb, nyers, egészséges, amolyan egyszerű lányokra vágyik. Én szoktam fölhajtani neki az árut. Hallotta a húgod hírét, és azzal küldött ide, hogy ajánljak neked öt ezüstrudat, ha cserében pár napra nála marad a lány.

Szeng Kiu növekvő csodálkozással hallgatta, végül felkiáltott:

– Meg vagy te bolondulva? A kerek világon nincs olyan nő, aki olyat tud adni, ami ennyit ér!

Egy darabig homlokát ráncolva mélyen elgondolkodott, majd hirtelen kitört:

– Búzik ez a te ajánlatod, testvér! Azt akarom, hogy a húgom bőre épségben megmaradjon. Üzletet szeretnék alapozni rá, érted? Hogy rendszeres jövedelmet termeljen nekem.

Tao Gan megvonta keskeny vállát.

– Hát jó. Akad még pár kóbor lány, akit be lehet cserkészni. Add vissza az ötven rézpénzt, és már el is köszöntem.

– Hé, hé, lassan a testtel! – dörzsölte meg az arcát a tagbaszakadt férfi. – Öt ezüstrúd! Abból legalább egy évig kényelmesen eléldgelünk anélkül, hogy a kisujjunkat mozdítani kéne! Ha belegondolok, tulajdonképpen nem sokat számít, ha egy kicsit durván bánnak veled. Sok mindent kibír, és ez talán még helyre is teszi kicsit a nagy önérzetét. Hát jó, megegyeztünk! De csak úgy, ha odakísérhetem Csanggal. Tudni akarom, hol lesz és kivel.

– Hogy később megszarolhasd a gazdámat? Arról ne is álmodj!

– Átlátok rajtad! Egy bordélynak akarod megvásárolni, mocskos patkány!

– Hát jó, akkor gyere velem, és nézd meg a saját szemeddel. De ne engem hibáztass, ha a főnököm bedühödik, és megveret az embereivel. Kérek húsz rézpénzt, annyi a jutalékom.

Hosszas alkudozás után megegyeztek tíz rézpénzben. Szeng Kiu visszaadta Tao Gannak az ötven rézpénzt, hozzá még a kialkudott tízet. Az ösztövért férfi elégedett mosollyal süllyesztette a köntöse ujjába, hiszen így azt a pénzt is visszakapta, amit a koldusvezérnek fizetett.

– A barátunk gazdája meghív bennünket egy italra – szólta oda Szeng Kiu a húgának és Csangnak. – Menjünk el hozzá, és hallgassuk meg az ajánlatát.

A város széléig a főúton mentek, onnan kezdve Tao Gan szűk sikátorok útvesztőjén át vezette őket egy nagy, szürke épületegyüttes hátsó bejáratához. Ahogy a köntöse ujjából előhúzott kulccsal kinyitotta a kis vaskaput, Szeng Kiu elismerően füttyentett:

– A te gazdád aztán jól van eleresztve! Tekintélyes kis birtok!

– De még milyen tekintélyes! – bólintott Tao Gan. – És vedd hozzá, hogy ez csak a hátsó bejárat. Látnád a nagykaput!

Beterelte őket egy hosszú folyosóra. Gondosan bezárta az ajtót, majd így szólt:

– Várjatok itt egy percet, amíg értesítem a gazdámot.

És már el is tűnt a fordulóban.

A lány kis idő után felkiáltott:

– Nem tetszik ennek a helynek a szaga. Mi van, ha csapda?!

Aztán a sarkon túlról döngő léptekkel megjelent a főporoszló és hat fegyveres. Csang elkáromkodta magát, és a kése után kapott.

– Támadj ránk, ha kérhetem! – kiáltott oda neki a főporoszló vigyorogva, miközben fölemelte a kardját. – Akkor még külön jutalmat is kapunk azért, hogy lekaszabolunk!

– Hagyd, Csang! – mondta az óriás undorral a barátjának. – Ezek a rohadékok hivatásos gyilkosok. Azért kapják a fizetésüket, hogy öljék a szegényeket!

A lány megpróbált elszurranni a főporoszló mellett, de az elkapta. Rá is rövid úton bilincs került, és már vitték is a három foglyot a börtönbe.

Miután elrohant a főporoszlóért, és szólt neki, hogy fogja el a hátsó kapu közelében várakozó két csavargót és a nőt, aki velük van, Tao Gan egyenest a törvényhivatalba sietett, és megkérdezte a vezető írnokot, hol találja Di bírót.

– A bíró úr az irodájában van. A déli rizs elfogyasztása óta többeket kihallgatott odabent. Épp, amikor mindenkit elengedett,

megjelent a zálogház-tulajdonos fia, az ifjú Leng úr, és bebocsátást kért a bíró úrhoz, de még nem jött ki.

– Mit keres itt az a fiatalember? Ő nem szerepelt azoknak a listáján, akiket a bíró úr ki akart kérdezni.

– Azt hiszem, uram, azért jött, hogy megtudja, miért vették őrizetbe az apját. Talán nem árt, ha tudod, hogy mielőtt bement az irodába, részletesen kifaggatta a kapunál álló őrköt az erdei kunyhóban reggel talált holttestről. Ha gondolod, ezt tudasd a bíró úrral is.

– Köszönöm, tudatni fogom. De nem volna szabad, hogy az örök ilyesféle adatokat kiadjanak.

Az idős hivatalnok megvonta a vállát.

– Mind jól ismerik, uram. A hónap vége felé gyakran mennek abba az üzletbe, hogy ezt-azt elzálogosítsanak, és az ifjú Leng mindig nagyon tisztességes árat kínál. Azonkívül a teljes személyzet látta a holttestet, úgyhogy nem nagyon van mit titkolni.

Tao Gan bólintott, és folytatta az útját Di bíró irodája felé.

A bíró könnyű vászonból készült kényelmes szürke köntösben, fején négyszögletű fekete sapkával ült az íróasztalánál. Előtte huszonöt év körüli, jó kiállítású fiatalember állt, finom barna öltözékben, lapos fekete fejfedővel. Vonásai megnyerők voltak, de arckifejezése kissé kimért.

– Foglalj helyet – szólt Di bíró a belépő Tao Gannak. – Ez itt Leng úr legidősebb fia. Aggódik apja őrizetbe vétele miatt. Épp most magyaráztam el neki, hogy apját egy öreg csavargó meggyilkolásában való részvétellel gyanúsítom, és hogy a ma esti meghallgatáson fogom tárgyalni az ügyet. Nem mondhatok többet, Leng úr. És most kénytelen vagyok berekeszteni ezt a beszélgetést, mert segédemmel fontos dolgokat kell sürgősen megvitatnom.

– Apám biztosan nem követhette el a tegnapi gyilkosságot, uram – mondta a fiatalember halkán.

Di bíró felhúzta a szemöldökét.

– Miért?

– Azon egyszerű oknál fogva, uram, hogy hullarészeg volt. Én magam nyitottam ki neki a kaput, amikor Vang úr hazahozta. Apám elvesztette az eszméletét, és Vang úr fiának kellett becipelnie.

– Rendben, Leng úr. Ezt észben fogom tartani.

Az ifjú Leng nem moccan. Megköszöri a torkát, és most némiképp szégyenlősen folytatta.

– Azt hiszem, uram, láttam a gyilkosokat.

Di bíró előrehajolt a székében.

– Teljes és részletes beszámolót kérek – mondta élesen.

– Nos, uram, az a szóbeszéd járja, hogy ma reggel a hegy derekánál egy lakatlan erdei kunyhóban egy csavargó holttestére bukkantak. Megkérdezhetem, hogy ez megfelel-e a tényeknek?

Miután a bíró bólintott, folytatta:

– Tegnap éjjel fényesen világított a hold és hűvös szellő fújt, ezért úgy döntöttem, elmegyek sétálni. A házunk mögötti gyalogösvényen indultam el lefelé, az erdő irányába. Amikor elhagytam a második kanyart, két embert pillantottam meg a távolban. Nem láttam őket igazán jól, de az egyik nagyon magasnak tűnt, és mintha nehéz terhet cipelt volna a vállán. A másik alacsony és karcsú volt. Miután éjszakánként mindenféle gyanús alakok járnak az erdőn, úgy döntöttem, lemondok a sétáról, és visszafordultam. Amikor meghallottam a szóbeszédet a halott csavargóról, felötlött bennem, hogy a teher, amit a magas férfi cipelt, talán a holttest volt.

Tao Gan megpróbálta elkapni Di bíró tekintetét, mert Leng leírása tökéletesen illett Szeng Kiura és a húgára. De a bíró egy pillanatra sem vette le a szemét a látogató arcáról. Egyszerre aztán megszólalt:

– Ez azt jelenti, hogy apádat haladéktalanul szabadon engedhetem, helyette viszont kénytelen vagyok téged őrizetbe véteni gyanúsítottként. Miután épp most bizonyítottad minden kétséget kizáróan, hogy apád nem követhette el a gyilkosságot, neked azonban minden lehetőséged megvolt rá!

A fiatalember elképedve meredt a bíróra.

– Nem én tettem! – tört ki belőle. – Be tudom bizonyítani! Van egy tanúm, aki...

– Eszerint jól gondoltam. Nem egyedül voltál. Egy magadfajta fiatalember nem jár ki egyedül az erdőre sétálni éjszakánként. Az ilyesmiben csak érettebb korában tanulja meg gyönyörűségét lelni az ember. Halljam, ki az a lány?!

– Anyám szobalánya – felelte vöröslő képpel a fiatalember. – Természetesen bent a házban nem nagyon lehetünk egymás társaságában. Így aztán néha lent találkozunk a kunyhóban. Ő igazolhatja azt az állításomat, hogy együtt indultunk az erdőbe, de azokról az emberekről, akiket láttam, nem fog tudni többet elárulni, mert én mentem elől, és ő nem láthatta őket.

Szégyenlős pillantást vetett a bíróra, majd még hozzátette:

– Azt tervezzük, hogy összeházasodunk, uram. De ha apám megtudná, hogy mi...

– Rendben. Menj át a törvényhivatalba, és diktáld le a vallomásoadat a vezető írnoknak! Csak akkor fogom felhasználni, ha feltétlenül szükséges. Most mehatsz!

Ahogy a fiatalember kifelé indult, Tao Gan megkérdezte tőle:

– Elképzelhető, hogy az alacsonyabb alak, akit láttál, lány volt?

Az ifjú Leng megvakarta fejét.

– Hát, nem nagyon jól láttam őket. De most, hogy kérded... Lehet, hogy nő volt.

Amint az ifjú Leng kilépett az irodából, Tao Gan izgatottan belevágott:

– Most már minden világos, uram! Én...

Di bíró fölemelte a kezét.

– Egy pillanat, Tao Gan. Módszeresen kell haladnunk ezzel a bonyolult ügygel. Először elmesélem neked, mire jutottam a rutinkihallgatások során. Egy: Leng segédje egy undorító féreg. Az

alaposabb kikérdezés során kiderült, hogy miután a lány letette a pultra a gyűrűt, Leng elküldte a segédet, hogy ne lábatlankodjon ott. Kettejük között más ügyfelek álltak, ezért csak annyit láthatott később, hogy a lány fölkapja a gyűrűt, és kimegy. A sugdolózás az ő agyszüleménye, azért találta ki, hogy bizonyítsa, milyen kéjszívű alak a főnöke. Ami pedig az adócsalás vádját illeti, mindössze homályos szóbeszédre tudott hivatkozni. Azzal engedtem útjára, hogy a rágalmozás és becsületsértés ellen is van törvény, aztán elküldtem a bankárok céhének nagymesteréért. Arról számolt be, hogy Leng nagyon gazdag ember, aki szeret jól élni. Nem idegen tőle egy kis alakoskodás és ravaszkodás, és aki vele üzletel, annak érdemes résen lennie, de arra mindig ügyel, hogy a törvényt ne hágja át. Ugyanakkor gyakran utazik, sok időt tölt a szomszédos Csiang-pej járásban; az ottani működéséről a céh nagymestere természetesen semmit nem tudott mondani. Kettő: Leng tényleg aranyműves barátjával tivornyázott. Három: a főporoszló megtalált kettőt azok közül a fiatal huligánok közül, akik odakiabálgattak Lengnek. Szerintük teljesen egyértelmű volt, hogy Leng életében először látja az öreg csavargót, és hogy a veszekedés során semmilyen fiatal nő nem került szóba. Leng valóban fellökte az öreget, de az rögtön talpra állt, miután Lenget elvitték a hordszékén. Egy kicsit még ácsorgott, és átkozta, mindenféle gyalázatos zsarnoknak elmondta Lenget, de aztán elment. És végül: ezek a fiúk egy különös dolgról számoltak be. Azt mondták, az öreg egyáltalán nem úgy beszélt, mint egy csavargó; úgy fogalmazott, mint egy művelt úriember. Terveztem, hogy megkérdezem Vangtól, valóban részeg volt-e Leng, amikor hazaért, de azok után, amiket a fia mesélt az előbb, ez szükségtelennek tűnik.

A bíró kiitta a teáját, aztán így szólt:

- És most meséld el, mire jutottál a belvárosban!
- Először arról kell beszámolnom, uram, hogy az ifjú Leng, mielőtt hozzád jött, alaposan kifaggatta az öröket arról, hogyan fedezték föl a kunyhóban a holttestet. Ennek azonban nincs nagy

jelentősége, miután bizonyítani tudom: nem kitaláció, hogy látott két embert az erdőben.

Di bíró bólintott.

– Én sem gondoltam, hogy hazudik. Nagyon őszintének és egyenesnek tűnt a fiú. Nem úgy, mint az apja.

– A két alak, akit látott, valószínűleg egy Szeng Kiu nevű bűnöző és a húga volt – egy meglehetősen szép fiatal lány. A koldusok vezére irányított abba a fogadóba, ahol egy Csang nevű másik banditával együtt megszálltak. Korábban volt velük még egy férfi, de az eltűnt. Hallottam, amint Szeng Kiu leteremti a hűgát, amiért elrontotta „azt az ügyet Tvan bátyóval”, és még a smaragdgyűrűjét sem tudta megszerezni. Ez a Tvan bátyó nyilvánvalóan a mi meggyilkolt csavargónk. Mindhárman másik járásból valók, de ismernek itt egy Pék nevű banditavezért. Bezárattam őket, mindhárman a börtönben csücsülnek.

– Kitűnő! – kiáltott fel Di bíró. – Hogy sikerült őket ilyen gyorsan idehoznod?

– Ó – felelte Tao Gan titokzatosan –, beadtam nekik egy mesét arról, hogy itt könnyen jutnak egy kis pénzhez, erre önként és boldogan velem jöttek. Ami a Lenggel kapcsolatos elméletemet illeti, uram, azt jogosan ítélted korainak! Lengnek semmi köze nem volt a gyilkossághoz. Egyszerű véletlen, hogy a banditákkal kétszer is összeakadt. Először, amikor a lány föl akarta becsülnetni a gyűrűt, másodsor, amikor az öreg csavargó hangot adott a felháborodásának, hogy Leng ilyen gögösen és zsarnokian bánik a fiatal huligánokkal.

A bíró nem fűzött megjegyzést segéde szavaihoz. Elgondolkodva húzogatta a bajuszát. Aztán hirtelen így szólt:

– Nem szeretem a véletlen egybeeséseket, Tao Gan. Elismerem, hogy egyszer-egyszer előfordul ilyen, de én először mindig kételkedem benne. Jut eszembe, említettél egy Pék nevű banditavezért. Mielőtt kihallgatom, faggasd ki a főporoszlót, mit tud róla.

Mialatt Tao Gan távol volt, a bíró töltött magának még egy csésze teát, és szórakozottan elgondolkozott azon, hogyan sikerülhetett segédjének a járásfőnökségre csálnia a három haramiát. „Elég homályosan válaszolt, amikor megkérdeztem tőle – mondta magában fanyar mosollyal. – Valószínűleg megint előjött belőle a szélhámos, nemhiába ebből élt régen. Mindegy, amíg jó cél érdekében használja...”

Tao Gan visszaérkezett.

– A főporoszló jól ismeri a Pék nevét, uram. De az a gazember nem a mi városunkból való. A szomszéd járás, Csiang-pej hírhedt haramiavezére. Ez azt jelenti, hogy Szeng Kiu is onnan jött.

– Leng barátunk pedig gyakran tartózkodik arrafelé – tette hozzá lassan a bíró. – Az én ízlésemnek túl sok itt a véletlen egybeesés, Tao Gan! Nos hát, egyenként kihallgatom ezt a hármat. Kezdjük Szeng Kiuval. Mondd meg a főporoszlónak, hogy vigye a halottaskamrába, de persze a holttestet ne mutassa meg neki. Rögtön ott leszek én is.

Amikor Di bíró belépett, két poroszló között rögtön meglátta a tagbaszakadt Szeng Kiut az asztal előtt, amelyen a gyékénytakaróval leterített halott feküdt. Émelyítő szag ülte meg a kopár helyiséget. A bírónak eszébe is jutott, hogy nem jó ebben a hőségben sokáig itt hagyni a holttestet. Visszahajtotta a takarót, és megkérdezte Szeng Kiut:

– Ismered ezt a férfit?

– Te jó ég, ez ő! – kiáltott fel Szeng.

Di bíró összefonta a karját bő köntöse ujjában. Nyersen válaszolt:

– Igen, ez annak az öregembernek a holtteste, akivel te kegyetlenül végeztél.

A bandita szájából egész káromkodásáradat zúdult elő. A jobbán álló poroszló husángjával rácsapott a fejére, és rárivallt:

– Valld be!

De az ütés láthatóan meg sem kottyant az óriásnak. Csak megrázta a fejét, aztán így kiáltott:

– Nem én öltem meg! A vén bolond csupa élet volt még, amikor tegnap este elment a fogadóból!

– Ki ez?

– Egy gazdag ostoba vénember, Tvan Mu-cainak hívják. A fővárosban volt egy nagy illatszer-kereskedése.

– Egy jómódú drogista? Mi dolga lehetett volna veled?

– Bele volt esve a húgomba, a bolond vén bakkecske! Be akart lépni közénk.

– Ne próbálj az ócska hazugságaiddal elkábítani bennünket, barátocskám! – förmedt rá a bíró.

A poroszló újra Szeng Kiu feje felé sújtott, de az gyakorlottan elhajolt előle.

– Ez az igazság, esküszöm! – bizonygatta. – Teljesen belebolondult a húgomba! Még fizetni is akart, hogy beléphessen közénk! De a húgom, az ostoba néember, egy rézpénzt sem fogadott el tőle. És tessék, a fafejű, makacs kis riherongy miatt most mibe keveredtünk! Gyilkosság, hát köszönöm, gratulálok!

Di bíró lesimította hosszú szakállát. Ez az ember egy faragatlan tuskó, de a szavai az igazság jegyét hordozzák magukon. A bíró hallgatását Szeng Kiu az elbizonytalanodás jelének vette, és siránkozva folytatta:

– Én a társammal olyasmit sose követtem el, mint mondjuk egy gyilkosság, nagy jó uram! Lehet, hogy néha magunkhoz vettünk egy elkóborolt csirkét vagy disznót, esetleg kölcsönkértünk egy utazótól pár rézpénzt – az ilyesmi előfordul, ha az ember az út mentén éldegélve kénytelen megkeresni a kenyerét. De soha embert nem öltünk, ezt megmondhatom. És miért ölném meg pont Tvan bátyót? Hiszen mondtam, hogy még pénzt is adott, nem?

– A húgod prostituált?

– Micsoda a húgom? – kérdezte Szeng Kiu gyanakvóan.

– Utcalány.

– Aha, hogy az! – vakarta meg a fejét Szeng Kiu, majd óvatosan felelt: – Az igazat megvallva, uram, az is, meg nem is. Ha nagyon pénzsűkében vagyunk, néhanap elmegy valakivel. De általában csak olyan fiatal fiúkkal megy el, akik tetszenek neki, azok viszont megkapják tőle ingyen. Holt tőke ez a lány, bizony, uram, holt tőke! Bárcsak rendszeresen úzná az ipart, legalább egy kis pénzt behozna! Ha volna szíves elmondani, uram, hogyan lehetne neki beszerezni a rendes papírokat, azt, amin az áll, hogy van joga az utcán...

– Csak a kérdésekre válaszolj! – szakította félbe a bíró mogorván.
– Halljam, mióta dolgozol Lengnek, a zálogosnak!

– Zálogosnak? Én ugyan nem! Én azokkal a vérszívókkal nem állok össze, uram! Az én főnököm Lju, más néven a Pék, a szomszédos Csiang-peiből. A borozó fölött lakik, a nyugati kapu közelében. Vagyis csak *volt* a főnököm. Kivásároltuk magunkat mind a hárman. Jómagam, a húgom és Csang.

Di bíró bólintott. Ő is tudta, hogy az alvilág íratlan törvényei szerint egy banda fölesküdtött tagja megszakíthatja kapcsolatát a vezérével, ha fizet neki egy bizonyos összeget, amelyből levonják az eredeti belépési díjat, valamint a banda bevételeiből rá eső részesedést. A számlák efféle rendezéséből gyakran támadnak heves viták és durva veszekedések.

– És sikerült mindent elrendezni mindkét fél megalégedésére? – kérdezte.

– Hát, volt egy kis gond, uram. A Pék szeretett volna megrabolni bennünket, az alattomos kutya fajzat! De Tvan bátyó úgy tudott bűvészkedni a számokkal, de úgy! Elővesz egy lapot, felír pár összeget, és már be is bizonyította, hogy a Pék rohadtul elszámolta magát. A Péknek ez egyáltalán nem tetszett, de voltak még ott páran, akik végigkövették a vitát, és mind azt mondta, hogy Tvan bátyónak igaza van. Úgyhogy a Pék kénytelen volt elengedni minket.

– Értem. És miért akartátok otthagyni a Pék bandáját?

– Mert a Pék egyre magasabban hordta az orrát, és mert az utóbbi időben egy sor olyan munkát vállalt el, ami nekünk nem tetszett... Amihez mi nem vagyunk méltók, hogy úgy mondjam. A múltkor például azt akarta, hogy segítsünk áthozni két ládát a határon, én meg Csang. Erre azt mondtam, szó se lehet róla. Egy: ha elkapnak minket, nagyon nagy bajba kerülünk. Kettő: azok, aki az ilyenféle munkákat elvégezték a Pék megbízásából, később általában valamilyen balesetben elhaláloztak. Balesetek persze előfordulnak. De az én ízlésemhez képest kicsit túl gyakran fordultak elő.

A bíró jelentőségteljesen pillantott Tao Ganra.

– És amikor ti visszautasítottátok, ki vállalta el ezt a munkát?

– Jing, Meng és Lau – felelte Szeng gondolkodás nélkül.

– Ők most hol vannak?

Szeng elhúzta az ujját a toroka előtt.

– Csak baleset volt ám! – mondta vigyorogva, de apró szemében a rémület fénye csillant fel.

– Kinek kézbesítették azt a két ládát? – faggatózott tovább a bíró.

A bandita megvonta széles vállát.

– Azt csak a jó ég tudja! Véletlenül hallottam, amikor a Pék beszélt Jinggel egy gazdag valakiről, akinek nagy üzlete van az itteni piactéren. Nem kérdeztem rá, azt gondoltam, semmi közöm hozzá, minél kevesebbet tudok, annál jobb. És Tvan bátyó azt mondta, rohadtul igazam van.

– Hol voltál tegnap éjjel?

– Én? Elmentem a húgommal és Csanggal a Vörös pontyba bekapni valamit, meg kockázni egyet. Tvan bátyó azt mondta, ő inkább valahol másutt eszik valamit, semmi kedve kockázni. Amikor éjfélkor hazaértünk, még nem volt sehol. Szegény vén ökör betörette a fejét! Nem lett volna szabad egyedül elmászkálnia egy ismeretlen városban!

Di bíró elővette köntöse ujjából a smaragdgyűrűt.

– Ismered ezt a csecsebecsét? – kérdezte.

– Hát persze! Tvan bátyóé volt. Az apjától örökölte. „Kérd meg, hogy adja neked” – mondtam a húgomnak. De ő nemet mondott. Nagy balszerencse, bíró úr, ha az ember olyan testvérrel van megáldva, mint ő.

– Vidd vissza ezt az embert a cellájába! – utasította Di bíró a főporoszlót. – Aztán szólj a női részleg őrének, hogy hozza Szeng kisasszonyt az irodámba.

Mialatt az udvaron vágtak át, a bíró izgatottan mondta Tao Gannak:

– Nagy fogást csináltál! Ez az első nyom, ami felbukkant a csempészet ügyében! Azonnal különleges futárt küldök Csiang-peibe, és megkérem a kollégámat, hogy vegye őrizetbe a Péket. Ő majd megmondja, ki a hálózat feje, és hogy itt kinek kézbesítették volna a ládákat. Nem volnék meglepve, ha kiderülne, hogy a szóban forgó célszemély Leng barátunk, a zálogos! Nagyon gazdag, nagy üzlete van a piactéren és rendszeresen jár Csiang-peibe.

– Szerinted, uram, Szeng Kiu tényleg ártatlan Tvan meggyilkolásában? Amit Leng fia mesélt, az elég jól illett rá és a hűgára.

– Erről is többet fogunk tudni, ha majd kiderítettük az igazságot a rejtélyes Tvan Mu-cairól. Nekem az a benyomásom, hogy Szeng Kiu az imént mindent elmondott, amit tud. De nyilvánvalóan rengeteg olyasmi lehet, amit Szeng nem tud! Meglátjuk, miket mesél a hűga.

Beléptek a törvényhivatal helyiségébe. A vezető írnök föl pattant, és eléjük sietett. Átnyújtott a bírónak egy iratot, és így szólt:

– Véletlenségből hallottam, amikor Tao úr a főporoszlót kérdezte egy Lju, avagy a Pék néven ismert gonosztevőről. Az előbb érkezett ez a szokványos jelentés a Csiang-pe-i bíróságon zajló ügyekről. Az egyik bekezdés épp erről a banditáról szól.

Di bíró gyorsan átfutotta a papírt, és dühösen nyomta Tao Gan kezébe.

– Ezt a balszerencsét! – kiáltott fel. – Tessék, olvasd! Tegnap hajnalban egy kocsmai verekedésben megölték a Péket!

Köntöse ujját bosszúsan suhogtatva folytatta útját a dolgozószobája felé.

Miután leült az íróasztalához, komoran ránézett Tao Ganra, és így szólt:

– Azt hittem, közel járunk a csempészügy megoldásához! És most újra ugyanott tartunk, ahonnan elindultunk. Azt a három embert, aki elárulhatta volna nekünk, ki volt a szállítmány címzettje, a Pék meggyilkolta. Nem nagy csoda, hogy Ma Dzsung és Csiao Tai nem találta meg őket! A csontjaik bizonyára egy kiszáradt kútban rohadnak, vagy az erdőben elásva egy fa alatt! A Pék pedig – az egyetlen ember, akitől megtudhattuk volna, kik a főkolomposok – véletlenül pont meghalt!

Dühösen tépkedte a szakállát.

Tao Gan lassan csavargatta vékony mutatójja körül az arcából kinőtt három hosszú szőrszálat.

– Esetleg a Pék társainak alapos kivallatása Csiangpeiben...

– Nem – szakította félbe Di bíró nyersen. – A Pék meggyilkolta azokat, akikkel a piszkos munkát elvégeztette. Ilyen szélsőséges eszökhöz csakis azért folyamodhatott, mert a megrendelő parancsba adta, hogy a legnagyobb titokban tartson mindent, ami a csempészéssel összefügg.

Elővette köntöse ujjából a legyezőt, és legyezni kezdte magát, majd kis idő múltán folytatta.

– Tvan meggyilkolása is szoros kapcsolatban lehet a csempészéssel. Határozottan úgy érzem, hogy amennyiben ezt a bűnügyet sikerül felderítenünk, megtaláljuk a kulcsot a csempészhálózat feladványához is. Lépj be!

Korábban ugyanis kopogtattak az ajtón. Magas, csontos nő lépett be. Öltözéke egyszerű barna köntös volt, haját fekete vászonpánttal kötötte át. Karcsú fiatal nőt lökdösött maga előtt.

– Ez itt Szeng kisasszony, bíró úr! – jelentette érdes hangján a női börtön őre.

Di bíró szigorú pillantást vetett a fogolyra. A lány kihívóan nézett vissza rá. Napbarnított, ovális arca sugárzóan szép volt, szeme nagy, tekintete kifejező. Semmilyen szépítőszeret nem használt, nem is lett volna rá szüksége. Kicsi szája cseresznyepiros volt, orra finoman metszett, hosszú szempillája természetesen kecses ívben görbült fölfelé, hosszú, fényes haja két copfban lógott a vállára. Az ócska kék zubbony és a foltozott nadrág alig fért össze ezzel a ragyogó szépséggel. A lány állva maradt az íróasztal előtt, kezét az öv gyanánt a derekára kötött szalmakötélbe akasztotta.

A bíró méregette egy darabig, aztán szenvtelen hangon így szólt:

– Szeretnék kinyomozni Tvan Mu-cai úr tartózkodási helyét. Meséld el, hol és milyen körülmények között ismerkedtél meg vele.

– Ha azt hiszed, hogy bármit kiszedhetsz belőlem, Hivatalos úr – csattant föl a lány –, rá fogsz jönni, hogy ez a legnagyobb tévedésed!

A börtönőr előrelépett, hogy felpofozza, de a bíró fölemelte a kezét, és nyugodtan így szólt:

– A járásfőnök előtt állsz. Köteles vagy válaszolni a kérdéseimre.

– Azt hiszed, félek a korbáctól? Annyit verhetsz, amennyit csak akarsz, kibírom.

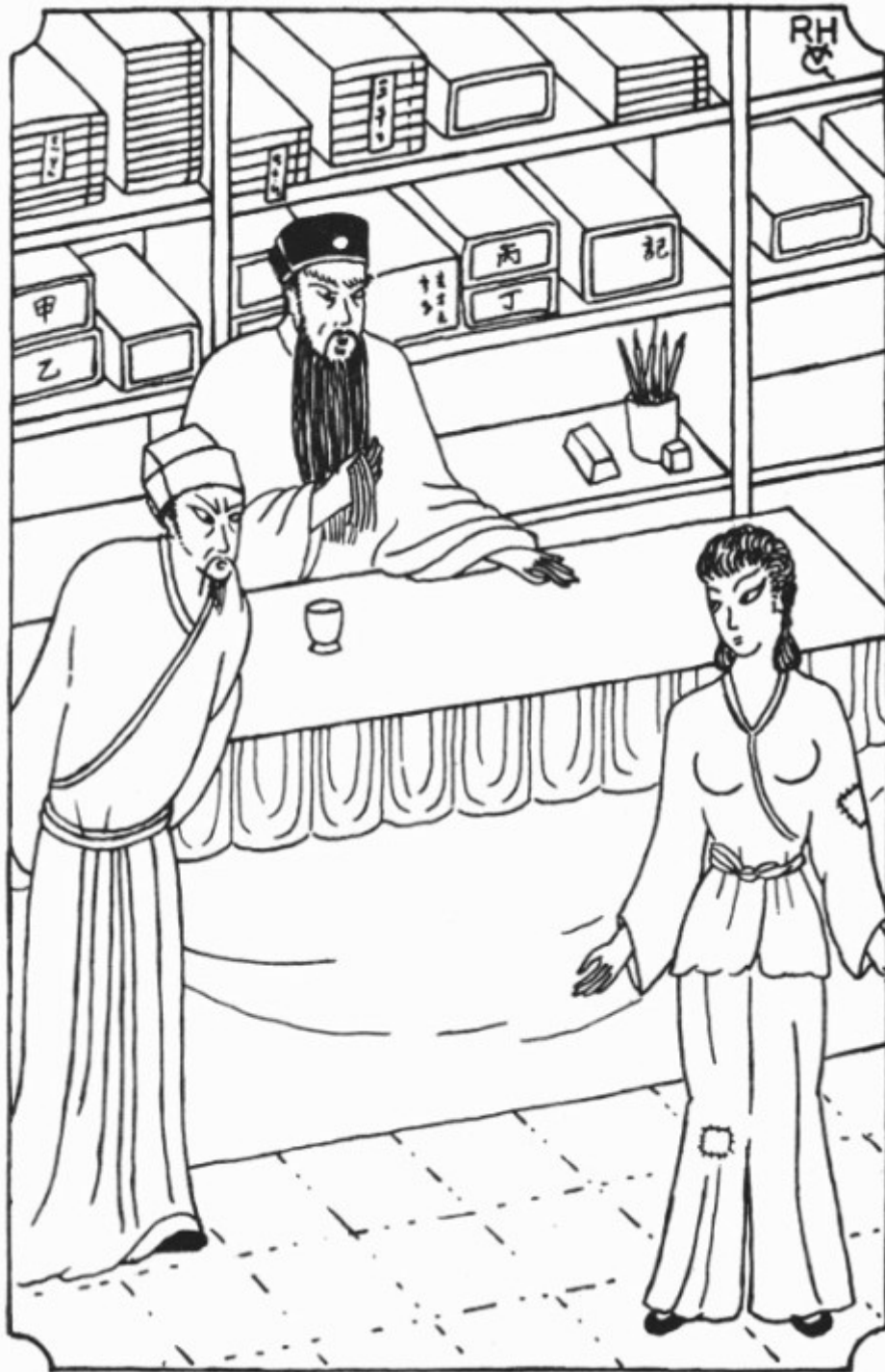
– Nem fogunk megkorbácsolni – szólalt meg Tao Gan a lány mellől. – Tvan bátyó ügyétől függetlenül vétkes vagy csavargás és engedély nélküli prostitúció bűnében. Billogot sütünk az arcodra mind a két oldalon.

A lány hirtelen elsápadt.

– Ne aggódj! – tette hozzá Tao Gan nyájasan. – Ha jó sok szépítőszeret rákensz, nem is fog meglátszani. Legalábbis nem nagyon.

A lány néma csöndben, mozdulatlanul állt, és rémült tekintettel meredt a bíróra. Végül megrántotta a vállát, és így szólt:

– Hát, én semmi rosszat nem csináltam. És nem is hiszem, hogy Tvan bátyó bármi rosszat mondott volna rólam. Kizárt! Hogy hol ismertem meg? A fővárosban, körülbelül egy éve. Megvágtam a lábam, és Tvan boltjába mentem be tapasztért. Pont a pult mögött állt, és elkezdett velem beszélgetni, de igazán kedvesen. Ez volt az első alkalom, hogy egy ilyen gazdag valaki érdeklődést mutatott irántam anélkül, hogy azonnal elkezdett volna *arról* beszélni – na, tudod, mire gondolok –, és ez jólesett. Belementem, hogy találkozzunk aznap este, aztán egyik dolog követte a másikat, érted, ugye. Öreg persze, bőven ötven fölött jár, szerintem. De igazi úriember, szépen beszél és mindig hajlandó meghallgatni a fecsegésemet.

Hát, én semmi rosszat nem csináltam – mondta a lány

Elhallgatott, és várakozón nézett a bíróra.

– Milyen sokáig tartott ez a viszony?

– Mondjuk két hétig. Aztán megmondtam Tvan bátyónak, hogy el kell búcsúznunk, mert mi továbbállunk. Erre akar nekem adni egy ezüstrudat, de én visszautasítom, nem vagyok én szajha, hála az égnek, bár a bátyám örült volna, a tohonya élősködő! Úgyhogy ennyiben maradtunk. De három héttel később, amikor Kvang-je városában tanyáztunk, egyszer csak Tvan besétál a fogadónkba. Közli, hogy szeretné, ha én lennék a második asszonya, és hogy a bátyám kap tőle egy csinos kis ajándékot készpénz formájában.

Ruhaujjával megtörölte az arcát, lehúzkodta a zubbonyát, majd folytatta:

– Mondom Tvannak, hogy nagyon lekötelez, de nem akarok pénzt, nem akarok semmit. Nekem csak a szabadság kell, és nem arról álmodozom, hogy be legyek zárva négy fal közé, méltóságos asszonynak szólítsam az első feleséget, és reggeltől estig a szolgálkat nyúzzam. Tvan erre elment, de nagyon bűnnek eresztette a fejét szegény öreg. Én is, persze, mert a bátyám utána kékre-zöldre vert. Aztán amikor a következő hónapban épp egy kis faluban tanyáztunk följebb a folyó mentén, nem messze az otthonunktól, Csiang-peitől, megint megjelenik. Azt mondja, eladta az egész drogériát az üzlettársának, mert eldöntötte, hogy beáll közénk. A bátyám erre azt mondja, szívesen látjuk, feltéve, hogy rendszeres fizetést kap tőle, mert ő aztán nem lesz dajkája senki fiának ingyen. Mire én rászóltam, hogy állítsa le magát. Tvan velünk jöhet, mondom, és velem hálhat, ha és amikor nekem úgy tartja kedvem. De én egyetlen petágot sem kérek tőle. A bátyám erre iszonyatos dührohamot kapott, Csanggal együtt rám vetette magát, és lerángatták rólam a nadrágot. Alaposan elvert volna a nádpálcával, de Tvan közbelépett. Félrevonta a bátyámat, és kötöttek valamiféle egyezséget. Hát jó, ha Tvan fizetni akar a bátyámnak, amiért megtanítja a vándorélet fortélyaira, az az ő dolga. Így aztán Tvan csatlakozott hozzánk, ennek majdnem egy éve, és velünk maradt. Tegnap estig.

– Azt akarod mondani – kérdezte Di bíró –, hogy Tvan úr, a fővárosi fényűzéshez szokott gazdag üzletember közönséges

csavargóként élte az életét veletek együtt?

– Hát persze! És nagyon élvezte, elárulom. Százszor is elmondta, hogy soha nem volt még ilyen boldog. És hogy a fővárosi életét rég megunta. Amíg fiatalabbak voltak, jól kijött a feleségeivel, de aztán már csak a nyűgösködés meg a veszekedés maradt, a fiai felnőttek, folyton beleszóltak az üzleti ügyekbe, és el akarták neki magyarázni, hogyan vezesse a boltot. A lányát nagyon szerette, de az meg délre ment férjhez egy kereskedőhöz, és sosem találkoztak. Ráadásul azt mondja, minden második nap fényes vacsorákra kellett járnia, és ez tönkretette a gyomrát. De az után, hogy hozzánk csatlakozott, soha többet nem volt semmi baja a gyomrával. Azonkívül Csang megtanította halászni, és azt Tvan bátyó nagyon megszerette. Sőt, egészen ügyesen is csinálta.

A bíró egy darabig a bajuszát huzigálta, és csendben figyelte a lányt, majd újra megszólalt:

– Gondolom, Tvan úr sok üzleti partnerét meglátogatta mindenütt, amerre jártatok.

– Csodát! Azt mondta, ő azzal egyszer s mindenkorra végzett. Csak nagy néha nézett be valamelyikhez pénzért.

– Sok pénzt tartott magánál?

– Megint nem talált! Velem kapcsolatban nagyon bolondul viselkedett, az biztos, de azt leszámítva, Tvan bátyó nagyon is ravasz üzletember volt, nyugodtan elhiheted! Egy maréknyi rézpénznél többet soha nem hordott magával. De ahányszor megérkeztünk egy nagyobb városba, bement egy ezüstneműboltba, és pénzzé tett egy váltót, ahogy ő nevezte. Aztán amit kapott, odaadta egy kollégájának megőrzésre. Ami nagyon okos megoldás, ismervén a bátyámat, amilyen egy alattomos patkány! De ha szüksége volt rá, bármikor rengeteg pénzt tudott szerezni. És ha azt mondom, rengeteg, akkor az tényleg rengeteg! Amikor Han-jüanba megérkeztünk, öt aranyrúd volt nála. Öt aranyrúd, már elnézést! Soha az életben nem képzeltem, hogy egyetlen embernek lehet ennyi pénze! Te jó ég, nehogy a bátyám ezt meglássa, mondtam Tvan bátyónak; a bátyám

nem gyilkos, de ennyi pénzért az egész várost kiirtaná! Tvan bátyó erre elmosolyodott – volt neki az a jellemző kis mosolya –, és azt mondta, tud egy biztonságos helyet, ahová elrejtheti. És másnap tényleg csak egy füzér rézpénz volt nála, semmi több. Kaphatok egy csésze teát?

Di bíró intett a női börtön őrének. Az töltött a lánynak, de morcos arckifejezése elárulta, hogy nem ért egyet a börtönszabályok efféle áthágásával. A bíró azonban ezt nem vette észre, mert Tao Gant figyelte. Tao Gan bólintott. Helyes úton haladnak. Miután a lány ivott néhány kortyot, a bíró megkérdezte:

– És kinek adta Tvan úr azokat az aranyrudakat?

A lány megvonta formás vállát.

– Önmagáról sokat mesélt, de az üzleti ügyekről soha egyetlen szót, és én nem is kérdeztem. Miért kérdeztem volna? Aznap, amikor ideérkeztünk, azt mondta a bátyámnak, hogy el kell mennie valakihez, akinek a piactéren van üzlete. „Azt hittem, sosem jártál még Han-jüanban – mondta erre a bátyám. – Nem is – felelte Tvan bátyó –, de barátaim azért vannak.”

– Mikor láttad utoljára?

– Tegnap este, vacsora előtt. Elment, és azóta nem is jött vissza. Elege lett az egészségből, gondolom, és visszament a fővárosba. Ez rendben is van, szabad ember, nem igaz? De tudhatta volna, hogy engem nem kell bolondítania. Tegnap este teljes erővel bizonygatta nekem, hogy be akar lépni közénk hivatalosan is, ahogy mondani szokás, és fölesküszik! Miért nem mondta meg szemtől szembe, hogy végeztünk? Hiányzott volna kicsit, de azért nem nagyon. Egy magamfajta lány elboldogul egy ilyen bácsika nélkül is, nem?

– Úgy van. Mit mondott, hová megy?

– Ó, hát azzal a titokzatoskodó mosolyával azt mondta, eszik valamit annál a barátjánál, akihez az első nap elment. Én pedig bevettem!

Di bíró kitette az asztalra a smaragdgyűrűt.

– Azt állítod, soha semmit nem fogadtál el Tvan úrtól. Akkor miért akartad elzálogosítani a gyűrűjét?

– Dehogyan akartam! Nagyon tetszett nekem, ezért Tvan bátyó sokszor engedte, hogy pár napig én szaladgáljak vele. A múltkor elmentünk egy nagy zálogos mellett, én meg bementem megkérdezni, mennyit érhet – csak kíváncsiságból. De az a dagadt tulajdonos rögtön el akart szédíteni, megfogta a ruhaujjamat és mocskos ajánlatokat sutyorgott a fülembé. Úgyhogy rögtön ki is mentem.

Félresimított a homlokából egy elszabadult hajtincset, aztán egy félmosollyal folytatta:

– Balszerencés volt nekem az a nap, az egyszer biztos! Ahogy kijövök a boltból, egy nagy, magas behemót elkapja a karomat, és azt mondja, én vagyok az ő szívszerelme! De Tvan rögtön rászólt: „El a kezekkel, a lány az enyém!”, a bátyám meg kicsavarta a behemót kezét, és egy jó kis farba rúgással útnak indította. Minden férfi egyforma, nekem elhiheted! Azt képzelik, ha egy vándor lányt meglátnak, elég a kisujjukat fölemelni, és az máris a nyakuk köré fonja a karját! Nem, Tvan bátyó fehér holló volt. És ha azt mondd, hogy bármivel megvádolt, akkor a szemedbe vágom, hogy hazudsz!

Tao Gannak föltűnt, hogy az utolsó szavakat a bíró már meg sem hallotta: mereven maga elé meredt, az oldalszakállát simogatta és a gondolatai láthatóan egészen másfele jártak. Tao Gan úgy látta, a bírónak nagyon elborult az arca, és azon morfondírozott, vajon mi okozhatta ezt a hirtelen változást, hiszen a lány kihallgatása előtt olyannyira igyekezett, hogy a csempészüggyel kapcsolatban minél több információt gyűjtsön. Márpedig a lány akaratlanul is értékes adatokkal szolgált. Bizonyára a bírónak is sikerült leszűrnie a lány csapongó beszámolójából, hogy Tvan csupán illegális tevékenységét álcázandó csatlakozott a haramiákhoz; valószínűleg ő volt a csempészhálózat kifizető embere. És milyen kiváló álcát használt! Hisz ki is gyanakodnék egy csavargóra, aki pár törvényen kívülivel keresztül-kasul bejárja az országot? Az a férfi pedig, akinél Tvan járt, nyilván egyike azoknak, akik a csempészárut elosztották. Ha a

piactér összes üzletében alapos házkutatást tartanak, és a tulajdonosokat jól kifaggatják, minden bizonnal fény derül rá, melyikük az. Rajta keresztül pedig eljuthatnak az egész hálózat fejéhez... ahhoz az emberhez, akit a központi hatóságok olyan nagyon szeretnének elkapni! Tao Gan többször is megköszöri a torkát, de a bíró mintha nem nagyon vette volna észre. A női börtön órét szintén meglepte a hosszúra nyúlt csend. Kérdő pillantást vetett Tao Ganra, de az csak megrázta a fejét.

A lány fészkelődni kezdett.

– Állj rendesen! – csattant fel a börtönőr.

Di bíró felpillantott, a hang kizökkentette merengéséből. Hátratólta a fővegét, és halkán így szólt a lányhoz.

– Tvan urat tegnap éjjel megölték.

– Megölték? Azt mondd, megölték? – tört ki a lányból. – Tvan bátyót megölték? Ki volt az?

– Azt hittem, te majd elárulod nekünk – felelte a bíró.

– Hol találták meg? – kérdezte a lány feszülten.

– Egy üres erdei kunyhóban. A hegyoldalon.

A lány kicsiny öklével az asztalra csapott, és szikrázó szemmel kiáltotta:

– Az a rohadék Lju volt! A Pék! Ráküldte az embereit, mert Tvan bátyó segített nekünk kikecmeregni a szemét bandájából! És Tvan bátyó beleesett a csapdába! Az a rohadék! Az a rohadt szemét!

Arcát a tenyerébe temetve hevesen zokogni kezdett. Di bíró várt, amíg kicsit megnyugszik. A csészére mutatott, és miután a lány ivott, megkérdezte:

– Amikor Tvan úr beállt közétek, ő is megcsonkította a bal keze kisujját?

A lány a könnyein át is elmosolyodott.

– Szerette volna, de nem volt hozzá elég mersze! Nem is tudom, hányszor megpróbálta: ott állt, bal keze a tőkén, a jobb kezében a

bárd, én meg mellette számoltam: egy, kettő, három! De végül mindig begyulladt!

A bíró bólintott. Pár pillanatig gondolkozott, aztán nagyot sóhajtott, és fölemelte az íróecsetjét. Egy nagy, piros névjegyre rövid üzenetet firkantott, betette egy borítékba, és a külsejére is írt pár szót.

– Hívj ide egy hivatalnokot! – utasította Tao Gant.

Amikor Tao Gan beterelte a vezető írnokot, a bíró átadta neki a borítékot.

– A főporoszló azonnal kézbesítse ezt! – mondta, majd újra a lány felé fordult, töprengve nézte, és megkérdezte:

– Nincs valahol egy komoly társad? Valami rendes fiatalember?

– De van. Hajós Csiang-peiben. Feleségül akar venni, de én mondtam neki, várjon egy-két évet. Akkorra meglesz a saját csónakja, én meg kimulattam magam. Le-föl hajózunk majd a csatornán, szállítjuk, amit ránk bízunk, keresünk épp annyit, hogy meglegyen a napi betevő, de cserében jó életünk lesz!

Aggódó pillantást vetett a bíróra.

– Tényleg billogot akarsz sütni az arcomra, ahogy ez a langaléta mondta?

– Nem, nem akarok. De egy ideig be kell érned kevesebb szabadsággal. Abból is megárt a sok, tudod.

Intett a börtönőrnek. Az megfogta a lány karját, és elvezette.

– Hogy ez mennyit fecsegett! – kiáltott fel Tao Gan. – Először nehéz volt szóra bírni, de aztán be nem állt a szája!

– Hagytam, hogy a maga módján meséljen el mindent. A szigorúságnak, a keresztkérdéseknek csak akkor van értelmük, ha észreveszed, hogy az illető hazudik. Ezt jegyezd meg a jövőre nézvést.

Tapsolt, majd a belépő hivatalszolgának kiadta, hogy hozzon forró törlőkendőt.

– Agyafúrt gazfickó volt ez a Tvan Mu-cai – folytatta Tao Gan. – Ez a lány nem ostoba, de végig nem jött rá, hogy Tvan egy csempészhálózatot irányít.

Di bíró ismét nem fűzött megjegyzést beosztottja szavaihoz. Kicsit átrendezte asztalán a papírokat, majd kitette a smaragdgyűrűt közvetlenül maga elé, a frissen letisztított részre. A hivatali szolga belépett, egy réztálban illatosított forró vizet hozott. A bíró kiemelt belőle egy törlőkendőt, és alaposan végigtörölte az arcát és a kezét. Aztán hátradőlt a széken, és így szólt:

– Nyisd ki az ablakot, Tao Gan! Kezd nagyon megszorulni itt a levegő.

Rövid ideig gondolkozott, majd felnézett Tao Ganra, és így folytatta:

– Nem tudom, agyafúrt volt-e Tvan. Az a kép, amelyet ez a fiatal nő fölfestett, a valódi életből vétetett: egy idős férfi, aki egyszer csak megkérdőjelezi a bevett szabályok érvényességét, és elgondolkozik azon, miért is élt ennyi éven át. Nagyon sokan átesnek ezen a szakaszon, ha elérték egy bizonyos életkort. Egy-két évig elviselhetetlenek önmaguk és a környezetük számára, de aztán általában észhez térnek, és maguk is nevetnek a saját bolondságukon. De Tvan esetében ez másképp történt. Ő úgy döntött, szakít az addigi életével, és következetesen végig is vitte ezt a gondolatot, vagyis teljesen új életet kezdett. Hogy pár év múlva vajon megbánta volna-e ezt a döntést, az már örökre kideríthetetlen marad. Nagyon érdekes ember lehetett. Talán különc, de mindenképp erős egyéniség.

A bíró elhallgatott. Tao Gan türelmetlenül fészkelődni kezdett a székén. Rettentően szeretne már megbeszélni a nyomozás következő szakaszát. Többször is megköszörülte a torkát, majd bizonytalanul föltette a kérdést:

– Behívjuk Csangot kihallgatásra, uram?

Di bíró felpillantott.

– Csangot? Á, tudom, ő annak a Szeng Kiunak a barátja, igaz? Majd te elintézed holnap. Pár rutinkérdés, és kész. Vele nincs semmi gond, se Szeng Kiuval. A lányon gondolkodom csak. Nem tudom, mit kezdjek vele! A felsőbb hatóságok szigorúan veszik a csavargást, mert az rablás és más rendzavarás csírája lehet. Az engedély nélküli prostitúciót úgyszintén, hiszen az meg az adócsalás egy formája, tehát a kincstárat érinti. A törvény értelmében meg kellene korbácsoltatnom, és két évre bezáratnom. De meg vagyok róla győződve, hogy attól csak megrögzött bűnöző válna belőle, és előbb-utóbb a vérpadon vagy a csatornaszélen végezné. Az pedig nagy kár volna, hisz láthatóan kiválóak a képességei. Meg kell próbálnunk valami más megoldást találni.

Gondterhelten megcsóválta a fejét, majd folytatta:

– Ami Szeng Kiut és azt a másik gazembert illeti, egy év kényszerszolgálatra ítélem őket az északi hadseregünk kiszolgáló alakulatánál. Az majd leszoktatja őket erről a kóros lustaságról, és megmutathatják, mit érnek. Ha pedig jól teljesítenek, idővel beállhatnak katonának. Szeng húga viszont... ez az, megvan a megoldás! Kötelező háziszolgálatra rendelem Han Jüng-han úrhoz! Han nagyon szigorú, régi vágású úr, tekintélyes méretű háztartásában tökéletes rendet követel meg. Ha a lány ledolgozik nála egy évet, megismeri a rendszeres élet előnyeit, és ha eljön az ideje, jó felesége lesz annak a hajósnek!

Tao Gan aggódva nézte a bírót. Úgy látta, felettese nagyon fáradt: az arca sápadt, szája szegletében a ráncok elmélyültek. Nem csoda: hosszú napjuk volt. Vajon a bíró elbizakodottságnak tekintené, ha most följánlaná, hogy átveszi tőle a piactéri üzletek ellenőrzését? Vagy inkább hozza ide Lenget újabb kihallgatásra? Úgy döntött, megtudakolja előbb, mik Di bíró tervei.

– Szerinted, uram, mi legyen a következő lépésünk? Én arra gondoltam, hogy...

– A következő lépésünk? – kérdezte a bíró, dús szemöldökét magasra vonva. – Nincs szükség következő lépésre. Nem vetted

észre, hogy minden problémánk megoldódott? Kiderült, hogyan és miért ölték meg Tvang, ki cipelte el a holttestét a kunyhóba, és a többi! Beleértve természetesen azt is, ki volt a csempészhálózat itteni feje.

Miután Tao Gan némán és elképedve meredt rá, a bíró türelmetlenül folytatta:

– Te jó ég, hát te is hallottad az összes bizonyítékot, nem? A mellékes szálakat csak azért kötögetem itt el veled, mert nincs jobb dolgom, amíg várom, hogy belépjen ennek a tragédiának a központi szereplője.

Tao Gan szóra nyitotta a száját, de a bíró sebesen folytatta:

– Bizony, Tao Gan, ez igazi tragédia. Gyakran egy bonyolult ügy megoldása meglepéssel tölt el, azzal a megnyugtató érzéssel, hogy sikerült helyrehozni valamit, megfejteni egy rejtélyt. Ez az eset azonban nyomaszt és elkésérít. Különös, de volt egy homályos előérzetem, amikor ezt a gyűrűt kora reggel megszereztem a gibbontól és a kezembe vettem. Ebből a gyűrűből valahogy az emberi szenvedés levegője áradt... A szenvedés rettenetes dolog, Tao Gan. Néha megnemesít, de többnyire lealacsonyít. Rögtön meglátjuk, a mi drámánk főszereplőjére milyen hatással volt, és...

Nem fejezte be a mondatot, az ajtóra pillantott. Odakintről léptek hallatszottak. A főporoszló bevezette Vang urat.

A fényes selyemből szabott kifogástalan köntösbe öltözött alacsony patikárius mélyen meghajolt.

– Mit tehet érted szerény szolgád, bíró úr? – kérdezte udvariasan.

Di bíró rámutatott a smaragdgyűrűre, és színtelen hangon megkérdezte:

– Volnál szíves elmondani, miért nem vetted el ezt a gyűrűt is minden mással együtt, amit a halottnál találtál?

Vang hevesen összerándult, amikor a gyűrűt megpillantotta, de hamar erőt vett magán, és felháborodott hangon válaszolt:

– Nem értek egy szót sem, bíró úr! A főporoszló átadta nekem a névjegyedet, amelyen az állt, hogy örülnél, ha idefáradnék, és megosztanék veled bizonyos információkat, ezért...

– Úgy van – szakította félbe a bíró. – A kollégád, Tvan Mu-cai meggyilkolásával kapcsolatos információkat!

A patikus mondani akart valamit, de a bíró fölemelte a kezét.

– Egy pillanat. Ide hallgass! Pontosan tudom, mi történt. Égető szükséged volt arra az öt aranyrúdra, amit Tvan úr rád bízott, miután meghíusult a terved, hogy Csiang-peiből kétládányi értékes csempészárut eljuttass Han-jüanba. A Pék emberei, akiket fölbéreltél, elkontárkodták a dolgot, és a rendészek elfogták ezt az értékes szállítmányt, amit talán még ki sem fizettél. Tvan olthatatlan vágya, hogy formálisan is csatlakozzon a Szeng lány bandájához – vagyis fölesküdjön, és levágja a bal kisujja legfölső percét –, kitűnő alkalmat kínált, hogy megöld a szerencsétlent.

A főporoszló közelebb lépett Vanghoz, de a bíró megrázta a fejét, majd folytatta:

– Tvanból hiányzott a kellő bátorság, hogy megcsonkítsa az ujját, te pedig megígérted neki tegnap este, hogy elvégzed a műtétet saját házában, fenn a hegygerincen. Méghozzá azzal a nagy hasogatóval, amellyel a gyógynövénygyökereket szoktátok vékonyra szelni. A súlyos és pengeéles bárd egyik vége pánttal a tőkéhez van erősítve, a másik végén ott a nyél. Ezzel a kifinomult szerszámmal, amely minden patikusnak és drogistának elengedhetetlen munkaeszköze, az operáció annak kockázata nélkül végezhető el, hogy túl sokat vagy túl keveset vágnak le; ráadásul olyan gyorsan és simán, hogy a fájdalom a lehető legkisebb. Tvan azért vállalta az összes bajt és kellemetlenséget, mert bizonyítani akarta a rajongva szeretett csavargólánynak, hogy örökre mellette akar maradni.

A bíró itt szünetet tartott. Vang tágra nyílt szemmel, hitetlenkedve nézte.

– Mielőtt még Tvan a megfelelő pozícióban ráhelyezhette volna kezét a tőkére, a bárd lecsapott, és levágta négy ujját. Ezután elég

volt egyetlen csapás a fém mozsártörővel a szerencsétlen koponyájára. A holttestet aztán már csak le kellett cipelni a lakatlan erdei kunyhóba. Ott emberi számítások szerint csak hetekkel később fedezték volna föl, amikor már erősen oszlásnak indult. Ráadásul meglehetősen elővigyázatossággal végigkutattad a holttestet, és elvettél tőle mindent, ami az azonosításhoz támpontot nyújtana. Ismeretlen csavargóként kellett volna elhamvasztatnom. De egy erdőlakó, egy gibbon megmutatta nekem a megfelelő utat.

– Egy... egy gibbon? – hebegett Vang.

– Igen. Az a gibbon, amelyik megtalálta Tvan smaragdgyűrűjét. Ezt itt. De ez nem is tartozik rád.

Di bíró elhallgatott. Néma csönd ereszkedett a kis dolgozószobára.

Vang arca hamuszínűre váltott, az ajka remegett. Nyelt néhányat, csak aztán szólalt meg rekedten, alig hallhatóan:

– Igen, bevallom, hogy én öltem meg Tvan Mu-cait. Minden pontosan úgy történt, ahogy elbeszélted. Kivéve a kétládányi csempészárut. Az nem az én tulajdonom volt, csupán közvetítőként működtem, nekem kellett volna a tartalmát elosztanom.

Nagyot sóhajtott, majd szenvtelen hangon folytatta:

– Az utóbbi két évben súlyos pénzügyi veszteségek értek, és szorongattak a hitelezőim. A legtöbbször egy fővárosi bankárnak tartoztam.

Itt olyan nevet említett, amely Di bírónak ismerősen csengett: jól ismert pénzember volt, a császári kincstár fejének unokatestvére.

– Írt egy levelet, amelyben följánlotta, hogy megtárgyaljuk a helyzetet, ha ellátogatok hozzá. A fővárosba utaztam, ő pedig rendkívül szívélyesen fogadott. Azt mondta, amennyiben hajlandó vagyok együttműködni vele egy bizonyos pénzügyi műveletsorozatban, nem csupán a váltóimat írja le, de bőséges részesedést is biztosít a nyereségből. Hogy is ne bólintottam volna

rá! Aztán legnagyobb megdöbbenésemre teljes lelki nyugalommal előadta, hogy országos csempészhálózatot épített ki.

Ezen a ponton szeméhez emelte a kezét, és megcsóválta a fejét, majd folytatta:

– Amikor megemlítette a hatalmas elérhető nyereséget, elgyengültem. Végül beadtam a derekam. Én... nekem nem szabad elszegényednem. És amikor elképzeltem azt a rengeteg pénzt, amit kapni fogok... Lehetett volna több eszem! Ahelyett, hogy a váltóimat leírta volna, nagyon is megtartotta őket magának, ami pedig a szolgálataimért járó jutalmat illeti, ez az ő fogalmai szerint annyit jelentett, hogy gyalázatos kamatra pénzt kölcsönzött nekem. Hamarosan teljesen a markában voltam. Amikor Tvan rám bízta az öt aranyrudat, rögtön az jutott eszembe, most esélyt kaptam, hogy kifizessem a megbízómat, és újra szabad legyek. Tudtam, hogy Tvan tegnap este senkinek nem említette, hogy hozzám jön, mert nem szerette volna, ha a többiek megtudják, hogy nincs elég bátorsága az operációt elvégezni. Ragaszkodott hozzá, hogy még a családom se tudjon várható látogatásáról. Én magam engedtem be a hátsó kapun.

Selyem arckendőt vett elő a ruhaujjából, és megtörölte verejtékező arcát, aztán határozott hangon így szólt:

– Ha bíró úr volna szíves rendelkezésemre bocsátani egy papírlapot, most megírnám a hivatalos vallomásomat, mely szerint előre megfontolt szándékkal megöltem Tvan Mu-cait.

– Egyelőre nem kértem tőled hivatalos vallomást – szólt Di bíró nyugodtan. – Van még néhány tisztázásra váró mozzanat. Először is: miért akarta Tvan úr, hogy ilyen hatalmas összeg állandóan a rendelkezésére álljon?

– Mert egyfolytában reménykedett, hogy egy napon a csavargólány mégis igent mond neki, és hozzámegy. Azt mondta, szeretné, ha képes lenne bármelyik pillanatban azonnal kifizetni a lány bátyját, és venni valahol egy kedves vidéki házat, ahol új életet kezdenek.

– Értem. Másodszor: miért nem mondtad meg őszintén Tvannak, hogy szükséged volna az aranyra, mert súlyos anyagi gondokkal küszködsz? Úgy tudom, régi szokás, hogy a céhbeliak mindig kisegítik egymást. Tvan úr pedig nagyon gazdag ember volt, aki könnyedén megengedhette volna magának, hogy kölcsönözzön öt aranyrudat.

Vangot láthatóan kibillentették az egyensúlyából ezek a kérdések. Az ajka mozgott, de hang nem jött ki a torkán. Di bíró nem erőltette tovább, inkább folytatta:

– Harmadszor: gyenge fizikumú, idősödő ember vagy. Hogy tudtad elcipelni a holttestet a kunyhóig? Igaz, hogy lefelé visz az út, de így sem hiszem, hogy képes lettél volna rá.

Vang mostanra összeszedte magát. Megcsóválta a fejét, és szomorúan felelte:

– Én sem értem, hogyan lehettem rá képes, uram! De magamon kívül voltam, hatalmába kerített a gondolat, hogy azonnal el kell rejtenem a holttestet. Ez adhatott erőt, hogy levonszoljam a kertbe, aztán onnan az erdőbe. Amikor a házba visszaértem, inkább voltam holt, mint eleven.

Ismét megtörölte az arcát. Aztán határozottabb hangon hozzátette:

– Tökéletesen tisztában vagyok vele, uram, megöltem egy jó embert a pénzéért, és ezért a büntetért az életemmel kell fizetnem.

Di bíró fölegyenesedett a székében. Könyökével az asztalra támaszkodott, előrehajolt, és szelíd hangon magyarázta Vangnak:

– Azzal viszont nem vagy tisztában, hogy ha hivatalosan is beismered a gyilkosságot, minden tulajdonodat elkobozzuk. Ráadásul a fiad amúgy sem örökölhet semmi szín alatt, mert gyengeelméjűnek, beszámíthatatlannak kell minősítenem.

– Miről beszélsz?! – kiáltotta Vang; előrehajolt, és öklével az asztalra csapott. – Nem igaz, hazugság! A fiam teljesen épelméjű, közlöm veled! A szellemi fejlődésben kicsit hátramaradt, de

egyébként is még csak húszéves! Ha felnő, ledolgozza a hátrányt, egészen biztos... Ha az embernek van hozzá egy kis türelme, és nem izgatják föl, tökéletesen normális!

Könyörgő tekintetet vetett a bíróra, és remegő hangon folytatta:

– Ő az egyetlen fiam, bíró úr, és olyan kedves, szófogadó fiú! Hidd el, bíró úr, hogy...

Di bíró csöndesen válaszolt.

– Személyesen lesz rá gondom, hogy megkapjon minden gondoskodást, mialatt te a börtönben ülsz. Erre a szavamat adom. De ha nem tesszük meg a megfelelő lépéseket, a fiad még több bajt okozhat. Felügyelet alá kell helyezni, ez az egyetlen megoldás. Két nappal ezelőtt, ahogy kilépett az üzletből, véletlenül megpillantotta a Leng zálogházából épp előbukkanó csavargólányt. A lány valóban nagyon szép, és a fiad zavart elméjében a szerelmeseként jelent meg. Szerette volna magával vinni, de Tvan úr megmondta neki, hogy a lány az ő kedvese, aztán Szeng még el is elkergette. Az eset mély nyomot hagyott a fiú szegény tébolyodott lelkében. Tegnap, amikor Tvan eljött hozzád, a fiad biztosan meglátta. Abban a meggyőződésben, hogy ez az ember rabolta el tőle a kedvesét, megölte. Aztán levitte a holttestet a kunyhóba. Te mentél elől, és mutattad az utat. Neki könnyű feladat volt ez, hiszen, mint sok más zavart elméjű fiatalember, kivételesen magas és erős.

Vang kábultan bólintott. Sápadt, elcsigázott arcán elmélyültek a ráncok, a válla megrogyott. Jó megjelenésű, sikeres kereskedőből hirtelen fáradt öregemberré változott.

– Ezért beszélt egyfolytában a lányról és Tvanról!... Engem teljesen készületlenül ért a tegnap este, mert a fiú az egész napot jó hangulatban töltötte... Délután kivitem az erdőbe sétálni, és ő boldogan nézte a gibbonokat a fák tetején... A háznagyommal vacsorázott, aztán ágyba ment, mert általában hamar elfárad.... Előzőleg meghagytam a háznagynak, hogy egyedül fogok vacsorázni a könyvtárszobában, és bekészíttettem vele egy kis hideg harapnivalót. Miközben Tvannal ettünk, szóba hoztam az aranyat.

Gondolkodás nélkül azt mondta, amiatt ne aggódjam, könnyedén tud még hozatni a fővárosból, ha szüksége lenne rá, én pedig visszafizethetem részletekben. „A kölcsönre járó kamat gyanánt – tette hozzá mosolyogva – majd azt a szíves segítséget számítom be, amit most készülsz nekem nyújtani.” Ilyen volt ő, bíró úr. Igazán nem mindennapi ember. Hamar lehajtott egy kancsónyi bort, aztán kimentünk abba a kis műhelybe, amit a kerti házikóban rendeztem be, hogy ott kísérletezhessem az új gyógyszerekkel. Tvan ráhelyezte a kezét a tőkére, és lehunyta a szemét. Amikor épp a bárdot próbáltam pontosan beigazítani, valaki meglökte a könyökömet. „Ez a csúnya bácsi ellopta a szerelmemet!” – kiáltotta mögöttem a fiam. A bárd lecsapódott, és lenyeste Tvan négy ujját. A barátom rémült kiáltással zuhant rá az asztalra. Gyorsan körülnéztem, hol találok valami port, amivel csillapíthatom a vérzést. A fiam váratlanul fölkapott egy fém mozsártörőt, és rettenetes ütést mért a koponyájára...

Kétségbeesett tekintettel nézett a bíróra. Mindkét kezével megragadta az asztal szélét, és így szólt:

– A hálósobájába bevilágító tündöklő holdfény ébresztette föl, és amikor az ablakon kinézett, meglátott, ahogy Tvannal mentünk ki a kerti kisházba. A holdtól mindig kicsit önkívületi állapotba kerül... Nem tudta, mit cselekszik, bíró úr! Általában olyan jóságos és szelíd, ő csak...

Leng hangja elcsuklott.

– A fiad természetesen nem fog büntetést kapni. A szellemileg sérült emberek nem tartoznak a törvény hatálya alá. Tao úr átkísér a saját irodájába, ott a legjobb tudásodnak megfelelően írásban részletezed a csempészhálózat működését és szervezetét, feltüntetve az előtted ismert összes többi személy nevét és címét. Mellesleg: Leng úr, a zálogház-tulajdonos is köztük van?

– Ó, dehogy, uram! Miért gyanúsítod? Szomszédom, és én még sosem...

– Azt hallottam, hogy rendszeresen jár Csiang-peibe, a csempészhálózat egyik fontos központjába.

– Leng úr felesége rettentően féltékeny – jegyezte meg szárazon Vang. – Nem engedi neki, hogy más asszonyt hozzon a házba. Ezért megteremtett magának egy másik otthonot Csiang-peiben.

– Értem. Nos, miután aláírtad és lepecsételted ezt a bizonyos dokumentumot, részletesen leírod Tvan úr végzetes balesetének történetét. Még ma este mindkét iratot különleges futárral elküldöm a fővárosba. Mellékelek egy ajánlást, amelyben kiemelem, hogy önként szolgáltatnál olyan adatokat, amelyek megkönnyítik a hatóságoknak, hogy felgöngyölítsék a csempészhálózatot. Reményeim szerint ennek köszönhetően a börtönbüntetésed jelentősen mérséklődik majd. Igyekszem elérni, hogy a fiad időről időre meglátogathasson. Vidd át Vang urat a saját irodádba, Tao Gan! Adj neki írószert, és hagyd meg szigorúan, hogy senki ne zavarja!

Amikor Tao Gan visszatért, Di bíró a nyitott ablaknál állt, hátratett kézzel. Élvezte a banánfákkal beültetett zárt kertből beáradó hűvös levegőt. A dús zöld levelek felé mutatott, és így szólt:

– Nézd azokat a fantasztikus banánfürtöket, Tao Gan! Épp most érik. Szólj a főporoszlónak, hozzon be néhányat a magánlakrészembe, hogy holnap reggel legyen mivel etetnem a gibbonokat!

Tao Gan bólintott, hosszúkás arcán széles mosoly ömlött el:

– Engedd meg, uram, hogy gratuláljak ehhez a...

Di bíró fölemelte a kezét.

– A te gyors és eredményes akciódnak köszönhető, hogy ilyen hamar sikerült megoldanunk ezt a bonyolult ügyet. Elnézésemért kérem, amiért olyan nyersen beszéltem veled, mielőtt Vang belépett. Az az igazság, hogy félttem ettől a beszélgetéstől, mert semmit nem gyűlölök annyira, mint látni, ahogyan egy ember a szemem láttára

teljesen összeomlik – még akkor is, ha bűnöző. De Vang fegyelmezte magát. A fia iránt érzett nagy szeretete tartást adott neki.

A bíró visszaült az íróasztalához.

– Most azonnal levelet küldök Hungnak Csiang-peibe, hogy megoldódott a csempészügy, úgyhogy mindhárman visszajöhetnek. Te pedig írd meg a szükséges utasítást, hogy szabadon bocsáthatják a börtönből zálogház-tulajdonos barátunkat. Ez a börtönben töltött néhány óra remélhetőleg alkalmat adott neki, hogy gondolkodjon egy kicsit.

Fölemelte az ecsetét, de mielőtt írni kezdett volna, megállt, és így szólt:

– Most, hogy ilyen szorosan együtt dolgoztál velem a többi segédem nélkül, hadd mondjam meg, Tao Gan, hogy nagy öröömre szolgál, ha csatlakozol az állandó csapatomhoz. De hadd adjak egyetlen jó tanácsot a jövőre nézvést. Ha igazán jó bűnügyi nyomozó szeretnél lenni, sose hagyd, hogy lelkileg megérintsen az ügy, amelyen dolgozol. Ez nagyon fontos, Tao Gan, de nagyon nehéz elérni. Én csak tudom, hiszen mostanáig nem sikerült megtanulnom.

A tigris éjszakája

Di bíró vastag szőrmekabátjában fázósan összehúzódva, egymagában lovagolt a kihalt síkságon át vezető országúton. Késő délután volt, a téli este szürke árnyéka lassan kezdett ráterülni a puszta, elárasztott mezőre, amelyet úgy szelt keresztül a töltéssel megemelt út, mint repedés a homályos tükröt. A vízfelületen visszaverődött az ólomszürke ég, amely mintha egészen alacsonyan függött volna a fodrozódó hullámok felett. Az északi szél sötét esőfelhőtömegeket terelt a ködbe burkolózó távoli hegyek felé.

Mélyen gondolataiba merülvén a bíró jócskán előrelovagolt; fegyveres kísérete majd egy kilométerrel elmaradt mögötte. Szőrmesapkáját jó alaposan fülére húzva, lova nyakára hajolt, úgy nézte mereven az utat maga előtt. Tisztában volt vele, hogy lélekben a jövőre kellene koncentrálnia: két nap múlva megérkezik a császári fővárosba, és elfoglalja új pozícióját, azt a magas hivatalt, ahová egészen váratlanul nevezték ki. De hiába: gondolatai minduntalan visszakanyarodtak az elmúlt héthez. A Pei-csou járásfőnökeként töltött legutolsó napjait beárnyékoló tragikus események nem hagyták nyugodni, és szüntelenül visszarángatták a jeges északnak abba a távoli, komor csücskébe, amelyet három napja hagyott a háta mögött.

Három napon át lovagoltak dél felé a hóborította északi vidéken. Aztán egyszerre jött az olvadás, amely katasztrofális áradást okozott abban az ország részben, ahová nemrég megérkeztek. Reggel a víz alá került földekről végtelen sorokban észak felé menekülő parasztokkal találkoztak, akik sáros rongyokba tekert lábukon alig vonszolták magukat a hátukat meggömbösítő csomag alatt, amelyben kevéske kis tulajdonukat menekítették. Amikor a bíró és kísérete egy forgalomellenőrző pontnál megállt elfogyasztani a déli

rizsadagot, fegyvereseinek parancsnoka azt jelentette, hogy megérkeztek a legsúlyosabban érintett területre, ahol a Sárga folyó teljesen elárasztotta az északi partvidékét, ezért azt javasolja, hogy várjanak, amíg friss hírek érkeznek az előttük álló útszakasz vízállásáról. A bíró azonban úgy döntött, továbbmennek, mert parancsa úgy szólt, hogy haladéktalanul siessen a fővárosba. Ráadásul a térképről tudta, hogy a folyó túloldalán emelkedik a part, és az éjszakát az odaát álló erődben tervezte tölteni.

Az országút teljesen kihalt volt. Csak néhány elöntött majorságnak a végtelen, sáros víztömegeből elszórtan kiemelkedő teteje árulkodott arról, hogy nemrég itt még sűrűn lakott, jól termő síkság terült el. Amikor azonban a bíró közelebb ért a hegylánchoz, elöl, az út bal oldalán két bódét pillantott meg. Mellettük kis csoportba tömörülve vagy tucatnyi férfi ácsorgott. Közelebb érven a bíró meglátta, hogy vastag bőr fejedőt és zubbonyt, valamint térdig érő csizmát viselő helyi milicisták. Azon a ponton az utat elmosta az ár, a töltésen tátongó legalább harmincméternyi hézagon át sebesen kavargott a szennyes áradat. Az emberek aggódva lesték a farönkökből emelt alacsony falat, amellyel a rögtönzött hídfőt megerősítették.

Keskeny ideiglenes híd vezetett át a túloldalra, ahol az út az erdővel sűrűn benőtt hegyoldalban folytatódott. A hidat sebtében tákolták össze vastag kenderkötéllal egymáshoz erősített súlyos fatörzsekből. Félig-meddig a víz színén lebegett, és a hömpölygő árral együtt süllyedt és emelkedett.

– Nem biztonságos az átkelés, uram! – kiáltotta a milicisták vezetője. – Egyre erősebb a sodrás, és nem tudjuk tartani a hidat. Jobb volna visszafordulnod. Ha a kötelek elszakadnak, föl kell adnunk ezt a hídfőt.

A bíró visszafordult a nyeregben. A harapós északi szélben összeszűkülő szemmel nézte a lovascsapatot a messzeségben. Gyorsan közeledtek, úgy ítélte meg, hogy hamar beérik. Miután vetett egy pillantást a túloldalán magasodó hegyekre, úgy döntött, megkockáztatja. A térkép szerint csak félórányi út vár rá a hegyeken

át a Sárga folyóig. Ott aztán a komp átviszi majd a déli partra, ahol az erőd áll.

Lovát a csúszós gerendákra irányította. A híd ide-oda himbálózott, a kötelek csikorogtak, Di bíró óvatosan haladt előre, lova merev lábbal, lassan lépegetett. Körülbelül félúton járhattak, amikor szennyes hullámok csaptak fel előttük. A bíró bátorítón megsimogatta lova nyakát. Ebben a pillanatban egy fatörzs, amelyet az ár magával sodort, nagy erővel nekiütközött a hídnak. A hatalmas hullám fölért egészen a ló szügyéig, és lovasa csizmáját is csatakossá áztatta. A bíró addig ösztökélte az ijedten táncoló állatot, amíg az hajlandó volt továbbhaladni. A híd másik felén a gerendák szárazak voltak, és csakhamar szilárd talajt érezhettek a lábuk alatt. A bíró fölkapott lovával a magas partra, aztán megállt az óriási fák alatt. Épp amikor a fejét hátrafordította, nagy csattanás hallatszott. Jó csomó kidőlt fa vágódott a hídnak, amelynek középső szakasza ettől fölpúposodott, mint a sárkány háta, majd a kötelek megpattantak, és elengedték a gerendákat. A bíró és a hídfő között nem maradt más, csak a tajtékosan áradó víztömeg.

Lovaglóostorával intett a milicistáknak, hogy folytatja az útját. A kísérete majd követi, amint a hidat megjavították, ő pedig bevárja őket az erődben.

Az első kanyarulat után már az utat mindkét oldalról szegélyező, magasra nőtt, sötét fák árnyékában haladt. Ekkor vette észre, mennyire fázik a lába a csuromvizes csizmában. Mégis jó érzés volt végre újra szilárd talajon járni az elárasztott vidéken megtett hosszú út után.

Hirtelen ágak recsenése hallatszott. Ádáz külsejű lovas bukkant elő a sűrű bozótból. Hosszú haját piros ronggyal kötötte fel, széles vállát tigrisbunda gallér borította, hátán széles pengéjű kard lógott. Lovával megállt az út közepén, eltorlaszolván így az utat. Apró, alattomos szemével mereven nézte a bírót, majd két kézzel sebesen megforgatta rövid falándzsáját.

A bíró is megállította a lovát.

– Félre az útból! – kiáltotta.

A másik elengedte a lándzsa hegyét, mire az vad kört írt le a levegőben, közben hajsza hóján belekapott Di bíró lovának sörényébe. Ahogy a bíró megrántotta a gyeplőt, az utolsó napok minden lefojtott indulata hirtelen dühkitörésben talált szabad folyást magának. Kezét a jobb vállához emelte, majd villámgyors mozdulattal előrántotta a hátán lógó kardot. Széles ívben sújtott a bandita felé, de az lándzsája hegyével gyakorlottan védett, egyben a lándzsa tompa végével a bíró fejét vette célba. A bíró elhajolt, de akkor már a fegyver hegye indult meg felé suhogva. Ám a bíró a pengeéles kard egy suhintásával szemvillanás alatt elvágta a dárdát. Az útonálló döbbenet pillantott a kezében tartott facsonkra, a bíró pedig még közelebb nyomult a lovával, és fölemelte a kardját, hogy halálos csapást mérjen a másik nyakára. De az ugyanebben a pillanatban egy térdszorítással megfordította a lovát, és a penge a feje fölött süvített el. A haramia vadul elkáromkodta magát, de nem nyúlt a kardja után. Távolabb ügetett az úton, és a válla fölött kiáltott hátra:

– Még egy patkány a csapdában!

Di bíró kardjával kivédte a dárdát

Elvigyorodott, és azzal el is tűnt a sűrűben.

A bíró visszatette hüvelyébe a kardot. Miközben továbblovagolt, arra gondolt, hogy ideje összeszednie magát. Egy arcátlan útonálló megjelenése nem lehet elég indok, hogy elveszítse az önuralmát. Hiába, a Pei-csouban lejátszódott tragédia mélyen megrázta – olyan mélyen, hogy ki tudja, visszanyeri-e még valaha a belső békéjét.

Az utolsó hegygerincig vezető úton már senkivel nem találkozott. Ahogy fölért, az északi szél újra teljes erőből elkapta, befújt vastag szörmekabátja alá, hidege csontig hatolt. A bíró gyorsan leügetett a partra, és megállította lovát a felduzzadt folyó végtelen víztükre előtt. Nyugat felé a háborgó hullámok vadul csapkodták a parti köveket, ameddig a szem ellátott. A túloldal ködbe veszett. Kompnak nyoma sem látszott, a mólóból mindössze két törött oszlop maradt. Hevesen fröcskölt rájuk a fehér tajték. A hullámok mély morajlással hömpölyögtek keletről nyugat felé, méretes fatörzseket és lombos zöld bokrokat sodorva magukkal.

A bíró homlokát ráncolva jártatta végig tekintetét az esti szürkületben még lehangolóbbnak tűnő szomorú tájon. Egyetlen lakott hely tűnt csak fel a láthatáron: egy régi, nagy udvarház, amely jó másfél kilométernyire nyugat felé, egymagában állt egy alacsony domb tetején. Magas fal vette körül, keleti sarkán órtorony magasodott. A főépület tetejéről fölszálló füstfelhőt sebesen tofafújta a heves szél.

A bíró elnyomott egy nagy sóhajt, és a dombra fölvezető kanyargós út felé irányította a lovát. Zsákutcába jutott. Nincs mit tenni: kíséretével együtt meg kell szakítania itt az utat, amíg a komp újra el nem kezd járni.

Az udvarház körül a föld ki sem látszott a magas fű és a nagy kövek alól. Fa erre nem nőtt, de hátrébb a hegy lejtőjét sűrű erdő borította. Egy barlangbejáratnak tűnő nagy nyílás előtt emberek sűrögtek-forogtak. A fák közül három lovas vált ki és indult meg lefelé a hegyoldalon.

Amikor félúthoz ért a ház felé, a bíró tekintete az út mellé dőft póznán akadt meg, amelynek tetején kivehetetlen formájú tárgy

lógott. A nyeregben előrehajolva megállapította, hogy egy férfi levágott feje az. A kiengedett hosszú haj csattogott a szélben az eltorzult arc előtt. Közvetlenül a fej alá két levágott kezlet szögeztek a fára. A bíró elképedve csóválta meg a fejét, és szaporább ügetésre ösztökélte a lovát.

A masszív, acélpántos kétszárnyú kapu elé megérkezvén magában megállapította, hogy az épület inkább hasonlít kisebb erődítményre, mint udvarházra. A széles alapzatra emelt, lőrésekkel ellátott meredek kőfal szokatlanul vastagnak tűnt, ablaknak pedig nyoma sem látszott.

Épp amikor lovaglóstora markolatával megkopogtatni készült a kaput, az lassan kinyílt. Egy idős paraszt intett, hogy lépjen be a kikövezett, tágas, félhomályos belső udvarra. Ahogy a lováról leugrott, a bíró hallotta, hogy háta mögött a kapu keresztvasa nyikorogva visszasiklik a helyére.

Hosszú kék köntöst és kis kerek fejfedőt viselő ösztövért alak sietett felé. Sovány arcát a bíróéhoz tolvá sebesen zihálva szólalt meg:

– Láttalak az őrtoronyból! Rögtön lekiabáltam a kapuőrnek, hogy nyissa ki neked. Örülök, hogy nem értek utol!

Értelmes arcát bozontos bajusz és rövid kecskeszakáll keretezte. A bíró negyvenvalahány évesnek becsülte. A férfi rápillantott az újonnan érkező sáros ruhájára.

– Látom, jó hosszú utat tettél meg – nyugtázta. – Engem egyébként Liaónak hívnak. Én vagyok itt a háznagy.

Most, hogy újra rendesen lélegzethez jutott, a hangja kellemesen csengett. Tanult úriembernek tűnt.

– Az én nevem Di. Járásbíró vagyok az északi országrészből, és a fővárosba tartok.

– Te jó ég! Járásfőnök! Értesítenem kell Min urat, de azonnal!

A hórihorgas férfi futva indult az udvar mélyén álló főépület felé, közben izgatottan hadonászott a karjával. Köntöse repdeső bő ujjai

miatt a bírót rémült csirkére emlékeztette. Csak most lett figyelmes a bal és jobb oldali melléképületek felől hallatszó halk zsibongásra. Néhány tucat férfi és nő kucorgott az eresz alatt, illetve az oszlopok között. Mögöttük vastag kötéllel átkötött, kék szövetbe csomagolt méretes batyuk álltak nagy halomban. A legközelebbi oszlop tövében egy rongyos köpönyegbe úgy-ahogy beburkolózott parasztasszony ült, és szoptatott. Az alacsony fal túloldaláról lovak nyerítése hallatszott. A bírónak eszébe jutott, hogy jó lesz csatakos és kimerült lovát beállítania a többiek mellé. Ahogy odavezette a szűk bejáróhoz, a zsibongás egy csapásra megszűnt.

A fallal körülkerített kis tér valójában az istállóudvar volt. Vagy féltucatnyi nagyobbacska fiú színes papírsárkányokkal foglalatoskodott. Egyikük izgatottan bámult fölfelé a szürke égen magasan szálló vörös sárkányra, amelynek hosszú zsinagye megfeszült az erős szélben. Di bíró rábízta a legmagasabb fiúra a lovát, hogy csutakolja le és etesse meg. Megsimogatta a ló nyakát, aztán visszament a központi udvarra.

Vastag szürke gyapjúköntöst és ugyanolyan lapos fejfedőt viselő testes úr sietett le a háromszintes főépület széles lépcsőjén.

– Hogy sikerült átjutnod, járásbíró úr? – kérdezte izgatottan.

Di bíró magasra vonta szemöldökét erre a minden bevezetés nélkül feltett kérdésre.

– A lovamon – felelte kurtán.

– És a Szárnyas Tigrisek?

– Nem találkoztam tigrissel, se szárnyassal, se másmyennel. Volnál szíves elmagyarázni, mit...

A mondat közepén elhallgatott, mert egy hosszú szőrmekabátba öltözött magas, vállas férfi jelent meg a testes úriember mellett, megigazította négyszögletű fejfedőjét, és udvariasan megkérdezte:

– Egyedül utazol, uram?

– Nem, hatvan katona jött velem. Ők még...

– Hála az égnek! – kiáltott fel a kövérebbik. – Megmenekültünk!

– Hol vannak? – kérdezte izgatottan a másik.

– A hídfőnél, a hegy másik oldalán. Alighogy átkeltem, az átszakadt töltésre épített hidat elsodorta az ár. Az embereim itt lesznek, amint sikerül megjavítani.

A testes férfi égnek emelte a kezét.

– Láttál már ilyen bolondot? – kérdezte dühösen a társát.

– Ide hallgass! – dörrent rá a bíró. – Velem így nem beszélhetsz! Te vagy a ház ura? Menedéket kérek éjszakára!

– Menedéket? – kérdezte csúfondáros hangon a kövér.

– Higgadj le, uram! – szólt rá élesen a magasabbik, aztán a bíróhoz fordult. – Remélem, uram, megbocsátod a viselkedésünket, de rettenetes helyzetbe kerültünk. Ez az úr Min Kvo-tai, nagybeteg földesurunk öccse. Min úr azért érkezett tegnap, hogy kéznél legyen, ha a bátyja állapota tragikusra fordulna. Én vagyok a birtok jószágigazgatója. Nem hívjuk be a vendégünket, Min úr?

Majd a másik beleegyezését meg sem várva fölvezette Di bírót a kőlépcsőn. Ablaktalan, barlangszerű csarnokba léptek be, amelyet a csupasz kőpadló közepén, négyszögletű lyukban égő hatalmas nyílt tűz világított meg. A berendezést mindössze néhány súlyos, kopott bútordarab alkotta: az oldalfalnál két széles fekete akácszekrény és egy magas támlájú pad állt, hátul pedig egy masszív lábakon álló asztal faragott ébenfából. Ezek a válogatott, régi darabok jól illettek az alacsony mennyezet vaskos, bekormozódott gerendáihoz. A vakolt fal teljesen csupasz volt. A helyiségben láthatóan hosszú-hosszú ideje semmi sem változott. Az egész a régi típusú vidéki udvarházak rusztikus egyszerűségének otthonos levegője lengte be.

Miközben a termen átvágva a hátul álló asztal felé haladt, a bíró észrevette, hogy az épület alsó része két szintre tagolódik: kétoldalt néhány lépcső kisebb helyiségekhez vezetett föl, amelyeket a nagy teremtől nyitott rácsozat választott el. A bal oldali rostélyon át a bíró magas íróasztalra látott, amelyen különféle üzleti könyvek álltak nagy halomban. Nyilvánvalóan az szolgálta irodaként.

A jószágigazgató gyertyát gyújtott az asztalon, és helyet kínált a bírót. Az asztal mögött álló jókora, kényelmes karosszékre mutatott, maga pedig a baloldalt álló székre ült. Min, aki mind ezen közben magában dörögött, a bíróval szemközt másik karosszéket foglalta el. Mialatt a jószágigazgató a teával foglalatoskodott, Di bíró lecsatolta a kardját, és a fal mellett álló kisasztalra helyezte, majd szétnyitotta szőrmekabátját, és leült. A székben hátradőlve lassan simogatta az oldalszakállát, miközben lopva figyelte a két férfit.

Jen Jüant, a jószágigazgatót nem volt nehéz a megfelelő helyre tenni. Szabályos, megnyerő arca, koromfekete bajusza és gondosan nyírt körszakáll – valamint enyhén affektált beszédmodora – egyértelműen városi fiatalemberre vallott. Noha nem sokkal lehetett huszonöt évesnél idősebb, a szeme alatt sötét karikák, érzéki szája szegletében mély ráncok ültek. A bíró eltűnődött, vajon egy gondtalan életet élő tipikus városi ifjút mi készítenek arra, hogy egy távoli elszigetelt birtokon jószágigazgatónak álljon. Amikor Jen letette elé az asztalra a nyers zöld cserépből készült jókora teáscsészét, a bíró mintegy mellékesen megkérdezte:

– A birtok urának rokona vagy?

– Inkább az úr idős asszonyának, uram. Szüleim a tartományi fővárosban élnek. Apám tavaly küldött ide levegőváltásra. Elég beteg voltam.

– Nemsokára minden betegségünkből kigyógyítanak bennünket. Örökre – morogta bosszúsan a kövér férfi.

Erős vidéki akcentussal beszélt, de ősz oldalszakállal és hosszú, kusza szakállal szegélyezett széles álla, dolyfös arckifejezése városi üzletembernek mutatta.

– Milyen betegségben szenved a bátyád? – érdeklődött udvariasan a bíró.

– Asztmája van, szívbajjal súlyosbítva – felelte Min azonnal. – Száz évig is élhetne, ha rendszeren törődne magával. Az orvosok mondták, hogy lassítson a tempón, mondjuk egy évig. De nem, neki kint kell lófrálnia a földeken, ha esik, ha fúj! Úgyhogy kénytelen

voltam hanyatt-homlok iderohanni. Ott kellett hagynom a teakereskedésemet a helyettesemre, arra a semmirekellő, lusta alakra! Mi lesz a boltommal, mi lesz a családommal, kérdem én?! Azok az átkozott Szárnyas Tigrisek kardélre hánytak minket egytől egyig. Nyomorult balszerencse!

Csészejét letette az asztalra, és párnás ujjaival dühösen fésülgetni kezdte a szakállát.

– Feltételezem – szólalt meg Di bíró –, hogy a környéket elárasztó útonállók bandájára utalsz. Engem is meglepett útközben egy fegyveres rabló, aki tigrisbőr gallért viselt. De komolyabb küzdelemben nem akart belemenni. Sajnos egy nagyobb árvíz gyakran arra csábítja a csavargókat és az egyéb kétes elemeket, hogy a közlekedés zavarait és az általános fejetlenséget kihasználva raboljanak, fosztogassanak, másokat megtámadjanak. De nem kell aggódnod, uram. A kíséretem állig felfegyverkezett férfiakkól áll, úgyhogy ezek a rablók nem mernek arra vetemedni, hogy megtámadják az udvarházat. Az embereim azonnal itt lesznek, amint a hidat sikerül kijavítani.

– Te jóságos ég! – kiáltotta Min a jószágigazgató felé fordulva. – Amint a hidat sikerül kijavítani, azt mondja! Nesze neked, hivatalnokok!

Aztán megpróbált kissé uralkodni magán, és nyugodtabb hangon kérdezte a bírót:

– És mit gondolsz, honnan szereznének hozzá a faanyagot, nagyra becsült uram? Egy fogpiszkálóra való nem sok, annyit sem találnak több kilométeres körzetben.

– Képtelenséget beszélsz! – felelte a bíró ingerlékenyen. – És az a tölgyerdő, amelyen az imént áthaladtam?

A kövér férfi tágra nyílt szemmel meredt a bíróra, aztán hátradőlt a széken, és rezignáltan szólt a jószágigazgatóhoz:

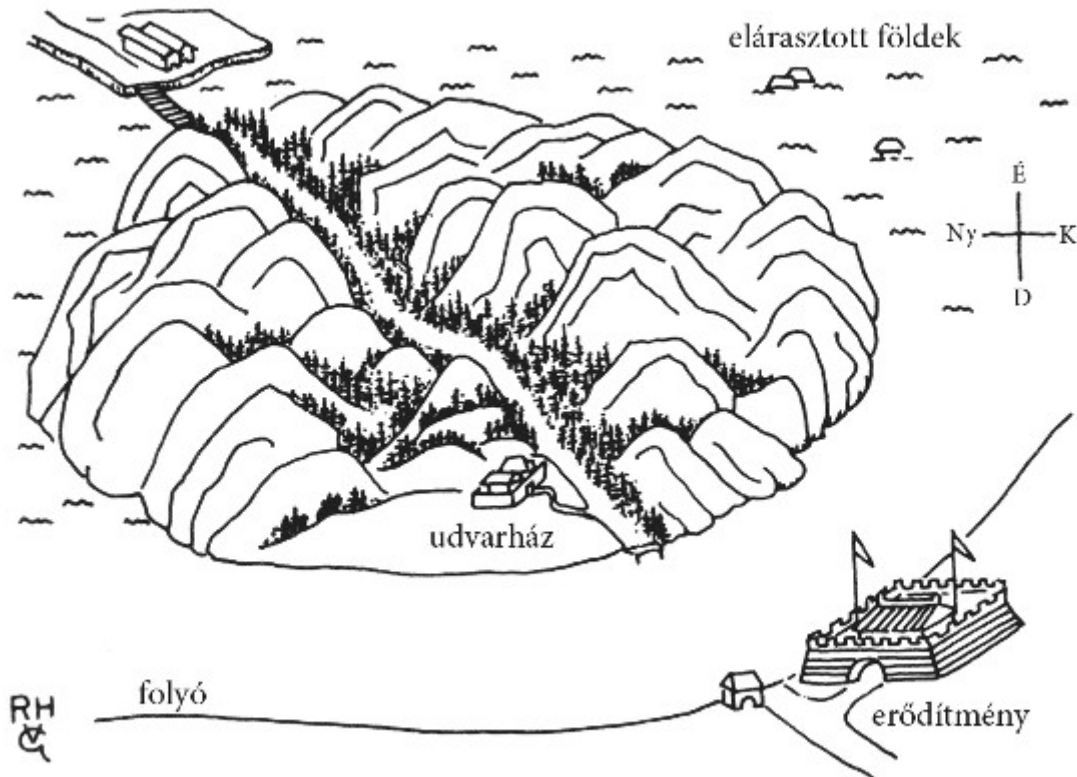
– Kedves Jen barátom, volnál szíves elmagyarázni a helyzetet?

Amaz fölemelt egy evópálcikát a tálcáról. Lefektette a bíró elé az asztra, majd mindkét oldalára egy lefelé fordított teáscsészét helyezett.

– Ez az evópálca a Sárga folyó – kezdte. – Keletről nyugat felé folyik. Ez a csésze a déli paron az erőd, a szemközti pedig ezt az udvarházat jelzi.

Ujját belemártotta a teába, és egy ovális vonallal körberajzolta a második csészét.

– Ez itt a hegyerinc, az egyetlen magasabban fekvő terület a folyónak ezen az oldalán. Körülötte az egész vidék csupa rizsföld, mind ehhez a birtokhoz tartozik mintegy nyolc kilométer hosszan észak felé. Nos hát, a folyó vízszintje addig emelkedett, amíg kiöntött a déli paron és ezt a hegyerincet szigetté változtatta. A hegytől északra vivő magasított út egy szakaszon beomlott, ahogy magad is láttad, amikor átkeltél azon az ideiglenes hídon, amelyet a milicisták építettek. Ezen az oldalon a kompot tegnap délután sodorta el az ár. Min úr és egy csapat utazó kereskedő kelt át vele utoljára még tegnap délelőtt. Közel s távolban ez az udvarház az egyetlen lakott épület. Tehát uram, ahogy te is látod, teljesen el vagyunk szigetelve. Csak az ég tudja, mikor fog újra járni a komp, az pedig napokba telhet, amíg valahonnan messziről faanyagot hoznak, hogy azt a hidat helyreállíthassák. Mert a gátszakadástól északra sok kilométeres körzetben nincs egyetlen fa sem, ahogy magad is tapasztalhattad, ahogy dél felé lovagoltál.

Di bíró bólintott.

– Ugyanakkor azt látom, nálatok jó néhány menekült van – jegyezte meg. – Mi volna, ha kiválasztanátok vagy tucatnyi izmos parasztot, és lóháton a töltéshez küldenétek őket? Ők kivághatnának annyi fát, amennyi kell, és...

– Nem láttad azt a póznára tűzött levágott fejet az út mellett, idefelé jövet? – vágott közbe Min.

– De láttam. Mit jelent?

– Azt jelenti – felelte a testes úriember nyersen –, hogy azok a banditák szemmel tartanak bennünket a ház mögötti hegyoldalon húzódó barlangjaikból. Az a bizonyos fej a lovászké. A töltéshez küldtük, hogy számoljon be a milicistáknak szorult helyzetünkről. Épp amikor kiért volna az országútra, hat lovas körbefogta, és

visszavonszolta. Először a kezét és a lábát vágta le, aztán a fejét, közvetlenül a kapu előtt.

– Az arcátlan kutyák! – kiáltott fel dühödten Di bíró. – Hányan vannak?

– Körülbelül százan, uram – felelte a jószágigazgató. – Állig felfegyverzett, harcedzett, elszánt férfi mind. Abból a több mint háromszáz fős, nagy hatalmú rablóbandából maradtak meg, amely fél éve ellepte a tartomány déli részének kihalt hegyvidékét. A katonaság kisöpörte őket, mire elkezdtek portyázni. Fölgyújtották a majorokat, legyilkolták a lakókat. A katonai különítmények egyik helyről a másikra üldözték őket, és körülbelül a banditák kétharmadát megölték. Északra menekültek, és amikor a víz emelkedni kezdett, ezen a lakatlan hegyvonulaton kerestek menedéket. A barlangokban rendezkedtek be, és őrhelyet alakítottak ki a hegytetőn meg az átszakadt töltésnél. Azt tervezték, hogy itt lapítanak, amíg a víz levonul, de amikor a kompot elragadta az ár, vagyis nem kellett tovább tartaniuk attól, hogy az erődben állomásozó katonák megtámadják őket, jobb tervet eszeltek ki. Tegnap hatan idejöttek a kapunkhoz. Kétszáz aranyrudat kértek, utazási hozzájárulás címén, ahogy ők nevezték. Azt mondták, másnap reggel elindulnak azokkal a tutajokkal, amelyeket a társaik építenek a sziget nyugati csücskében. Ha viszont nem vagyunk hajlandók fizetni, megrohamozzák az udvarházat, és mindenkit kardélre hánynak. Biztosan volt egy kémük a szolgálók között, mert a követelt összeg éppen megegyezik azzal, amit a földesúr az értékszekrényében tartani szokott.

A jószágigazgató megcsóválta a fejét, megköszöri a torkát, és folytatta:

– A gazdám úgy döntött, fizet. A banditák azt mondták, a vezérük személyesen fog eljönni az aranyért. Miután a gazdám átadta nekünk a kulcsot, Min úrral együtt bementem a szobájába, és kinyitottuk az értékládát. Üres volt. Kilopták belőle az aranyat. Miután az egyik szolgáló ugyanazon az éjszakán megszökött, azt gyanítjuk, ő volt a tolvaj. Amikor elmondtuk a Szárnyas Tigrisek

vezérének, hogy eltűnt az arany, éktelen haragra gerjedt. Azzal vádolt bennünket, hogy ezzel a trükkel akarunk időt nyerni, és azt mondta, ha ma napszálltaig nem visszük el az aranyat a barlangjához, ő jön ide érte az embereivel, és mindenkit legyilkol. Végső kétségbeesésünkben elküldtük a lovászt, hogy lépjen kapcsolatba a töltségnél szolgálatban álló milicistákkal. Az imént hallottad, mit tettek vele.

– Ha belegondolok, hogy az erőd itt van a folyó túloldalán! – mormogta a bíró. – Több mint ezer katonájuk van!

– A sok száz jól felfegyverzett folyami rendőrrel nem is beszélve, aki idegyűlt, amikor evakuálni kellett följebb a folyó menti forgalom-ellenőrző őrállomásokat – tette hozzá Jen. – De hogyan tudnánk kapcsolatot létesíteni az erőddel?

– Mi lenne, ha jelzőtüzet gyűjtanánk? – kérdezte a bíró. – Ha azt meglátják az erődben, biztos...

– Akkor sem jönnének ide, ha az egész ház égne – vágta oda Min villámló szemmel.

– Ez igaz, uram – vette gyorsan át a szót a jószágigazgató. – Egy nagyobb hadihajó tulajdonképpen át tudna kelni a megduzzadt folyón, de az komoly művelet volna, és nem is kockázatmentes. Először is az üres hajót föl kellene vontatni a folyón jó messzire. Ha ezután a katonák fölszállnak, jó nagy ívben lehetne csak idevezni, és kikötni valami megfelelő helyen. Az egész manőver rendkívül precíz navigációt igényel. Az erőd parancsnoka persze biztos megkockáztatná, ha tudomására jutna, hogy a hírhedt Szárnyas Tigrisek ide menekültek; kapva kapna az égardta váratlan lehetőségen, hogy egyszer s mindenkorra végezzen ezzel a haramiabandával. Ezt persze a banditák is tudják; ezért lapítanak. Amikor még járt a komp, háborítatlanul tovább engedtek egy csapatnyi délre tartó kereskedőt.

– El kell ismernem – bólintott lassan a bíró –, hogy a helyzet enyhén szólva nem rózsás.

– Örvendek, hogy belátod, járásfőnök úr – jegyezte meg epésen Min.

– Másrészt – folytatta Di bíró –, ez az udvarház úgy van megépítve, mint egy kis erődítmény. Ha fegyvert osztotok a menekültek között, képesek leszünk...

– Erre természetesen mi is gondoltunk – vágott a szavába Min. – Akarod hallani a rendelkezésünkre álló fegyverek listáját? Két rozsdás dárda, négy vadászíj vagy tucatnyi nyílvesszővel, valamint három kard. Bocsnat, négy a tiéddelel együtt, amely ott fekszik a kisasztalon.

– Körülbelül száz évvel ezelőttig – vette át a szót a jószágigazgató – a családnak gondja volt rá, hogy mindenkor jól feltöltött fegyverraktár álljon a lakók rendelkezésére, és állandó testőrség gyanánt vagy húsz vitézt állomásoztattak itt. De ezeket a költséges óvintézkedéseket természetesen elhagyták, miután az erőd megépült. Láthatod, járásfőnök úr, hogy...

Megfordult. A hórihorgas háznagy közeledett öles lépteivel.

– Meghagytam a kapusnak, hogy vegye át a helyemet az őrtoronyban, uram – szólt tisztelettel Minnek. – A szakács szólt, hogy elkészült a rizskása a menekülteknek.

– Negyvenhat éhes szájjal több – avatta be borús arccal a bírót Min. – Magam számoltam meg őket. Férfiak, nők, gyerekek.

Nagyot sóhajtott, aztán rezignált hangon hozzátette:

– Na jó, menjünk.

– Ne mutassuk meg előbb a járásfőnök úrnak a szobáját? – kérdezte a jószágigazgató. – Biztos szívesen átöltözne.

Min habozott egy pillanatig, aztán kissé nyersen válaszolt:

– Erről majd a bátyám dönt. Ő a gazda.

Ezután a bíróhoz fordult.

– Remélem, uram, megbocsátasz, Jennel és Liaóval együtt segédkezniem kell az ételosztásnál. A szolgák mind elszöktek, amikor

hírét vették a banditák érkezésének. Csak a kapus maradt, meg az az idős pár, akiket én hoztam magammal a városból. Ezért megértheted, ha nem tudunk olyan vendéglátásban részesíteni, amilyet a rangod megkövetelne, és...

– Természetesen! – szakította félbe a bíró sietve. – Velem ne is törődjete! Elalszom én azon a padon is ott a falnál, és...

– A bátyám majd eldönti – ismételte határozottan Min, majd fölkel, és Jennel, valamint a háznaggyal a nyomában kiment a teremből.

Di bíró töltött magának még egy teát. Megérkezésekor járásfőnökként mutatkozott be, nehogy kényelmetlen helyzetbe hozza vendéglátóját, akivel eddig nem is találkozott; hiszen még a leghatalmasabb földbirtokos is tanácstalan volna, hogyan lássa megfelelőképp vendégül azt a magas kormányzati méltóságot, akivé őt kinevezték. Miután alaposabban megismerkedett a kényes helyzettel, még jobban örült, hogy nem árulta el valódi rangját.

Kiitta a teáját, fölkel, és az ajtóhoz ment. Megállt a legfelső lépcsőn, onnan nézett ki az udvarra, amelyet most égő fáklyák világítottak meg. A jószágigazgató és a háznagy egy hatalmas üst mellett állt, és szaporán merte az ételt a felsorakozottaknak. Min felügyelte a tömeget, időről időre ráfordult valamelyik parasztra, hogy ne tolakodjon. A menekültek fele nő vagy gyerek – sőt, éppenséggel csecsemő – volt. Semmi szín alatt nem szabad hagyni, hogy ezek az emberek a banditák kezére kerüljenek. A Szárnyas Tigrisek a férfiakat, az idősebb asszonyokat és a kisgyerekeket a helyszínen lemészárolnák, a fiatal fiúkat és lányokat pedig elhurcolnák és eladnák rabszolgának. Tennie kell valamit. Bajuszát dühösen rángatva azon morfondírozott, milyen viszonylagos is a földi hatalom. Ő, a császár nagyméltóságú igazságügy-minisztere, a központi bíróság elnöke, a körülmények hatalma következtében hirtelen nem több, mint tehetetlen átutazó!

Sarkon fordult, és a csarnokot átszelve a bal oldali irodához ment. Helyet foglalt a tekintélyes karosszékekben, karját összefonta a bő

ruhajjban, és fölnevezett a szemközti falat díszítő kifakult tájképre, amelyet két – keskeny és hosszú tekerésre eredeti kalligráfiával fölfestett – klasszikus idézet zárt közre. A bal oldali így szólt:

*Fönt az Uralkodó kormányozza a birodalmat
Ahogy az égi felhatalmazás előírja.*

A másik így egészítette ki:

*Lent a parasztok teremtik meg az állam alapját
A földet művelik, amint az évszakok diktálják.*

Di bíró egyetértően bólintott. Egy darabig mozdulatlanul ült maga elé meredve. Egyszer csak fölegyenesedett a székből, kihúzta kezét a köntöse ujjából, és közelebb húzta a gyertyát. Megdöntötte a porcelánkancsót, és rálöttyintett egy kis vizet a lapos palalemezre, amely láthatóan dörzskóként szolgált. Kiválasztott egy tintarudat a lakkfa dobozból, és eldörzsölt egy jókora darabot a sűrű, szénfekete tintából, miközben végiggondolta, mit írjon. Aztán fogott néhány lapot az üzleti könyvek mellett fekvő vastag, házi készítésű papírból, választott egy ecsetet és jellegzetes, határozott írásjeleivel megírt egy hivatalos szöveget. Miután elkészült, még néhány példányban lemásolta. „Mint amikor az írást gyakoroltuk az iskolában” – mormogta maga elé halvány félmosollyal. Miután a mindenkor magánál tartott és selyemzsinórral az övére rögzített pecséttel mindre rányomta a hivatalos jelét, föltekerte a lapokat, és az összeset besüllyesztette a köntöse ujjába.

A széken hátradőlve latolgatta a siker esélyeit. Tetőtől talpig elgémberedett a hosszú lovaglástól, és fájt a háta, de a szelleme éber volt. Hirtelen fölismerte, hogy amióta Pei-csouból elindult, most először sikerült leráznia magáról a tompultságot. Bolond volt, hogy eddig belemerült a tehetetlen búslakodásba. Cselekednie kell. Ezt várnák tőle a Pei-csouban hagyott drága halottai: hűséges, öreg

tanácsadója, Hung és a Gyógyító Domb asszonya. És most további terveket is ki kell dolgoznia, hogy megmentse ezeket az embereket itt az udvarházban. Ha eredeti elképzelése kudarcot vall, még mindig föladhatja magát a banditáknál, fölfedheti valódi rangját, és ígérhet nekik a követelt kétszáz aranynál sokszorosan magasabb váltságdíjat. Ez persze azzal járna, hogy súlyos kellemetlenségek várnának rá mint túsra, esetleg a fülét és az ujjait is levágnák, hogy a tárgyalásokat felgyorsítsák. Mindenesetre tudja, hogyan kell bánni az ilyen gazfickókkal. Akárhogy is, a teljes sikerhez ez a legbiztosabb út. Fölkelt, és újra kiment a hidegbe.

A menekültek mohón kanalazták a rizst. Addig sétálgatott közöttük, amíg végre megtalálta azt a fiút, akire a lovát bízta. Miután látta, hogy a legény épp végzett az evéssel, kérte, hogy mutassa meg neki az istállót.

A fedetlen mellékudvaron az északi szél teljes erőből az arcukba vágott. Senki más nem járt arra. A bíró félrevonta a fiút az egyik sarokba, és hosszasan beszélgetett vele. Végül föltett neki egy kérdést, és miután az lelkesen bólintott, átadta neki a föltekert írásokat. Megveregette a hátát, és azt mondta: „Benned van minden bizodalom!”, majd visszament a központi udvarra.

Min a főépület lépcsősorának tövében állt.

– Már mindenütt kerestelek! – szólt a bíróhoz mogorván. – A bátyám kéri, hogy gyere föl hozzá, mielőtt elfogyasztjuk az esti rizst.

Bevezette a bírót az épületbe, aztán a csarnok bejárata melletti széles lépcsőn fölkísérte a második szintre egy gyéren megvilágított, nagy pihenőhöz, ahonnan számos ajtó nyílt, feltehetően a családtagok lakosztályaiba. Min halkan kopogtatott a bal oldali ajtón. Az résnyire kinyílt, és a résben megjelent egy idős asszony ráncos arca. Min odasúgott neki pár szót. Kis idő múltán az ajtó szélesre tárult. Min intett a bírónak, hogy kövesse.

A túlfűtött szoba levegőjét gyógynövények émelyítő szaga ülte meg súlyosan; az illat a szoba távoli sarkában álló, vörösen izzó szénnel jól megrakott parázstartóra helyezett korsóból gomolygott

elő. Az egyszerűen berendezett helyiséget két magas, kis asztalkára állított rézkandeláber világította be. A hátsó falat teljes egészében egy hatalmas, ébenfából díszesen faragott baldachinos ágy foglalta el, amelynek súlyos brokátfüggönyét most elhúzták. Min az ágy fejénél álló karosszékbe ültette a bírót, ő maga mellette foglalt helyet, egy alacsony zsámolyon. Az idős asszony az ágy lábához állt, karját összefonta sötétszürke köntöse ujjában.

A bíró rápillantott az öregemberre, aki magasra rakott párnáin pihent, és megfáradt tekintettel nézte őt. Gyulladt szeme természetellenesen nagynak tűnt beesett, ráncos arcában. Magas, izzadt homlokára ápolatlan, ősz tincsek tapadtak, ősz bajusza kuszán lógott keskeny, összeszorított szájára. A vastag selyemtakarón szétterült gubancos fehér szakáll.

– Ez az úr Di járásfőnök, bátyám – kezdte Min halkán. – Dél felé tartott a fővárosba, de az árvíz miatt itt rekedt. Ezért...

– Láttam, láttam az almanachban! – szólalt meg hirtelen reszkető, magas hangon a ház ura. – Ha a kilencedik csillagállás a Tigris jegyével találkozik, az szörnyű vést jelent. Az almanachból ez világosan kiderül. Katasztrófa, erőszak. Erőszakos halál.

Lehunyta a szemét, hevesen zihált. Kis idő múltán még mindig csukott szemmel folytatta:

– Hogy is volt, amikor legutóbb a Tigris jegyébe ért valamelyik csillagkép? Tudom! Tizenkét éves voltam. Akkor tanultam meg lovagolni, úgy van! A víz emelkedett-emelkedett, följött egészen a nagykapunk lépcsőjéig. A saját szememmel láttam, hogyan...

Kínzó köhögőroham fojtotta belé a szót, és rázta gyenge vállát. Az idős asszony gyorsan az ágy mellé lépett, és egy porcelántálból megitta a férjét.

Amikor a köhögés alábbhagyott, Min folytatta:

– Di járásfőnök úr kénytelen itt maradni, bátyám. Arra gondoltam, az oldalsó szoba lent talán...

Az öregember hirtelen kinyitotta a szemét. Tűnődő tekintettel nézte a bírót.

– Minden egybevág – motyogta. – A Tigris jegye. Megérkeztek a Szárnyas Tigrisek, megérkezett az ár, én megbetegedtem, Ki-jü meghalt. Még eltemetni sem fogjuk tudni, sőt...

Eredménytelen kísérletet tett, hogy felüljön; a takaró alól madárkaromra emlékeztető vézna kéz bukkant elő. Az öreg visszahanyatlott a párnára, úgy folytatta rekedt hangon:

– Darabokra fogják vágni a holttestét, az ördögfajzatok. Meg kell próbálnod...

Fuldokolni kezdett. Felesége gyorsan átölelte a vállát. Az öregember szeme újra lecsukódott.

– Ki-jü a bátyám lánya volt – magyarázta Min sűgva a bírónak –, alig tizenkilenc éves, és nagyon tehetséges. De az egészsége törékeny volt. A gyenge szíve nem bírta ezt a sok izgalmat. Tegnap este, épp vacsoraidő előtt meghalt. Szívrohamban. A bátyám nagyon szerette. A szomorú hírtől az állapota hirtelen súlyosbodott, és...

Nem fejezte be a mondatot.

A bíró szórakozottan bölintott. Egy ideje az oldalsó falnál álló magas szekrényt nézte. Mellette szokás szerint négy ruhásláda tornyosult egymáson: minden évszakra egy. Még odébb egy nagy vasláda állt, amelynek fedelét súlyos rézlakat zárta le. Di bíró visszafordította a fejét, és látta, hogy az öregember őt lesi. Szemében most ravasz kás fény égett. Felesége közben a parázstartóhoz ment, a sarokba.

– Igen, abban volt az arany! – göcögte széles vigyorral az öreg. – Negyven fényes aranytömb, járásfőnök úr! Kétszáz aranyrudacskának megfelelő érték!

– Őszirózsa lopta el, az az ócska riherongy! – szólalt meg valaki száraz repedtfazék-hangon a bíró háta mögött.

Az asszony volt az; rosszindulatú pillantásokat lövellt beteg férje felé.

– Őszirózsa volt a fiatal cseléd – magyarázta némiképp zavartan a bírónak Min. – Tegnap éjjel eltűnt. Beállt a banditák közé.

– Le akart feküdni azokkal a vadállatokkal. Az összessel, mind az utolsó szálig – recsegte az asszony. – Aztán elpárologni. Az arannyal.

A bíró fölkel, odasétált az értékládához, és kíváncsian vizsgálta.

– Nem feszítették föl a lakatot – jegyezte meg.

– Megszerezte a kulcsot, természetesen – vágta rá az asszony.

Az öregember vézna kezével megragadta felesége ruhaujját, és könyörgőn nézett rá. Szólni szeretett volna, de csak értelmetlen hangok jöttek ki reszkető száján. A beesett arcon váratlanul könny csorgott végig.

– Nem, nem ő vitte el! Higgy nekem! – mondta sírva. – Hogy tudnám ilyen betegen... Senki nem szán engem, senki!

A felesége fölé görnyedt, egy arckendővel megtörölte a beteg öregember orrát és száját. A bíró elfordította a tekintetét, és újból az értékládához hajolt. A vastag vaslemez borításon és a masszív lakaton egy karcolást sem talált. Amikorra visszafordult az ágyhoz, az öregnek sikerült visszanyernie az önuralmát. Tompa hangon kezdett magyarázni a bírónak.

– Rajtam kívül csak a feleségem és a lányom tudta, hol a kulcs. Senki más.

Lassan alamuszi mosoly kunkorította föl keskeny, vértelen ajkát. Kinyújtotta jobb kezét, és vékony, póklábszerű ujjaival tapogatni kezdte az ágykeret cifra virágmintás faragását.

– Őszirózsa állandóan itt téblábolt, főleg, amikor lázad volt! – mondta epésen az öregasszony. – Tudtodon kívül megmutattad neki, te!

Az öreg kuncogni kezdett. Vékony ujjait egy faragott rózsabimbó köré zárta. Kattanás hallatszott, majd kinyílt egy kis elem az

ágykeretből. Sekély üregében nagy rézkulcs lapult. A beteg gyerekes örömmel csukta-nyitotta többször egymás után a titkos rekeszt.

– Őszirózsa jó felépítésű, illedelmes madárka! – somolygott. – A legjobb parasztféle.

Szája széléről egy kis nyál csöppent le.

– Töródtél volna inkább a lányod esküvőjével, mint azzal a kis ringyóval! – szólt közbe a felesége.

– Jaj, bizony, az én drága lányom! – komolyodott el hirtelen újra a ház ura. – Az én drága, nagyon okos kislányom!

– Én rendeztem el mindent a Liang családdal, én választottam ki a kelengyét! – siránkozott az asszony. – Mialatt te a hátam mögött...

– Nem akarom túl sok idejüket rabolni – szakította félbe a bíró, és intett Minnek, hogy álljon fel.

– Várj! – kiáltott rá hirtelen a beteg; tekintete most szigorú és gyanakvó volt. – Ki-jü szobájában fogsz megszállni, járásfőnök úr – közölte határozott hangon.

Mélyet sóhajtott, aztán újra lehunyta a szemét.

Min az ajtóhoz vezette a bírót, az öregasszony ezalatt leguggolt a parázstartó mellé, és egy réz parázsfogóval megkotorta az izzó szenet, miközben dühösen dörögött magában.

– A bátyád nagyon beteg – jegyezte meg a bíró, amíg Minnel lefelé haladtak a lépcsőn.

– Valóban az. De úgylis mindannyian meghalunk. Hamarosan. Ki-jünek szerencséje volt. Békében távozott el.

– Nem sokkal az esküvője előtt, ha jól értem.

– Igen, jó ideje eljegyezték egymást az ifjú Lianggal, az erőd mögötti birtok tulajdonosának legidősebb fiával. Jövő hónapban lett volna az esküvő. Rendes fiatalember. Nem túl jóképű, de szilárd jellem. Egyszer találkoztam vele, amikor az apjával együtt eljött a városba. És most még értesíteni sem tudjuk, hogy Ki-jü meghalt.

– Hol helyezték el a holttestét?

– A csarnok mögötti buddhista házi kápolnában egy ideiglenes koporsóban.

Amikor a lépcső aljára leértek, Min felkiáltott:

– Ó, látom, Jen és Liao már vár ránk. Nem akarnál először fölmenni a szobádba? De nem feltétlenül szükséges. A kinti épületben is meg tudsz mosakodni, rögtön a kijárat mellett.

Amikor később visszatért a csarnokba, Di azt látta, hogy Min, Jen és Liao már elhelyezkedett a hátsó nagy asztalnál, amelyre odakészítettek négy jókora cserépedény rizst, négy tányér savanyított zöldséget és egy tál sózott halat.

– Kérlek, nézd el a szegényes ellátást! – igyekezett Min lagymatagon megfelelni a vendég iránti kitüntető udvariasság követelményének.

Fölemelte az evőpálcikáját, ezzel jelt adván, hogy hozzáláthatnak.

– Fogyóban a készletek – morogta. – A bátyámnak lehetett volna gondja rá, hogy...

Megcsóválta a fejét, és beletemetkezett a rizsestálba.

Egy darabig szó nélkül ettek. A bíró meglehetősen éhes volt, ez az egyszerű, tápláló étel nagyon is jólesett neki. A jószágigazgató fölállt, hozott a kisasztalról egy barna kőkorsót és négy kis porceláncsészét. Ahogy elkezdte kitölteni a melegített bort, a háznagy döbbenten pillantott rá, majd haragosan megszólalt:

– Szóval te vetted elő a korsót, Jen! Hogy juthat eszedbe a bor, egy nappal az után, hogy Ki-jü kisasszony meghalt! És ráadásul ebben a helyzetben, amiben vagyunk!

– Hagynánk, hogy azok a vadállatias banditák nyakalják be a borunkat? – kérdezte közömbös hangon a jószágigazgató. – Ráadásul kiváló évjárat! Min úr, neked nincs ellene kifogásod, ugye?

– Csak nyugodtan, csak nyugodtan! – bólogatott teli szájjal a testes férfi.

A háznagy leszegte a fejét, a keze láthatóan remegett. A bíró belekortyolt a borba, és elsőrangúnak találta.

A háznagy hirtelen letette az evőpálcikáját. Aggódó tekintetet vetett a bíróra, majd félénken így szólt:

– Neked mint járásfőnöknek biztos sokszor akadt dolgod rablókkal, banditákkal meg effélékkel, uram. Nem lehetne rávenni őket, hogy elfogadjanak váltót? Urunk kiváló kapcsolatban áll két városi bankkal, és...

– Soha nem hallottam róla, hogy a banditák készpénzen kívül bármit elfogadtak volna – felelte szárazon a bíró.

A bor átmelegítette, időközben a csizmája is megszáradt. Fölállt, és levette a szőrmekabátját. Alatta vastag vászonból készült hosszú, barna úti köntöst viselt, amelyet a derekán többször körbetekert széles, fekete selyemövvvel kötött meg. Kabátját az oldalsó kisasztalra helyezte, és közben így szólt:

– Nem kell túl pesszimistán néznünk az egészet! Több megoldást is látok arra, hogy kimentsük magunkat ebből a szorult helyzetből.

Visszaült a helyére, és feltolta homlokán a szőrmesapkát. Aztán alkarját az asztalra támasztotta, és belefogott.

– Belátom, a banditák cudar kedvükben vannak, mert azt hiszik, hogy az ellopott pénzről előadott történet csak mese. És az idő sürgeti őket, mert útnak kell indulniuk a tutajokon, mielőtt az ár levonul. Félnék az erődben állomásozó katonáktól, márpedig aki retteg, azzal nehéz zöld ágra vergődni. Nem várhatjuk tőlük, hogy könyörületet mutassanak. Tárgyalásba sem érdemes bocsátkozni velük, hacsak nem tudunk előtte jó alkupozíciót kiharcolni magunknak. Úgy sejtem, a földbélrlőitek nyáron sokat halásznak a folyón.

Miután a háznagy és a jószágigazgató bólintott, a bíró folytatta:

– Helyes. Arra számítok, hogy a banditák kora reggel támadnak meg bennünket. Most, este válassz ki néhány jó erőben lévő bérest, aki ért a halászathoz, adj ki nekik egy nagy vonóhálót, és küldd fel

Őket a kapuórház tetejére az innenső oldalon. Erről senkinek nem szabad tudnia, mert könnyen lehet, hogy a menekültek között a banditák kéme is meglapul. Amikor a támadók megérkeznek, kimegyek, és beszélek velük. Tudom, hogyan kell bánni a fajtájukkal. Azt mondom majd a vezérüknek, hogy alaposan föl vagyunk fegyverkezve, de nem fogunk ellenállni, ha megígérik, hogy életben hagynak bennünket. Bejöhetnek, és összegyűjthetnek mindent, ami tetszik, közte sok-sok ezüst- és aranytárgyat. Az ajánlatot természetesen elfogadják, hiszen így békésen kifoszthatják az épületet, és ráérnek utána legyilkolni bennünket. Csakhogy amint a vezér és legközelebbi testőrsége bejön a kapun, a tetőn rejtőzködő embereink rájuk dobják a hálót – alá kerül ló, ember mind –, mi pedig rácsukjuk a többi bandita orrára a kaput. A vezér és a testőrsége állig föl lesz fegyverkezve, de miután a hálóba gabalyodtak, néhány cséphadaróval rövid úton ártalmatlanná tehetjük őket. Túszok birtokában pedig elkezdhetünk komolyan tárgyalni.

– Nem tűnik rossz elgondolásnak – bólogatott Min lassan.

A háznagy arca egészen földerült. De a jószágigazgató összeszorította a száját.

– Túl kockázatos! – mondta aggodalmasan. – Ha valamin megbukik a terv, ezek a gazemberek nem fognak gyorsan végezni velünk, hanem alaposan megkínoznak!

Min és Liao ijedten kiáltott fel, de a bíró, tudomást sem véve róluk, határozottan felelt:

– Ha bármi rosszul sül el, csak csukjátok be mögöttem a kaput. Én tudok magamra vigyázni. A Tigris jegyében születtem – tette hozzá kicsit kényszeredett mosollyal.

Min elgondolkozva nézte. Kis idő múltán megszólalt.

– Rendben. Intézkedem, hogy a csapdát előkészítsék.

Fölpattant, és utasította a jószágigazgatót:

– Légy szíves, kísérd a járásfőnök urat a szobájába. Én fölmegek a toronyba, átveszem az őrséget. Háromóránként váltjuk egymást – magyarázta a bírónak. – Figyelünk, ha netalán váratlan akcióba kezdenének a haramiák. Egész éjjel őrködünk.

– Természetesen én is csatlakozom – mondta erre a bíró. – Átveszem utánad a szolgálatot, jó? – kérdezte Mint.

Min tiltakozott, mondván: ezt nem fogadhatják el, de a bíró hajthatatlan volt. Végül megegyeztek, hogy ő lesz az őrtoronyban éjfél és hajnali három között. Aztán Jen veszi át az ügyeletet hajnalig.

Min és a háznagy elindult a raktár felé, ahol a halászhálókat tartották. A bíró vállára vetette szőrme kabátját, fogta a kardját, és követte Jent a lépcsőn. Felértek a pihenőre, ahonnan a sarokban induló keskeny, nyikorgó lépcsősor vitt föl a harmadik szintre. Ott a bíró mindössze egy folyosót látott, a végén masszív fából készült ajtóval.

Jen megállt, és bűnbánón így szólt:

– Nagyon sajnálom, uram, hogy a gazdám ezt a szobát jelölte ki neked. Remélem, nem zavar, hogy olyan helyen alszol, ahol tegnap este... Kereshetek neked egy másik szobát lent, úgy, hogy a többiek meg sem tudják...

– Tökéletesen megfelel – intette le a bíró.

A jószágigazgató kinyitotta az ajtót, és bevezette a vendéget a sötét és jéghideg helyiségbe. Meggyújtotta a kisasztalon álló gyertyát, és megjegyezte:

– Persze az összes közül ez a legjobban berendezett szobánk. Ki-jü kiváló ízlésű lány volt, ahogy magad is láthatod.

Széles mozdulattal körbemutatott a tágas helyiségen. A szemközti falat nagyrészt betöltő tolóajtóra mutatva hozzátette:

– Odakint egy erkély húzódik ennek a legfelső szintnek a teljes hosszában. Ki-jü kisasszony nyári éjszakákon mindig ott üldögélt, és a hegy fölött tündöklő holdban gyönyörködött.

– Teljesen egyedül lakott itt fönn?

– Igen, ezen a szinten nincs több szoba. Úgy hallottam, eredetileg tároló volt. De Ki-ju szerette az itteni csendet és a kilátást, ezért a gazda átadta neki, noha szabály szerint az épület keleti szárnyában kellett volna elhelyezni, a női lakrészben. Felküldöm Min öreg szolgáját egy teáskannával. Jó pihenést, uram! Éjfélkor érted jövök.

Amikor a jószágigazgató becsukta maga mögött az ajtót, Di bíró újra fölvette a szőrmekabátot, mert kegyetlenül hideg volt, és a tolóajtó nem állta útját a jeges huzatnak. A bíró letette a kardját a vastag bolyhos szőnyeg közepén álló rózsafa asztalra, aztán ráérősen körülnézett a szobában. A bejárattól jobbra eső sarokban álló keskeny ágú rózsafa oszlopairól könnyű gyolcsfüggöny lógott. Mellette a szokásos négy, vörösre lakkozott bőrből készült ruhásláda tornyosult egymás tetején; nem sokkal odébb, a tolóajtónál fésülködőasztal állt, rajta a fényes, kerek ezüstitükör alatt szabályos sorba rendezett kis púderes dobozok. A bejárat bal oldalán magas, hosszúkás zeneasztal, rajta héthúrú citera; az asztal mögött fényezett pettyes bambuszból készített elegáns könyvespolc. A tolóajtó melletti sarokban faragott ébenfából készült íróállvány. A bíró közelebb lépett, hogy a fölötte függő festményt alaposabban szemügyre vehesse. A virágzó szilvafaágot ábrázoló kép egy néhai jó nevű művész alkotása volt. Di bíró megállapította, hogy a tintadörzsölő kő, az ecsettartó, a papírnehezék és az asztalon elhelyezett összes íróeszköz látható szeretettel és gonddal összeválogatott értékes régiség. Az egész szoba egy határozott egyéniség – tanult, kifinomult ízlésű lány – névjegyét viselte magán.

A bíró leült a középső asztalnál álló bambusszékre, de azonnal föl pattant – még épp idejében, mielőtt a gyenge kis alkotmány összedőlt volna. A halott lány törékeny alkatú lehetett. A bíró odahúzta a zeneasztalhoz tartozó, súlyos ébenfa széket, és arra ült le. Elgémberedett lábát nyújtogatva egy darabig a szél süvítését hallgatta.

Lassan simítgatta hosszú szakállát, és közben igyekezett némi rendet tenni a fejében kavargó lázas gondolatok között. Egyáltalán

nem volt biztos abban, hogy a banditavezér hálával való elejtésére kiagyalt terve beválik. Leginkább azért javasolta, hogy lelket öntsön Minbe, és kimozdítsa letargikus világvége-hangulatából. Arra sem mert volna mérget venni, hogy a másik akció, amelyet beindított, sikerrel jár. A legbiztosabb módszernek továbbra is az tűnt, ha ő személyesen egyezkedik a banditákkal. A kormány általában elzárkózik attól, hogy a foglyul ejtett hivatalnokok elengedése fejében bűnbocsánatban részesítsen elvetemült bűnözőket. És ez így van jól, mert az ilyesmi rombolná a hivatal tekintélyét és más gonosztevőket hasonló kalandokra csábítana. Ám ebben az esetben Di bíró jelenlegi magas rangjára való tekintettel talán mégis kivételt tennének a hatóságok. Ráadásul, ha túléli a veszélyes kalandot, gondja lesz rá, hogy a gazfickók végül megkapják, ami nekik jár. A sikeren felbuzdulva biztosan elkövetnének újabb erőszakos cselekményeket, és akkor lecsapna rájuk. Hiszen a bűnbocsánat csak múltbeli vétkekre vonatkozik.

Eltöprengett, vajon ki lophatta el a ház idős urától az aranyat. A beteg ember szobájában látott kínos jelenetből az derült ki, hogy a szobalánynak valószínűleg volt alkalma megtudni a kulcs rejtekhelyének titkát. A bíró ugyanakkor érzékelte, hogy más is meghúzódik a háttérben, aminek az igazi jelentését nem látta tisztán. Az idős emberről például azt állították, hogy nagyon szerette a lányát. Egy pillanatban mégis némi érezhető gúnnyal beszélt róla. És vajon miért ragaszkodott hozzá, hogy ő, a bíró itt aludjon a lány szobájában?

Tűnődéséből kopogtatás riasztotta fel. Olcsó kék vászonból készült köntöst viselő hajlott hátú öregember lépett be. Egyetlen szó nélkül letett Di bíró mellé egy teakészletet, majd behozott egy fából készült vizesvödröt az öltözőasztal mellé. Amikor újból kifelé indult, a bíró intett neki, hogy várjon, majd megkérdezte:

– Egyedül tartózkodott Ki-ju kisasszony, amikor a szívroham érte?

– Igen, uram.

Az ősz szakállú hosszas elbeszélésbe kezdett egy olyan nyelvjárásban, amit a bíró nem nagyon értett.

– Beszélj lassabban! – szólt rá ingerülten.

– Mostan mért, hát azt mondtam, hogy azon az ágyon feküdt, ni!
– felelte mogorván a másik. – Fölöltözve szépen vacsorához, azám, fehér selyemköntösbe, a legdrágábbba méghozzá. Egy vagyomban belekerülhetett, mondtam is magamban. De vacsorázni nem jött le, nem bizony. Jen úr fölött, bekopogott. Na de a kisasszony nem szólt ki semmit. Erre Jen úr visszamegy, aztán szól a gazdának, az meg nekem. Én akkor följövek ide a gazdával, a lány meg itt fekszik, ahogy már elbeszéltem egyszer az előbb. Alszik, azt hittük. De nem, mert amikor a gazda szólomatja, hát nem válaszol. Akkor aztán a gazda odahajol fölé, megtapogatja a csuklóját, fölemeli a szemhéját. „Elvitte a szíve – mondja, tisztára sápadtan méghozzá. – Hívjad a feleségedet!” Idehozom az asszonyt meg egy bambusz hordágyat, és levisszük a kápolnába. Nem is volt ám könnyű, bizony nem! A gazda hívta Liao urat, a háznagyot, hogy segítsen nekünk berakni a koporsóba. De az a bolond meg teljesen összerogyott a hírtől, aztán semmi hasznát nem láttuk. Mondtam is erre, ne izgassa magát, boldogulunk nélküle. Hát aztán úgy is lett.

– Értem – bólogatott a bíró. – Szomorú eset.

– Távolról se olyan szomorú, mint eljönni a városból ide, csak azért, hogy egy haramiabanda fölaprítsa az embert. Habár igaz, én már sokat éltem, és soha nem láttam szükségét, fiaim-lányaim felnőttek-megházasodtak, mit is panaszkodjam vénségemre? Azt szoktam mondani...

Hirtelen leszakadt az ég, és az öreg hangját elfojtották a tetőcserepeken doboló sűrű esőcseppek.

– Nagyon hiányzott még egy kis víz – morogta az ősz szakállú, és kiment a szobából.

A bíró azon töprengett, hogy ha a zivatar nem áll el, tovább emelkedik a vízszint. A Szárnyas Tigriseket viszont megakadályozza abban, hogy éjszaka támadást indítsanak. Nagy sóhajjal a

fésülködőasztalhoz lépett, megmosta a kezét és az arcát. Aztán kihúzta a legfelső fiókot, és kotorászni kezdett a különböző pipereholmik között. Fésűt keresett, hogy a szakállát és az oldalszakállát rendbe tegye. Meglepetten fedezett föl egy kis brokáttekerceset. Szokatlannak találta, hogy ilyen helyen tárolnak valamilyen írást vagy festményt. Kioldotta a zárószalagot, és kigöngyölte a tekerceset. Egy fiatal lány kitűnő arcképe volt az. A bíró már tekerte volna vissza, amikor megakadt a szeme a kép melletti íráson: „Lányomnak, Ki-jünek abból az alkalomból, hogy betöltötte a kétszer nyolc évet.” Ez tehát az ifjú hölgy, akinek a szobáját most elfoglalja! Vagy legalábbis ahogyan három évvel ezelőtt festett. A bíró az asztalhoz vitte a képet, és tüzetesen tanulmányozni kezdte.

A portré deréktól fölfelé ábrázolta a modellt félprofilból. Orgonaszín köntösét szilvavirágminta díszítette, karcsú jobb kezében is virágzó szilvaágat tartott. Homlokából hátrafésült fényes fekete haját hátul kontyba tűzte. Keskeny, csapott válla törékeny alkatra utalt, és sejteni engedte, hogy háta kissé talán hajlott. Arca karakteres, megragadó volt: a köznapi értelemben nem szép, de furcsán elbűvölő. Szemöldöke hajszálnyit túl magasra ívelt, orra szép formájú, de kissé túl horgas, míg beesett, fakó orcája és vértelen ajka krónikus betegségre utalt. Nagy, értelmet tükröző szeme, átható tekintete különös bájt kölcsönzött lényének. Különös, igen, mert érződött ebben a tekintetben valami mohó, szinte szertelen fény, amitől kissé már zavarba jött a szemlélő.

A festő láthatóan nem volt kontár. Annyi étellel töltötte meg a művét, hogy a bíró hirtelen kínosan érezte magát, mintha a lány, akinek a szobáját kölcsön vette, még mindig életben volna, és bármely pillanatban betoppanhatna.

A bírót bosszantotta saját gyengesége. Letette a festményt. Egy darabig csak az esőcseppek dobolását hallgatta, és próbálta megfejteni, miért is jött zavarba a lány nézésétől. Tekintete a könyvállványra tévedt. Fölpattant, és odalépett. Azonnal félretette azokat az alapvető műveket, amelyek minden fiatal lány szobájában megtalálhatók – mint például *A tökéletes feleség* vagy a *Hogyan*

viselkedjen egy igazi hölgy? Négy romantikus költő életműkötete viszont már sokkal jobban érdekelte, mert a számfüles lapok arra utaltak, hogy a lány sokat bújta ezeket a verseket. Már épp készült visszahelyezni a könyveket a polcra, amikor meggondolta magát, és még egyszer ellenőrizte a költők nevét. Igen: mind a négy öngyilkosságot követett el. Di bíró elgondolkozva húzogatta a szakállát, és igyekezett megfejteni friss felfedezésének lehetséges értelmét. Aztán megvizsgálta a többi könyvet is. Arckifejezése egyre zavartabb lett. Taoista munka volt mind: a beteggyógyításra és az élet meghosszabbítására irányuló táplálkozási és egyéb tudós tapasztalatok gyűjteményei, illetve a hosszú élet elixírjének előállítására tett kísérletek leírásai. A bíró visszament az asztalhoz, és az arcképet a gyertyához közelítve újra alaposan megnézte.

Ekkor megértette. A krónikus szívbetegségben szenvedő szegény lányt hatalmába kerítette a korai haláltól való félelem. Hogy meghal, mielőtt még élhetett volna. Ettől a sötét rettegéstől menekülve keresett vigasztalást a négy kiábrándult, életunt költő műveiben. A tekintete valóban mohó volt: mohón vágyott az életre. Olyan mohón, hogy magához vonta a szemlélőt, mintha részesülni akarna az ő életerejéből. A bíró egyúttal azt is megértette, miért tartotta a lány a fésülködőasztala fiókjában a portrét: hogy naponta összehasonlíthassa a tükörképével, hogy fölfedezze a pusztító betegség minden újabb jelét. Szánalomra méltó lány.

Vonzódása a szilvavirághoz egészen természetes.

A látszólag elszáradt, öreg, göcsörtös ágacskából fakadó apró fehér virágok hagyományosan a tavaszt jelképezik: azt az időszakot, amikor a tél folyamán szunnyadó életerő újra teljes valójában előtör. A bíró odament a ruhásládákhoz, és kinyitotta a legfelsőt. A gondosan összehajtogatott ruhák és köntösök szinte mindegyikét beleszótt vagy ráhímzett szilvavirágminta díszítette.

A bíró teát töltött magának, és egy hajtásra kiitta. Aztán levette a fejfedőjét, és az asztalra helyezte a kardja mellé. Lehúzta a csizmáját, majd ruhástul, szőrmekabátostul elnyújtózott az ágyon.

Az eső monoton zaját hallgatta, és igyekezett elaludni, de a halott lány arcképe folyton megjelent lelki szeme előtt.

– Elismerem, hogy kicsit közönségesek ezek a virágok, de miért volna baj, ha az ember ezt szereti, könnyörgök?

A bíró hökkenten kinyitotta a szemét, és felült. A gyertya pislákoló fényében megállapította, hogy teljesen egyedül van a szobában. A szemérmes hang csak az álmában szólalt meg. Mintha a képen látható lány pontosan ezt a kérdést tenné föl annak, aki a portréját nézi. A bíró elszántan újra lehunyta a szemét, és átadta magát a megnyugtatóan monoton esőverés hangjának. Nemsokára legyőzte a fáradtság, és mély, álomtan álomba zuhant.

Arra ébredt, hogy Jen rázza a vállát. Ahogy fölkel az ágyról, észlelte, hogy már nem hallja odakintről az esőt.

– Mikor állt el? – kérdezte a jószágigazgatót, miközben helyére igazította a fejfedőjét.

– Körülbelül fél órával ezelőtt, uram. Épphogy csak szemerkiél. Mielőtt lejöttem az őrtoronyból, fényt láttam a banditák barlangjainál. Nem tudom, mire készülhetnek.

Lekísérte a bírót a földszinti nagy csarnokba, zsírpapírral lezárt kis viharlámpával világította az utat előtte. A nagy tűz helyén már csak izzó parázs maradt, de a helyiség még mindig kellemesen meleg volt.

A koromsötét, esőáztatta udvar viszont épp ellenkezőleg, még hidegebb és lehangelőbb lett. Amikor a kapuórház mellett elhaladtak, a jószágigazgató fölemelte a lámpását, a fény a fal tövében összekuporodott három férfira vetült.

– Előkészítettek egy vonóhálót a tetőn, uram – suttogta. – Ezek itt hárman gyakorlott halászok, és szempillantás alatt fölértnek a tetőre.

A bíró bólintott. Észrevette, hogy kezd alábbhagyni a szél.

Szorosan Jen nyomában fölmászott a külső fal tetejére vezető szűk és csúszós lépcsőfokokon, majd a lőrésekkel csipkézett

oromzaton követte vezetőjét egészen a délkeleti sarkon épített tornyocskáig. A toronyba nyikorgó létra vezetett föl, odafönt a deszkapadlót súlyos gerendákból ácsolt mellvéd fogta körül. A széllel, az esővel – és az esetleges ellenség nyilaival – szemben a csúcsos tető mélyen lelógó párkánya nyújtott további védelmet.

– Ha erre a padra leülsz, uram, fedezékben vagy, és mégis szemmel tudod tartani a vidéket.

Jen földre helyezte a lámpást, de nem indult.

– Pihenhetnél néhány órát, mielőtt átveszed tőlem a szolgálatot – mondta a bíró.

– Egyáltalán nem érzem magam fáradtnak, uram. Gondolom, az izgalomtól. Nem bánod, ha egy kicsit itt maradok veled?

– Egyáltalán nem – mutatott a bíró a padra, mire Jen helyet foglalt mellette.

– Innen te is tisztán láthatod őket, uram! Látod, nagy tüzet raktak a legnagyobb barlang szájánál. Vajon mit csinálnak?

Di bíró a hegyoldalt vizsgálta.

– Csak a jó ég tudja – vont a vállát. – Talán föl akarnak melegedni.

Dél felé fordult. Arra semmilyen fény nem törte meg a sötétséget, és nem hallatszott más, mint a folyó távoli, halk morajlása. A bíró jobban összehúzta magán a szőrmekabátot. Bár a szél valóban alábbhagyott, itt fönt még mindig nagyon hideg volt.

– Amikor tiszteletemet tettem a ház idős uránál – szólalt meg vacogva –, úgy vettem észre, hogy néha elkalandoznak a gondolatai. De ezt leszámítva agyafúrt öregúrnak tűnik.

– Agyafúrtaabb nem is lehetne! Szigorú ember, de figyelmes is, mindig szem előtt tartja a bérlői érdekeit. Nem csoda, hogy olyan népszerű a környéken. Amíg meg nem betegedett, könnyű volt a munkám. Szinte csak annyi, hogy körbejártam a gazdaságokat, beszédtem a bért, utánajártam a panaszoknak. Elég unalmasan zajlott az élet – úgy értem, amíg nem jött az árvíz. Úristen,

mennyire máshogy éltünk a városban! Ismerős vagy a tartományi fővárosunkban, uram?

– Egyszer-kétszer haladtam csak át rajta. Nyüzsgő település.

– Meghiszem azt, hogy nyüzsgő! De milyen drága! Sok pénz kell, ha az ember el akar járni ide meg oda! Márpedig a családon belül a miénk az egyik legkevésbé szerencsés ág. Apámnak van egy kis teaboltja, az elég a mindennapi szükségletekre, de semmi több. Az igazi nagy pénz itt van, méghozzá nemzedékek óta. Az öregnek óriási megtakarítása halmozódott föl aranyban bent a városban. És akkor még nem beszéltünk a befektetéseiről az északi vidékeken.

– Kire száll mindez, ha az úr netalán meghalna?

– Most, hogy Ki-jü itt hagyott bennünket, az úr öccsére, Minre. Pedig ő már így is annyit összegyűjtött, hogy nem tud vele mit kezdeni! De mindig szívesen veszi, ha még többet szerezhet. Ismerjük!

Némi szünet után a bíró mintegy mellékesen megkérdezte:

– Jelen voltál, amikor a lány holttestét megtalálták?

– Hogyan? Jelen? Nem, jelen nem voltam. De én fedeztem föl, hogy valami nincs rendben. Úgy tűnik, Ki-jü kisasszony délután elég nyomott hangulatban volt – ahogyan egyébként mindannyian –, és az idős úrnő szerint a szokásosnál korábban fölment a szobájába. Amikor nem jelent meg a női lakrészben vacsorára, és nem adott életjelet, miután bekopogtam hozzá, lementem, és szóltam Min úrnak. Ő aztán fölment az öreg szolgájával, és a lányt ott találták tetőtől talpig felöltözve az ágyon. Meghalt.

– Nem lehetséges, hogy öngyilkosságot követett el?

– Öngyilkosságot? Te jó ég, dehogy! Az öreg Min jól ért a gyógyításhoz, rögtön látta, hogy a lány halálát szívroham okozta. A vacsora előtti szieszta közben. Közöltem a hírt a gazdával és a feleségével. Nem a legkellemesebb feladat, elhiheted! Az öreget újra elkapta egy szörnyű roham, a felesége alig tudta valahogy

lenyugtatni. Na és közben a holttestet Min úr ideiglenes koporsóba tetette. Hát ennyi.

– Értem – bólintott a bíró. – Amikor bent voltam az öreg földesúrnál, a felesége emlegetett valami Ószirózsa nevű szobalányt. Arra célozgatott, hogy a lány tudta az arany titkos rejtekhelyét, és megszökött vele. Nem nagyon értettem az egészet.

– Nos hát, uram, úgy néz ki, ez az arany eltűnésének legvalószínűbb magyarázata. Az úr egy értékládában tartotta a saját szobájában. Negyven csillogó aranytömb, kétszáz kis aranyrúdnak megfelelő érték! A kulcsot a gazda az ágykeret titkos rekeszébe dugta. Csak ő és a felesége ismerte a rejtekhelyet. Na mármost, Ószirózsa tanulatlan lány, de csinos kis darab, és megvan a magához való esze, ahogy jó néhány hozzá hasonló parasztlánynak. Behízelegte magát az öregnél, olykor hagyta, hogy fogdossa egy kicsit, gondolom, abban reménykedett, hogy előbb-utóbb maga mellé veszi ágyasnak.

Jen itt elfintorította az arcát, majd folytatta.

– Mindegy. Szóval az öreg megmutatta neki, vagy lázas önkívületben elárulta a kulcs rejtekhelyét. Amikor aztán a banditák megérkeztek, Ószirózsa úgy gondolta, jobb ma egy veréb, mint holnap egy túzok, kivette az aranyat, és elszelelt. Az aranyrudakat elásta szépen egy fa tövében, vagy egy sziklánál, aztán ment a banditákhoz. Az ilyen kutyák persze mindig szívesen fogadnak egy jóképű, keménykötésű lányt. Később majd megléphet tőlük, visszajön az aranyért, aztán hozzámegy valami jómódú boltshoz a szomszéd megyében. Nem rossz perspektíva, ha belegondolsz. Na, azt hiszem, mégis jobb volna, ha aludnék egyet. Látod azt a bronzgongot ott az eresz alatt? Ha a rohadékok elindulnának felénk, szólaltasd meg a mellette lógó ütővel. Ez a riadójelzés. Különben visszajövök idejében. Nem, köszönöm, nincs szükségem a lámpásra, kiismerem magam.

Di bíró elfordította a padot, és visszaült. A mellvédre támaszkodva a sötét hegyoldal irányába kémlelt. Pontosán tudta, miben

sántikálnak a Szárnyas Tigrisek, mert látta az imént a cölöpöket, amelyek körül az apró alakok a tűz fényénél sürgölődnek. Nem árulta el Jennek, nehogy megijessze – bár az udvarház lakói közül mintha ez a fickó zavartatta volna magát a legkevésbé. A banditák ugyanis láthatóan faltörő kost építettek. A bíró ugyanakkor azt gondolta, hajnal előtt nemigen támadnak, hacsak persze az ég ki nem tisztul és föl nem jön a hold. Tenni mindenesetre nem tud mást, mint hogy vár.

Amit a jószágigazgató az előző percekben előadott Ki-jü haláláról, tökéletesen megfelelt a Min öreg szolgájától hallottaknak. A bíró mégsem tudott szabadulni attól a kényelmetlen érzéstől, hogy itt valami titok lappang. Biztosan ilyesmit sejtett a ház öreg ura is – ez lehet az egyetlen magyarázata annak, hogy egy járásfőnököt mindenáron a halott lánya szobájában akarjon elhelyezni. A nagybeteg öreg valószínűleg abban bízott, hogy ő, a gyakorlott bűnügyi nyomozó talál ott valamilyen nyomot, ami más megvilágításba helyezi a halálesetet.

Különös volt, hogy a házigazda a csillagjegyek évkönyvét idézte. Ezt az almanachot minden évben a Szertartásügyi Bizottság állítja össze, és a következő esztendőben az égen feltűnő jelek okkult jelentését taglaló passzusokat megelőzi benne a Jóslások Könyvének alapos elemzése. Ezeket az előrejelzéseket tehát nem nagyon lehet félvállról venni, hiszen az ősök bölcsességét testesítik meg. Di bíró maga is a Tigris jegyében született. Lehet, hogy a zodiákus állat rejtélyes hatalma hozta ebbe a magányos házba ezen az estén?

Megcsóválta a fejét, és úgy döntött, jobb félretenni az okkult megfontolásokat, és csak az emberek hatalmában álló tényezőkre összpontosítani. Az erőszakos halálra mutató előjelek, amelyeket az öregember emlegetett, éppúgy vonatkozhatnak a Szárnyas Tigrisek várható támadására, mint a saját lánya hirtelen halálára. Nagy kár, hogy nincs tanult doktor a helyszínen. Min kétségtelenül érthet az orvostudományhoz, ahogyan a nagyobb háztartásfők jelentős része, hiszen ez része a tanulmányaiknak. De hivatásos doktorral – és főleg bírósági orvosszakértővel – semmiképp nem összemérhető. A

bíró maga jól értett a törvényszéki orvostanhoz, és szívesen elvégezte volna a lány boncolását, de ez természetesen szóba sem jöhetett.

Eszébe jutott az átszakadt töltésnél maga mögött hagyott kísérete. Remélte, hogy a hídfőt helyre lehet majd hozni, és a katonák a bódékban tölthetik az éjszakát. Némiképp aggódott a fővárosból érkezett két főnyomozóért, aki elhozta Pei-csouba az előléptetéséről szóló császári okiratot és aki így most szintén a kíséretéhez tartozik. Lévén hogy a császári fővárosban születtek és nevelkedtek, kényelmes utazáshoz vannak szokva. A bíró gondolatai innen a családja felé kalandoztak. Milyen szerencse, hogy ők még a szülővárosában tartózkodtak, amikor az előléptetés híre megérkezett Pei-csouba. Aznap, amikor útnak indult, utasította segédjét, Tao Gant, hogy várja be és fogadja utódját a járásfőnöki székben, másik két hű emberét, Ma Dzungot és Csiao Tait pedig elküldte Tai-jüanba, hogy tudassák az örömhírt a bíró első asszonyával, aztán mindhárom feleséget, valamint a gyerekeket kísérik egyenest a fővárosba. Az az út teljesen biztonságos, miattuk tehát nem kell aggódnia.

Meglepően gyorsan repült az idő. A jószágigazgató feje hamarabb feltűnt a létra tetején, mint várta.

– Van valami újság? – kérdezte Jen kíváncsian, amikor fellépett mellé.

– Semmi – felelte a bíró. – De úgy tűnik, hamarosan kitisztul az ég. Ha így lenne, figyeld árgus szemmel a gazfickókat!

Fölkapta a lámpást, és lement.

Épp belépett volna a főépületbe, amikor összetalálkozott Liaóval, a háznaggyal. Az ösztövérférfi az istállóudvar felől jött.

– Úgy hallottam, nyerítenek a lovak, gondoltam, megnézem, száraz-e a szalma az istállókban. Mit gondolsz, uram, mikor támadnak a banditák? Ez a szörnyű várakozás...

– Napfelkelte előtt nemigen. Nincs nagyon hideg azokban a melléképületekben? Hogy vannak a menekültek között az asszonyok

és a gyerekek?

– Túrhetőn, uram, nincs semmi baj. A falak jó vastagok, a földre több rétegben szalmát terítettünk.

A bíró bólintott, aztán bement az épületbe. A csarnokban mostanra teljesen elhamvadt a tűz, a helyiség dermedtően hideg volt, és csendes, mint egy kriptá. Az emeleti pihenőig nehézség nélkül fölment a lámpással. Aztán óvatosan, hogy a nyikorgó lépcsőfokokat kikerülje, fölment a felső szintre.

A halott lány szobájába belépvén először meglepve tapasztalta, hogy a helyiséget szórt, ezüstös fény világítja meg, aztán rájött, hogy a tolóajtó papírtábláján szűrődik be. Átvágott a szobán, és eltolta az ajtót. Időközben előbújt a hold, és lidérces fehér fénybe vonta a hegyeket.

Kilépett a balkonra. A deszkapadló és a korlát még nedves volt az esőtől. Baloldalt legszálelen bambuszból készült virágtartó állt. A könyvtárlépcsőhöz hasonló polc három szintjén néhány üres cserép árválkodott.

A bíró most tisztán látta, hogy a banditák valóban faltörő kost építenek. De úgy számította, hogy napfelkelte előtt nem fognak elkészülni, hiszen egy kerek szerkezetet is össze kell eszkábálniuk, amelyen a kost le tudják hozni a hegyoldalra a kapuig. A korláton áthajolva rálátott a hátsó épületek tetejére; hat-hét méterrel voltak a terasz szintje alatt. Fölnézett. A széles tetőcserepek jócskán belógtak a terasz fölé. A tolóajtó szemöldökfája felett majd fél négyzetméternyi fatáblák sorakoztak, mindegyiken felhőket és sárkányokat ábrázoló bonyolult faragás. A bíró elmerengett: e szerint az udvarház legalább kétszáz éves. Későbbi korok építőire már nem jellemző, hogy ilyen pontosan, ilyen szerető figyelemmel kidolgoznak minden apró részletet.

Kellemesen csípős volt a levegő: úgy tűnt, nemsokára visszajön a fagy. A bíró úgy döntött, félig nyitva hagyja az ajtót. Így a gongot is jobban hallhatja majd riadó esetén. Le akart feküdni, de

meggondolta magát, amikor a szoba mélyén álló zeneasztalra tévedt a tekintete. Nem érezte túl álmosnak magát, és ha megpróbál játszani egy keveset a héthúrú citerán, az segít elütni az időt. Ráadásul a hangszer minden régi kézikönyv ajánlása szerint holdsütötte éjszakákon a legjobb megszólaltatni. Ifjúkorában játszott héthúros citerán, mert ez volt a halhatatlan bölcs, Konfucius kedvenc hangszere, az irodalmi, hivatalnoki tanulmányokhoz pedig a hangszer tudás elsajátítása is hozzá tartozott. De már hosszú évek óta nem érintett húrokat. Kíváncsi volt, fel tudja-e még idézni egyáltalán a bonyolult ujjtechnikát.

Sorban mindegyik selyemhúrt megszólaltatta

Odébb húzta a zeneasztalt, és mögé toltá az ébenfa széket, hogy a falnak háttal helyezkedhessen el. Ujjait nyújtogatta és masszírozta,

közben érdeklődve vizsgálta a hangszer. A lapos, hosszúkás test vörös lakkozása telis-tele volt apró fölhólyagzással, ami arra utalt, hogy legalább százéves, értékes régiség. A bíró sorban mindegyik selyemhúrt megpendítette a mutatóujjával. A citera meglepően mély tónusban szólt, vibráló hangja visszhangzott az üres szobában. A hangolás még többé-kevésbé megfelelő volt, ami azt bizonyította, hogy a lány nem sokkal a halála előtt játszhatott. Mialatt a bíró a jobb kezére eső akácfa hangolószegeket tekerte, megpróbálta felidézni egyik kedvenc dallama kezdő sorát. De amikor játszani kezdett, kénytelen volt bevallani magának, hogy – noha a melódiára egész jól emlékszik – az ujjtechnikát elfelejtette. Kihúzta a fiókot, amelyben a citerások általában a kottáikat szokták tartani. Átlapozta a vékony könyvecskéket, de csak bonyolultabb klasszikus szerzeményeket talált, amelyek az ő képességeit meghaladnák. Több példányban is kezébe akadt a „Három változat a szilvavirágmotívumra” című közkedvelt dal, ami egyáltalán nem lepte meg, tekintettel arra, hogy a lány mennyire kötődött ehhez a virághoz. A fiók alján aztán egy rövid, viszonylag egyszerű dal kottájára bukkant, amely az „Ősz a szívben” címet viselte. Korábban nem találkozott ezzel a művel, és a kotta mellé gondos kézírással lejegyzett dalszöveget is most látta életében először. Néhány szó át volt húzva, és a dallamon is látszott itt-ott némi javítás. Mindez nyilvánvalóvá tette, hogy a lány saját szerzeményéről van szó. A dal két strófából állt:

*A sárguló levelek
Libbenve hullanak
Köntöst szőnek
Az őszi rózsaszáznak.
Csendes ősz súlya
Húzza a szívemet
Mohó szívemet
Ki nyugalmat nem lelhet.*

*A sárguló levelek
A széllel szállanak
Elijesztik tőlünk
Az utolsó ludakat.*

*Vajh' magukkal visznek
Hosszú útjukon haza
Ama messzi tájra,
Mely béke a szívnek?*

A bíró először lassan végigjátszotta, szemét le sem véve a kottáról. Olyan fülbemászó volt a dallam, hogy könnyen sikerült megjegyeznie. A bonyolultabb ütemeket lejátszotta még néhányszor, és már tudta is kívülről az egészet. Hátrébb rázta csuklójáról a szőrmekabát ujját, és felkészült, hogy tekintetét a holdsütötte hegyi tájra emelve komolyabban eljátssza a dalt.

Hirtelen abbahagyta a játékot. Szeme sarkából karcsú lányalakot pillantott meg a bal oldali falnál álló asztal mellett. A szürke figura árnyékba burkolózott, de a hajlott váll, az enyhén kampós orrtól jellegzetes profil és a homlokból hátrafésült haj határozottan kirajzolódott a holdfényesített tolóajtó előtt. A homályba vesző alak egy röpké pillanatig ott álldogált még, aztán beleolvadt a sötétbe.

Di bíró moccanatlanul ült, keze a selyemhúrokon nyugodott. Kiáltani szeretett volna, de a torkát furcsa érzés szorította össze. Aztán fölkel, megkerülte a zeneasztalt, és lassan tett néhány lépést a bal oldali sarok irányába, ahol az árnyalak eltűnt. Kábultan nézte az asztalt. Senki nem volt ott.

Megdörzsölte az arcát. Csakis a halott lány szelleme jelenhetett meg előtte.

Igyekezett erőt venni magán. Szélesre nyitotta a tolóajtót, és kilépett a szűk balkonra, ott aztán mélyet lélegzett a csípős levegőből. Hosszú pályája során olykor találkozott kísértetszerű jelenségekkel, de azokra végül mindig tökéletesen természetes magyarázat adódott. Ámde hogyan lehet racionális magyarázatot adni a halott lány iménti megjelenésére? Lehet, hogy ez a jelenés is csak a képzelete szülötte volt, ahogyan korábban, amikor lefeküdt aludni, és azt hitte, a halott lány szól hozzá? Csakhogy akkor elszundított, most viszont tökéletesen ébren volt.

Lassan megcsóválta a fejét, visszament a szobába, és behúzza maga mögött a tolóajtót. Köntöse újjából gyújtót vett elő, és meggyújtotta a kis viharlámpát. Ekkorra eldöntötte, hogy a lidérces jelenség egyetlen dolgot jelenthet: a lány erőszakos halállal halt meg, méghozzá ebben a szobában. Fizikai valójától elszakított lelke még mindig itt bolyong, és mindenáron szeretne testet öltetni, átlépni azt a határt, amely a holtat az eleventől elválasztja. Amíg a bíró aludt, sikerült hozzá eljuttatnia a hangját. Az imént pedig, miközben a bíró éppen abban a dalban merült el, amelyet a lány komponált, a kapcsolat hirtelen megteremtődött, és ez lehetővé tette a halottnak, hogy alakját egy rövid pillanatra az élők világába vetítse. A bíró már tudta, mi a dolga. Fogta a lámpást, és elindult lefelé.

Az első emeleti pihenőnél megtorpant. A beteg szobájának ajtaja alól vékony csíkban fény tört elő. A bíró lábujjhegyen odalépdelt, és fülét az ajtóra szorította. Halk beszédet hallott, de a szavakat nem tudta kivenni. A beszéd egy idő után abbamaradt. Aztán valaki halkán kántálni kezdett; úgy hangzott, mint valami ráolvasás, vagy ima.

A bíró továbbhaladt a nagy csarnok felé. A lépcső aljára érve fölemelte a lámpást, hogy eligazodjék. Úgy emlékezett, idelent a főbejáraton kívül egyetlen ajtót látott, méghozzá a széke mögött, amelyet a vacsoránál elfoglalt. Ez összhangban volt Min megjegyzésével, miszerint a házi kápolna a csarnok hátuljából nyílik.

Áthaladt a csarnokon, és bezörgetett. Amikor benyitott, a füstölők nehéz illata azonnal igazolta a feltételezését. Hangtalanul becsukta maga mögött az ajtót, és magasra emelte a lámpást. A kicsiny helyiség hátsó falánál vörösre lakkozott magas oltárasztal állt, rajta kis ereklyetartó, benne Kvan Jinnek, a kegyelem istennőjének aranyozott szobra. A szobor előtti ezüst füstölőtartóban négy parázsló végű füstölőpálcika emelkedett ki a hamuból.

A bíró a pálcikákra szegezte a tekintetét. Aztán kihúzott egyet az oltáron fekvő ép füstölőpálcikák kötegéből, és hozzámérte azokhoz,

amelyek az edényben égtek. Utóbbiak alig fél centivel voltak rövidebbek, vagyis aki ezeket meggyújtotta, nemrégiben járhatott a kápolnában.

Di bíró elgondolkodva nézte a két bakon álló, festetlen fából készült hosszúkás ládát; ez volt az a bizonyos ideiglenes koporsó, amelybe a lány holttestét helyezték. A szemközti falat a mennyezettől a padlóig értékes régi brokátkárpit takarta. A hímzés azt a jelenetet ábrázolta, amikor Buddha belép a Nirvánába. A haldokló Buddha egy kereveten feküdt, köré gyűltek a három világ összes lényének képviselői, hogy távozása feletti bánatukat kimutassák.

A bíró letette a lámpást az oltárasztalra. Az jutott eszébe, hogy miután a kápolna ajtaját nem tartják zárva, bárki bemehet, akinek kedve tartja. Hirtelen az az érzése támadt, hogy nincs egyedül. Ugyanakkor ebben a kis helyiségben senki nem bújhatott el. Hacsak nem úr van a falon függő kárpit mögött. Odalépett, és megnyomta a mutatóujjával. Érezte a kemény falat. Megvonta a vállát. Semmi értelme azon töprengeni, vajon ki járhatott előtte a kápolnában. Viszont nem árt sietni, mert az ismeretlen látogató bármikor visszatérhet.

Megkerülte a padló közepén fekvő imapárnát, és a lámpás fényénél alaposabban végignézte a koporsót. Nagyjából két méter hosszú lehetett, de alig több mint fél méter magas, tehát valószínűleg meg tudja majd vizsgálni a holttestet anélkül, hogy ki kellene emelnie. Megelégedéssel nyugtázta, hogy a fedelet nem szegezték rá, csak egy széles enyves papírcsíkkal ragasztották körbe. Ugyanakkor láthatóan elég súlyos, nem lesz majd könnyű egyedül leemelnie.

Levette a szőrmekabátját, összehajtotta, és a padlóra fektette. Nem volt rá szüksége, a szűk levegőjű kis helyiség viszonylag meleg volt. Aztán a koporsó fölé hajolt. Épp amikor az enyvezett papír szélét próbálgatta hüvelykujja hosszú körmével, mintha sóhajlás hallatszott volna.

Mozdulatlanná dermedt, hegyezte a fülét, de csak a saját vére lüktetését hallotta. Biztosan a kárpit suhogása tréfálta meg, hiszen érzékelhetően volt egy kis huzat. Elkezdte meglazítani a papírcsíkot. Hirtelen sötét árny vetült a koporsóra.

A bíró hirtelen úgy érezte, nincs egyedül

– Hagyd őt békében! – szólalt meg egy rekedt hang a bíró háta mögött.

A bíró sebesen hátrafordult. A háznagy állt mögötte, és tágra nyílt szemmel meredt rá.

– Meg kell vizsgálnom Ki-jü kisasszony holttestét – közölte a bíró nyersen. – Gaztettet szimatolok. Neked nincs ilyesmiről tudomásod, igaz? Mit keresel itt?

– Én... Ööö... nem tudtam aludni. Kimentem az udvarra, mert azt hittem...

– Hogy nyerítenek a lovak. Ezt már mondtad, amikor odakint találkoztunk. Válaszolj a kérdéseimre!

– Azért jöttem, hogy füstölőt gyűjtsak, uram. Hogy Ki-jü kisasszony lelke békében nyugodhassék.

– Dicséretes a gazdád lánya iránti odaadó hűség. Ha ez igaz, miért rejtőztél el, amikor bejöttem? És hová?

A háznagy félrevonta a falikárpitot. Remegő kézzel mutatott a legtávolabbi sarokhoz közeli falmélyedésre.

– Ott... ott korábban egy ajtó volt – dadogta. – Aztán befalazták. Igen, igazad van – folytatta lassan a koporsó felé fordulva –, nem kellett volna elrejtőznöm. Nem kell már semmit rejtegetni. Halálosan szerelmes voltam ebbe a lányba.

– És ő is beléd?

– Nem árulhattam el neki az érzéseimet, uram! – kiáltotta rémülten a háznagy. – Igaz, hogy fél évszázaddal ezelőtt még elég ismert volt a családom. De aztán lecsúszott, és nekem egy garas önálló vagyonom sincs. Hogy is merészelhetnék odaállni a földesúr elé, és azt mondani, hogy... Ráadásul a kisasszonyt eljegyezte egy...

– Jól van, jól van. Most áruld el nekem, szerinted volt valami gyanús a lány hirtelen halálában?

– Nem, uram. Miért lett volna? Mindannyian tudtuk, hogy gyenge a szíve, és a sok izgalom, ami...

– Jó. Láttad a holttestét?

– Dehogysis! Nem bírtam volna elviselni a látványát! Olyannak akartam megőrizni az emlékezetemben, amilyen volt, mindig olyan... olyan... Min úr megkért, hogy segítsek neki és az öreg szolgának betenni a holttestét ebbe a... ebbe a koporsóba, de én képtelen voltam rá abban az állapotban. Először a banditák, aztán ez, ez a váratlan...

– Hát, a fedelet mindenesetre segítesz nekem leemelni.

A bíró föllazította a papírszalag végét, aztán néhány rántással letépte az egészet.

– Emeld a másik végét! – utasította a háznagyot. – Aztán leengedjük a földre.

Együtt fölemelték a fedelet.

A háznagy hirtelen elengedte. A fedél visszaesett, keresztbe a koporsóra. A bíró éppen csak meg tudta akadályozni, hogy lezuhanjon a földre.

– Ez nem Ki-jü! – rikoltotta Jen –, hanem Ószirózsa!

– Hallgass! – dörrent rá a bíró.

Ránézett a koporsóban fekvő lány merev arcára. Kétségtelenül még így halálában sem volt híján bizonyos közönséges szépségnek. Kékes szemhéja fölött dús szemöldök ívelt, kerek orcája gödröcskés, telt ajka szabályos formájú volt. A legkevésbé sem hasonlított Ki-jü portréjára.

– A lehető legkevesebb zajjal tegyük le – mondta a bíró halkán a reszkető háznagynak.

Miután a nehéz fedelet sikerült a földre eresztetni, Di bíró fogta a lámpást, és a koporsó egyik sarkára állította. Elgondolkodva nézte a halott fehér köntösét. Jó minőségű selyemből készült, himzett szilvavirágmintával. Az övet a szokásos hármás bokkrétával kötötték meg a lány dús keble alatt. Karja mereven feküdt a teste mellett.

- A ruha viszont Ki-jü kisasszonyé – jegyezte meg a bíró.
- Jól mondod, uram. De ez a lány Őszirózsa, elhiheted! Mi történt vajon Ki-jü kisasszonnyal?
- Nemsokára odáig is eljutunk. Először meg kell vizsgálnom a holttestet. Te várj kint a csarnokban. Ne gyújtsd meg a gyertyát, egyelőre nem szeretném, ha valaki tudomást szerezne erről az egészezről.

A rémült háznagy vacogó foggal kezdett tiltakozni, de a bíró minden teketória nélkül kitolta, és becsukta mögötte az ajtót.

Az övszalag bokkrétájánál kezdte. Beletelt némi időbe, amíg a különlegesen rafinált hurkokat meglazította. Aztán bal karjával benyúlt a tetem dereka alá, és megemelte kissé, hogy eltávolíthassa a háromszor körbetekert szalagot. A holttest meglehetősen súlyos volt. Ez egybevágott azzal, hogy az idős szolga is panaszkolta, milyen nehezen cipelték le Minnel a földszintre. A bíró a koporsó szélére akasztotta a szalagot, és elől szétnyitotta a köntöst. A lányon nem volt alsónemű, a formás meztelen test tetőtől talpig elé tárult. A bíró közelebb emelte a lámpát, és centiméterről centiméterre megvizsgálta, hátha talál rajta erőszakra utaló nyomot. De a sima fehér bőr sértetlen volt, csak a dús keblen és itt-ott a kerek hason látszott néhány felszíni karcolás. Miután megállapította, hogy a nő körülbelül a terhesség negyedik hónapjában járhatott, a bíró kihúzta a tetem merev karját a köntös bő ujjából. Gyors pillantást vetett a töredezett körmökre és a tenyér bőrkeményedéseire, aztán oldalára fordította a testet. Alig tudott elfojtani egy kiáltást. Közvetlenül a bal lapocka alatt körülbelül rézpénznyi méretű fekete tapaszt pillantott meg. Óvatosan lefejtette. Kis seb tűnt elő alatta. A bíró hosszasan tanulmányozta, megtapogatta a seb peremén az elszíneződött húst, majd egy fogpiszkálóval igyekezett a mélységét fölmérni. A lányt meggyilkolták. Még hozzá egy vékony, hosszú pengéjű késsel, amelynek hegye feltehetően a szívbe fúródott.

Visszafektette a holttestet a hátára, és összehúzta rajta a köntöst. Megpróbálta visszakötni a háromszoros bogot, de nem sikerült,

úgyhogy végül egyszerűen összecsomózta az öv két végét. Egy darabig mellén összefont karral, dús szemöldökét komoran ráncolva csak nézte a fehér alakot. Nagyon titokzatos ügy.

Kinyitotta az ajtót, és behívta a háznagyot. Liao minden ízében reszketett, arca halottsápadt volt. Ketten együtt helyére tették a koporsó fedelét.

– Merre van a szobád? – kérdezte a bíró, mialatt magára öltötte szőrme kabátját.

– A hátsó traktusban, uram. Jen Jüan úré mellett.

– Helyes. Most feküdj le aludni. Én megpróbálom felkutatni Ki-jü kisasszonyt.

Hogy elébe vágjon a kérdéseknek, sarkon fordult, és kilépett a kápolnából. A csarnok bejáratánál néhány megnyugtató szóval elbocsátotta a háznagyot, aztán elindult fölfelé a széles lépcsősoron.

A pihenő felől fényt látott. A testes Min a beteg földesúr ajtaja előtt állt, kezében hosszú gyertyatartóval. Erős csontozatú, széles arcán gögösebb kifejezés ült, mint valaha. Még mindig hosszú, szürke köntösét viselte. Utálkozó pillantást küldött a bíró felé, és barátságtalanul odavetette:

– Letöltötted a magad idejét a toronyban?

– Le. Semmi újság. És a bátyád hogy van, uram?

– Hm. Épp most akartam megnézni. De miután nem ég bent a gyertya, azt hiszem, jobb, ha visszamegyek a szobámba. Semmi értelme nem volna fölébreszteni a feleségét, biztos ott szunyókál az ágy mellett, a karosszékben. Hullafáradt már az a szegény asszony. Neked se ártana, ha aludnál egy jót. Semmi értelme le-föl ténferegni. Jó éjt!

A bíró nézte, ahogy a megtermett úr elcsoszog a pihenő végén nyíló ajtajáig, aztán ő is fölment a lépcsőn a második emeletre.

Amikor visszaért Ki-jü szobájába, a lámpást az asztalra tette, aztán egy darabig csak állt, és a tolóajtó holdfénytől átvilágított tábláját

nézte. Amennyiben Ki-ju életben van, talán az ajtóra odakintről rávetülő képét kapta el egy pillanatra, azt vélte tévedésből *idebent* megjelenő kísértetalaknak. Ha ez igaz, a lány a balkonról figyelhette.

Széthúzta a tolóajtót, és kilépett az erkélyre. Korábbi vizsgálódása egyértelművé tette, hogy lehetetlen alulról felmászni vagy a tetőről leereszkedni a balkonra. És miután ő nagyon gyorsan kilépett ide az után, hogy a jelenést észrevette, a létra használatát is ki lehet zárni. Megfordult, és szemügyre vette a tolóajtó szemöldökfája feletti faragott falapokat. Gyorsan visszament a szobába, és megállapította, hogy a szoba mennyezete alig néhány centivel a szemöldökfa fölött húzódik. Vagyis a mennyezet és a tető között padlástér van, az eresznél csak mintegy méternyi, de aztán egyre magasabb, ahogyan a tető a csúcsa felé emelkedik. Ismét kilépett a balkonra, és töprengve nézte a baloldalt álló virágállványt. Ha mondjuk pont fölötte nyílna bejárat a padlásra, az állványt létrának használva könnyedén el lehetne érni a falemezeket.

Lábával kipróbálta a virágállvány legalsó szintjét. Úgy találta, jóval gyengébb, mint hogy az ő súlyát elbírja, de egy karcsú fiatal lányt valószínűleg meg tudna tartani. Kihozta a szobából a citeraasztalhoz tartozó ébenfa széket, és a virágállvány mellé tette. Így már könnyedén elérte a faragott lapokat. Megtapogatta az állvány fölötti lemez szélét, és úgy érezte, oldalra kissé elmozdítható. Amikor erősebben próbálkozott, a lap egészen odébb siklott. A lámpás fénye a nyílás mögött kuporgó, halálra rémült fiatal lány sápadt arcára esett.

– Fáradj le, Min kisasszony! – szólt a bíró szárazon. – Nem kell félned. Édesapád vendége vagyok, itt szálltam meg éjszakára. Hadd segítsék!

Ám a lánynak egyáltalán nem volt szüksége segítségre. A virágállvány legfelső polcára lépett, és könnyedén leereszkedett. Rendbe szedte magán porlepte kék köntösét, közben egy pillantást vetett a hegyoldalra, a banditák magasan lobogó tüzeire, majd egyetlen szó nélkül belépett a szobába.

A bíró intett neki, hogy foglaljon helyet az asztalnál álló széken, ő maga pedig leült a citeraszékre, amelyet közben visszahúzott a szobába. Hosszú, őszülő szakállát simogatva figyelmesen nézte a lány sápadt, elgyötört arcát. Láthatóan nem sokat változott az elmúlt három évben. A bíró magában ismét csodálattal adózott a művész tehetségének, aki ilyen tökéletes élethűséggel ábrázolta modelljét annak idején. Ráadásul ügyes választás volt deréktől fölfelé mutatni. A póz jótékonyan palástolta a hajlott, csaknem púpos hát formáját, valamint azt a tényt, hogy kicsiny, törékeny testéhez képest a lány feje kissé nagy volt.

– Nekem azt mondták, szívrohamban meghaltál, kisasszony – szólalt meg végül a bíró. – Idős szüleid gyászolnak. De valójában az Őszirózsa nevű szobalány halt meg ebben a szobában, nem te. Meggyilkolták.

Itt elhallgatott, de miután a lány nem szólt, folytatta:

– Járásfőnök vagyok északról. Ez a hely természetesen nem tartozik a fennhatóságom alá, de miután jelenleg tökéletesen el vagyunk szigetelve, én képviselem itt a törvényt. Így hát kötelességem kivizsgálni a gyilkosságot. Szeretném, ha beavatnál, mi történt.

A lány fölemelte a fejét. Nagy szemében szomorú tűz égett.

– Fontos ez még? – kérdezte halkán, intelligens hangon. – Mindannyiunkat le fognak mészárolni. Nagyon hamarosan. Nézd, az égen pirosan dereng a hajnal.

– Az igazság mindig fontos, Min kisasszony. Várom a magyarázatot.

A lány megvonta keskeny vállát.

– Tegnap este feljöttem vacsora előtt. Megmosdottam, kikészítettem az arcomat, és vártam, hogy majd Őszirózsa segít átöltözni. Miután nem került elő, fölkeltem, és kimentem az erkélyre. Álltam a korlátnál, néztem a hegyoldalt, ahol a banditák tanyáznak, és szorongva tűnődtem, vajon mi vár ránk. Végül, miután jó ideje ácsorogtam kinn, úgy éreztem, kezd késő lenni, és

úgy döntöttem, nem várok tovább, hanem egyedül váltok ruhát. Ahogy beléptem, megláttam, hogy Ószirózsa az ágyamon fekszik, nekem háttal, a jobb oldalán. A nyelvemen volt egy dühös megjegyzés, úgy léptem közelebb, de legnagyobb döbbenetemre hatalmas vérfoltot vettem észre a ruhája hátán. Fölé hajoltam. Láttam, hogy meghalt. Felsikoltottam, de gyorsan a szám elé kaptam a kezemet. Egy szempillantás alatt megértettem, mi történhetett. Amikor Ószirózsa feljött, és nem talált a szobában, azt hitte, lent vagyok még valahol. Leheveredett az ágyamra azzal, hogy majd fölpattan, ha meghallja, hogy közeledem. Ilyen semmirekellő, lusta lány volt. Aztán valaki jött, és azt hívén, én fekszem ott, megölte. Épp amikor ez a rettentő gondolat megfogalmazódott bennem, csoszsanó lépteket hallottam odakintről. Biztos a gyilkos jön vissza! Rémületemben kiszaladtam a balkonra, és föl, egyenest a padlásra.

Itt szünetet tartott, miközben elgondolkozva sodorgatta a haját, majd folytatta:

– Közben hadd magyarázzam el, hogy azóta próbáltam felmérni, mennyire használható ez a tetőtér, amióta megtudtam, hogy ideérkeztek a gonosztevők. Meg akartam győződni arról, hogy szolgálhat-e búvóhelyül idős szüleimnek és nekem, ha a haramiák lerohannák az épületet. Úgy tűnt, kiválóan alkalmas erre, úgyhogy bekészítettem néhány takarót, egy korsó vizet és néhány doboz szárított gyümölcsöt. Nos hát, hogy folytassam: épp az utolsó pillanatban sikerült elhagynom a szobámat, mert már hallottam is nyílni az ajtót, aztán azokat a rémisztő csoszsanásokat. Hosszú ideig vártam, hegyeztem a fülemet, de nem hallottam semmit. Végül valaki hangosan kopogtatott az ajtón, és a nevemet kiáltotta. Azt hittem, így próbál törbe csalni a gyilkos, aki rájött a tévedésére, úgyhogy csöndben maradtam. De aztán megint dörömböltek. Hallottam, ahogy a nagybátyám rémülten kiabál, hogy meghaltam. Ószirózsa holttestét az enyémnek vélte. Megérkezése óta nem találkoztunk, és legutóbb hét évvel ezelőtt látott. Ráadásul Ószirózsával sem találkozott még, aki egész délután a női lakrészben

tartózkodott. Ennek ellenére különösnek találtam, hogy a nagybátyám ekkorát tévedett, hiszen Őszirózsa kék cselédruhát viselt. Ebből arra következtettem, hogy amikor a gyilkos visszatért, levetkőztette a holttestet, és valamelyik köntösömet adta rá. Elő akartam bújni, hogy mindent elmondjak a nagybátyámnak, de aztán eszembe jutott, hogy sokkal jobb, ha a gyilkos azt hiszi, eltűntem, és ezáltal nyerek egy kis időt, hátha valami nyomra vezet, ki lehet az illető. Az ijedelem és a feszültség felfokozta kimerültségtől végigaludtam az egész éjszakát. Ma reggel lejöttem, hogy fölvigyek egy korsó friss vizet és egy doboz süteményt. Lesettenkedtem az első emeleti pihenőre, ott hallottam, amint a háznagy és a jószágigazgató azt részletezi, hogy hirtelen szívroham áldozata lettem. Ez is azt bizonyította, hogy a gyilkosnak sikerült valahogy eltüntetnie a rémes gaztettére utaló összes nyomot, ettől pedig még jobban megrémültem.

Hisz ez azt jelenti, hogy szokatlanul találékony és kegyetlen emberről van szó. Délután aludtam egy keveset. Este hangokat hallottam a szobámból. Az egyiket felismertem, a jószágigazgatóé volt. Aztán újra elcsendesedett minden, amíg egyszer csak meg nem szólalt a kedvenc szerzeményem a saját citerámon. Miután házon belül senki nem tudja megszólaltatni, gondoltam, idegen lehet: vagy a gyilkos, vagy a cinkosa. Elült a vihar, elállt a zivatar, úgy tűnt, itt a kiváló alkalom, hogy megtudjam, ki az én titokzatos ellenségem. Zajtalanul sikerült lemásznom, és belestem az ajtón át. A szoba mélyén, az árnyékban egy előttem ismeretlen magas, szakállas férfit pillantottam meg. Halálos rémületben visszaszöktem a rejtekhelyemre. Ez minden, uram.

Di bíró lassan bólintott. Egyértelmű volt, hogy értelmes, logikusan gondolkozó emberrel van dolga. Közelebb húzta a teáskannát, és töltött a lánynak. Megvárta, míg az mohón megissza a csészényi teát, aztán megkérdezte:

– Szerinted ki akarhatott az életedre törni?

A lány szomorúan megrázta a fejét.

– Fogalmam sincs. Épp ez rémiszt annyira, ez a borzasztó bizonytalanság! Kintről alig ismerek valakit, nagyon ritkán jönnek hozzánk látogatók. Tavalyig rendszeresen járt ide egy zenetanár az erőd melletti faluból, és egy ideig nálunk lakott az a mester, akitől festészetet és kalligráfiát tanultam. Az után, hogy a tanulmányaimat befejeztem és hogy az ifjú Liang úrral megkötendő házasságot bejelentették, nagyon elzártan éltem itt, egyáltalán senkivel nem érintkeztem a ház népén kívül.

– Hasonló esetekben – jegyezte meg a bíró – először mindig az indítékot igyekszünk megtalálni. Helyesen tételezem föl, hogy te vagy a birtok egyetlen örököse?

– Igen. Volt egy bátyám, de ő három éve meghalt.

– És utánad ki volna a következő a sorban?

– A nagybátyám, uram.

– Az például erős indíték lehet. A nagybátyádról azt hallottam, hogy bármilyen gazdag, még mindig nagyon szereti a pénzt.

– Jaj, ne, a bácsi nem lehet! – kiáltotta a lány. – Mindig is nagyon közel állt apámhoz, neki soha nem jutna eszébe, hogy... Nem, ezt a gondolatot nyugodtan elvetheted, uram.

Egy darabig töprengett, majd némiképp habozva így szólt:

– Ott van természetesen Liao úr, a háznagyunk. Tudom, hogy táplált irántam bizonyos érzelmeket. Természetesen sosem mondta, de én azért tisztában voltam vele. Igaz, hogy az ő alárendelt helyzetében – ráadásul minden vagyon nélkül – egy férfi nem is álmodhat arról, hogy feleségül vegye gazdája egyetlen lányát. De miután Liao nagy múltú, művelt családból származik, amely két kiváló költőt is adott a birodalomnak, végső soron nem lett volna teljesen kizárt, hogy apám – már amennyiben én nem ellenzem – fontolóra venné, mit feleljen egy esetleges lánykérésre. Csakhogy Liao néma maradt, és miután az eljegyzésemet bejelentették, természetesen már hiába is szólalt volna meg. A hír mindenesetre nagyon felzaklatta, ezt nem tudtam nem észrevenni. De az

elképzелhetetlen, hogy egy olyan finom, szerény úriember, mint Liao, valaha is...

Kérdő pillantást vetett a bíróra, ám az nem fűzött hozzá megjegyzést. Ehelyett belekortyolt a teájába, majd így szolt:

– Nem hinném, hogy Ószirózsát tévedésből ölték meg, Min kisasszony. Meggyőződése, hogy a gyilkos éppenséggel őt szemelte ki áldozatául. Az imént vizsgáltam meg a holttestet, és megállapítottam, hogy terhes volt. Van valami elképzelésed, ki lehet a meg nem született gyermek apja?

– Bármelyik jöttment, akivel összeakadt! – felelte Ki-jü epésen. – Lusta és züllött nőszemély volt, folyton a fiatal parasztleányokkal bujálkodott. Azt hitte, senki nem tud a tisztességtelen viselkedéséről, de én a saját szememmel láttam innen az erkélyről! Gusztustalan volt! Mint egy közönséges városi szajha! És az aranyat is ő lopta el. Azt hittük, elszökött vele. De amint megtudtam, hogy megölték, rájöttem, hogy az arany biztosan itt van még a házban elrejtve. Igen, igazad van, ez magától értődik! Nem tévedésből követték el a gyilkosságot! A szeretője ölte meg, hogy az egész aranyra rátehesse a kezét! Meg kell találnunk a pénzt, uram. Az életünk függ tőle!

A bíró újratöltötte a két teáscsészét.

– Úgy hallottam – jegyezte meg közömbös hangon –, hogy Ószirózsa egyszerű, hűséges teremtes volt, aki rendesen gondját viselte beteg apádnak.

Ki-jü arca céklavörösre váltott a dühtől.

– Hogy ez? Gondját az apádnak? Elmondom én mindjárt, mit művelt. Az arcátlan kis ringyó! A testét próbálta meg eladni neki. Anyádnak minduntalan ki kellett kergetnie apám szobájából. Én magam is rajtakaptam ott egyszer. A takarókat igazította el, azt mondja. A ruháját kellett volna pedig eligazítania! Egészen ki volt tárva az eleje; a nagy kövér mellét mutogatta az apádnak! Így tudta ki azt is, hol van az értékláda kulcsa, a ravasz céda! És miközben az apámhoz próbálta behízelegni magát, mindvégig játszott a piszkos

kis játékaikat egy csavargóval, akit kinn a földeken ismert meg! És aki teherbe is ejtette. Hallgasd ki azokat a szerencsétlen menekülteket, biztos vagyok benne, hogy velük együtt az a fickó is beférközött hozzánk. És megölte a lányt, hogy megszerezze a lopott aranyat.

– Lássuk csak – mondta lassan a bíró. – Elhiszem, hogy a meg nem született gyermeke apja ölte meg. Azt viszont már nem hiszem, hogy közönséges csavargó volt. Egy csavargónak soha nem lett volna esélye őt itt, a te szobádban meggyilkolni. Olyasvalaki lehetett, aki a házhoz tartozik, aki anélkül járhat-kelhet, hogy bárkitől kínos kérdésekre kellene számítania. Az illető azt hitte, amikor ledöfte Őszirózsát, hogy egyedül vannak. De miután lement, észrevette, hogy nem vagy ott, amiből rájött, hogy valószínűleg mindvégig a balkonon lehettél, sőt valószínűleg tanúja voltál a gyilkosságnak. Úgy döntött, rád ijeszt, hogy ezzel elhallgattasson. Ezért jött vissza, ezért öltöztette Őszirózsát a ruhádba. Hogy figyelmeztessen: téged is megöl, ha eljár a szád. Mostanra nagyon nyugtalan lehet. Ki tudott a tetőtéri búvóhelyedről?

– Senki a világon, uram. Tegnap este szerettem volna elmondani apámnak vacsora után.

– Világos.

A bíró fölkel, és kilépett az erkélyre. A hajnali derengésben látta, hogy a faltörő koshoz szükséges kocsi elkészült. A Szárnyas Tigrisek kezdték elővezetni a lovakat a barlangokból. Visszaült a székére, és így szólt:

– Nem túl sokan jöhetnek szóba, akik közül a gyilkost kiválaszthatjuk. Szerintem Jen Jüan, a jószágigazgató a legesélyesebb gyanúsítottunk.

Ki-jün tiltakozásának egy erélyes kézmozdulattal elejét vette, és folytatta:

– A holttest iránti gyér érdeklődése gyanút kelt. Az ember hajlamos azt gondolni, szándékosan kerülte, hogy meg kelljen néznie. És nem a Liao háznagyéhoz hasonló érzelmi okok miatt. Egyszerűen nem akarta vállalni a kockázatot, hogy – amennyiben

valami balul sült el – megkérdezzék tőle, vajon miért nem közölte Min úrral, hogy nem a te holttestedet látta. Miután Min úrral és idős szolgájával ellentétben a jószágigazgató nagyon jól ismerte Őszirózsát, ahogyan téged is.

Ki-jü elborzadva nézett a bíróra.

– Jen úr tanult és komoly fiatalember! – kiáltotta. – Hogyan alacsonyodhatna le odáig, hogy viszonyt folytasson egy közönséges falusi néemberrel?

– Én több tapasztalat alapján jobban eligazodom az efféle kötődések ügyében, Min kisasszony – mondta a bíró szelíden. – Jen laza erkölcsű ember benyomását kelti, aki nem szívesen hagyta ott a város fényeit. Azt gyanítom, apja olyasféle zavaros szerelmi ügy miatt küldhette ide, ami kívánatosá tette a várostól való huzamosabb távollétét. Azt az egy kilengést az apa így még elnézte. De egy második – nevezetesen egy rokon háznépéhez tartozó cseléd elcsábítása – már könnyen azzal a következménnyel járt volna, hogy kitagadja a családból.

– Képtelenség! – kiáltott fel dühösen a lány. – Jen beteg volt, a levegőváltás kedvéért küldték ide.

– Ugyan már, Min kisasszony! Egy magadfajta értelmes lány csak nem hisz el egy ilyen átlátszó kis mesét!

– Ez nem átlátszó mese! – makacskodott Ki-jü, majd fölállt. – Elkísérrél apámhoz, uram? – kérdezte immáron nyugodtabban. – Mindent el akarok mesélni neki. És szeretném megbeszélni veled, hogy még egyszer kutassunk át mindent az arany után, mert az maradt az egyetlen reménységünk. Ha nem találjuk meg, méghozzá nagyon hamarosan, mindannyiunkat lemészárolnak!

Di bíró is fölállt.

– Boldogan odakísérlek a szüleidhez. Előbb azonban szeretném, ha eljönnél velem az őrtoronyba. Ki akarom kérdezni Jen urat, és szeretném, ha te is jelen volnál, hogy ott helyben ellenőrizhessem az állításait. Ha ártatlannak bizonyul, nekiállhatunk magunk is megkeresni az aranyat.

Látván, hogy a lány tiltakozna, a bíró kifelé mutatott:

– Te jó ég, már jönnek!

A mellette reszkető rémült lánnyal együtt meredten nézte a hegyoldalban lefelé ügető jó tucatnyi lovast. A mögöttük közeledő, fából ácsolt szerkezetet további banditák fogták körül, hogy az útját irányítsák.

– Hozzák a faltörő kost! – kiáltotta izgatottan a bíró; megragadta a lány köntösének ujját, és rászólt. – Igyekezzünk, sürges az idő!

– És mi lesz az arannyal? – rémüldözött a lány.

– Jentől majd arról is felvilágosítást kapunk. Menjünk!

Di bíró maga után vonszolta a vonakodó lányt. Miközben lefelé siettek a lépcsőn, az őrtoronyban megszólalt a vészjelző gong. A bíró és a lány átsietett az udvaron, ahová izgatottan özönlöttek ki a menekültek ideiglenes szálláshelyükről. Ahogy a toronyba vezető létrán másztak, a bíró a szeme sarkából két izmos fiatalembert látott fölkapaszkodni a kapuőrház tetejére, ahová korábban odakészítették a nagy vonóhálót.

– Faltörő kossal jönnek! – kiáltotta a jószágigazgató, amikor Di bíró megjelent a toronyban. – Ezek képesek voltak...

A mondat közepén beléfagyott a szó, és tátott szájjal meredt a bíró mögött felbukkanó lányra.

– Te... te... – dadogta.

– Igen, élek, amint látod – vágta rá gyorsan Ki-jü. – Találtam magamnak egy rejtekhelyet a tetőtérben, a járásfőnök úr onnan hozott le. Te nem láttad a holttestet, nem tudhattad, hogy nem én vagyok az. Őszirózsa volt.

Odalent értelmetlen kiáltozás hallatszott a falon kívülről. Négy lovas vágatott le-föl a hajnali szürkületben. Gúnyosan rázták a lándzsájukat, tigrisbunda gallérjuk lebegett a szélben. A bíró körbejártatta szemét a sáros folyó széles tükren. Az éjszakai zivatar után mintha még tovább emelkedett volna a vízszint. A köd viszont

felszakadt; a távolban mintha egy fekete pontot fedezett volna föl. Visszafordult a jószágigazgatóhoz, és nyersen így szólt:

– Mostanra minden kristálytiszta lett, Jen úr. Ki-jüvel együtt megöltétek Őszirózsát, aki teherbe esett tőled, és rá akart venni, hogy vedd feleségül. Neked azonban a szegény parasztlánnyal folytatott viszony pusztá mellékes szórakozás volt. Arra számítottál, hogy Ki-jü kisasszony, az örökös lesz az asszonyod. Ki-jü szenvedélyesen szeretett, de tudta, hogy apja sosem egyezne bele ebbe a házasságba. Miután az ifjú Liang ünnepélyesen eljegyezte, szóba sem jöhetett volna, hogy a földesúr egy pénztelen tékozlóhoz adja, aki ráadásul rokon is. A Szárnyas Tigrisek érkezése remek megoldást kínált a problémára. Ki-jü ellopta az aranyat, és biztonságos helyen elrejtette. Aztán ketten együtt megöltétek Őszirózsát. Ezután felöltöztetted Ki-jü egyik köntösébe; arra már nem volt idő, hogy alsóruhát is adj rá. Ki-jü elrejtőzött a tetőtérben. A te dolgod volt minden eszközzel megakadályozni, hogy Min úr és idős szolgálója kivételével bárki megláthassa a holttestet, illetve elérni, hogy minél gyorsabban koporsóba kerüljön – így mindenki azt feltételezheti, hogy Ki-jü halt meg. Gondosan letisztítottátok Őszirózsa hátán a szúrt sebet, és tapaszt helyeztetek rá. Ha Min úr esetleg megnézné, nyugodtan azt hiheti, hogy a tapaszt még életében kapta valami karcolásra, vagy hasonló apró sebre. De Min végül nem vetköztette le; nem volt rá oka, hisz miért is fordult volna meg a fejében, hogy gyilkosság történt? És miután nem vetköztette le, azt sem vehette észre, hogy a lányon nincs alsónemű, ami pedig talán szöveget ütött volna a fejébe.

– Micsoda képtelen történet! – szólt Ki-jü megvetően. – És ezek után vajon mit tettünk volna a te hagymázás elméleted szerint?

– Egyszerű. Amikor a Szárnyas Tigrisek megrohanják a házat, az általános zűrzavarban Jen eltűnt volna, és csatlakozik hozzád a tetőtérben. Miután a banditák mindenkit kardélre hánytak, kifosztották az egész házat, és elvonultak, ti előbújtatok volna a rejtekhelyről, és megvárjátok, amíg az árvíz levonul. Tudtátok, hogy szokásuktól eltérően a haramiák nem gyűjtanak föl a házat, nehogy

a lángok föltűnjenek az erődbeli őrszemeknek. Aztán a városba menekültetek volna, természetesen az arany birtokában. Miután megfelelő ideig feltűnés nélkül meghúztátok magatokat, Ki-jü elment volna a bíróságra, ahol hosszan és érzékletesen előadta volna megpróbáltatásai történetét: hogy a Szárnyas Tigrisek elrabolták, és borzasztó körülmények közé kényszerítették mindaddig, amíg végül sikerült megszöknie a karmaik közül. Végül benyújtotta volna igényét erre a birtokra, mint jogos örökös. Ezután valami messzi vidékre költöztetek volna, ahol összeházasodtok, és boldogan éltek, amíg meg nem haltok. Förládoztátok volna ugyan idős szüleidet, hozzá még vagy ötven más személyt, de nem hiszem, hogy ez túlzottan zavart volna téged.

Miután Ki-jü és a jószágigazgató némán meredt maga elé, a bíró folytatta:

– Csakhogy balszerencsétekre nekem pont itt kellett menedéket kérnem tegnap este. Fölfedeztem a gyilkosságot, majd pedig a te rejtekhelyedet is megtaláltam, Min kisasszony. De te értelmes lány vagy, ezt már mondtam egyszer, és most megismétlem. Egészen formás kis történetet próbáltál eladni nekem. Ha sikerül elhitetned velem, hamarosan „megtaláltad volna” az aranyat, a banditák megkapják a váltságdíjat, és minden elrendeződik. Őszirózsától megszabadultatok, és idővel kidolgoztatok volna egy új tervet, hogyan szökjetek meg együtt, és hogyan kaparintsátok meg a Min-birtokot.

Lentről tompa dübörgés hallatszott. A faltörő kost görgették a kapu felé a göröngyös talajon. Ki-jü tágra nyílt, lángoló szemmel meredt Di bíróra. „A mohó szív” – mondta magában a bíró, ahogy a sápadt, eltorzult arcot nézte.

– Tönkretettél mindent, te hivatalnok kutya! – fakadt ki hirtelen a lány. – De nem fogom elárulni, hová dugtam az aranyat. Mindannyian meghalunk, és velünk együtt te is!

– Ne örülj meg! – kiáltott rá a jószágigazgató. A mellvéd fölött rémült pillantást vetett a hegyoldalra kardlengetve lefelé ügető

banditákra. – Az ég szerelmére, el kell árulnod, hol az arany! Nem hagyhatod, hogy engem is lemészároljanak ezek a vademberek! Hiszen szeretsz!

– És minden felelősséget rám hárítanál, igaz? Abból nem eszel, barátom! Együtt fogunk meghalni mind, ugyanúgy végezzük, ahogy a drágalátos szajhád, a kicsike Ószirózsa!

– Ószirózsa... ő aztán... – dadogta Jen. – Milyen bolond voltam, hogy nem tartottam ki mellette! Ő szeretett, és nem kért semmit cserébe! Én nem akartam, hogy meghaljon, de te, te ragaszkodtál hozzá, hogy el kell tűnnie a mi biztonságunk érdekében. És én, ostoba ökör, inkább a pénzedet választottam, hozzá téged, te ronda, alattomos, nagy fejű némbér!

Ki-jü hátratántorodott, de a jószágigazgató elfúló hangon folytatta:

– Pedig micsoda fantasztikus nő volt! Ha belegondolok, hogy minden áldott éjjel karomban tarthattam volna azt a lüktető, tökéletes testet! Helyette veled szerelmeskedtem, te nyamvadt csontkollekción, ráadásul beszálltam a hiábavaló és mocskos kis játszmaidba! Gyűlöllek, elárulom neked, hogy...

A bíró fájdalmas kiáltást hallott a háta mögül. Megpördült, de elkésett. Ki-jü átvette magát a mellvéden.

– Elvesztünk! – kiáltotta Jen Jüan. – Most már nem jutunk hozzá az aranyhoz! Nekem sem árulta el, hová...

Benne szakadt a szó, leírhatatlan döbbenettel nézett át a mellvéden. Az egyik lovas lepattant a lováról, majd odalépett a köveken természetellenes fejtartással fekvő női testhez, lehajolt, és kitépte füléből a fülbevalót. Ezután a köntöse ujjában kutatott, de miután üres kézzel kellett fölegyenesednie, dühös kiáltással rántotta elő a kardját, és egyetlen vad suhintással felhasította a lány gyomrát.

A jószágigazgató megfordult, és hevesen öklendezni kezdett, majd kétrét görnyedve sugárban hányt. A bíró megfogta a karját, és határozott mozdulattal fölállította.

– Halljam! – rivallt rá. – Valld be, hogyan ölted meg a nőt, akit szerettél!

– Nem öltem meg! – felelte levegő után kapkodva a jószágigazgató. – Ki-jü azt mondta, Ószirózsa meglátta, amikor ellopta az aranyat, ezért meg kell halnia. Aztán ez a nőstényördög a kezembe nyomott egy keskeny pengéjű tört azzal, hogy nekem kell megtennem. De amikor a két nő szemtől szemben állt, és szegény Ószirózsa tagadta, hogy kileste volna, Ki-jü hirtelen kikapta a kezemből a tört. „Hazudsz! – sziszegte a tört hegyét a lány mellének szegezve. – Vetkőzz le, mutasd, mi az, amivel elbűvölted a férfit, aki az enyém!” Miután a szerencsétlen halálra rémülve levette a ruháját. Ki-jü odaállította az ágy oszlopához, és kényszerítette, hogy a feje fölé emelje a kezét. Ószirózsa vacogott a hideg szobában, de megdermesztette a kimondhatatlan rettegés, ahogy az a szörnyeteg a keblén és a teste más pontjain végigsimított a penge lapjával, miközben egyfolytában szórta rá a szörnyűbbnél szörnyűbb undorító szidalmakat. Ószirózsa nyüszített a félelemtől. Újra és újra megpróbált kifordulni, de az a nőstényördög ilyenkor mindig megérezte vele a tört hegyét, és förtelmes, kimondhatatlan fenyegetéseket sustorgott a fülébe. Én pedig, én pedig ott álltam tehetetlenül, és halálosan rettegetem, hogy ez a néember megsebzi, vagy megcsonkítja azt a szegény, védtelen lányt. Végül, amikor Ki-jü egy pillanatra leengedte a tört, vállon ragadtam, és rákiabáltam, hogy hagyja már abba. Ki-jü erre gyűlölettel nézett rám, és dölyfösen utasította a lányt, hogy forduljon meg. Aztán hűvös nyugalommal kitapogatta a bal lapockáját, és belemélyesztette a hátába a tört. Hátratántorodtam, csak a falnál tudtam megtámasztani magam, onnan néztem, ahogy Ószirózsa a földre fekteti, gondosan elállítja a vérzést, és megtisztítja a sebet, miközben egyfolytában valami rémes dalt dudorászik. Miután tapaszt tett a sebre, Ószirózsa ruháját szépen összecsomagolta, és a saját fehér köntösét adta rá. Aztán rám parancsolt, hogy segítsek neki a holttestet az ágyra fektetni. Olyan lelki nyugalommal kötött

bogot az övszalagra, mintha csak a magáét kötné a fésükdőasztalnál. Az egész... az egész leírhatatlan volt, hidd el.

Vállon ragadtam, és rákiabáltam, hogy hagyja abba...

Arcát a tenyerébe temette. Amikor aztán felnézett, minden erejével megpróbált uralkodni a hangján, úgy kérdezte:

– Hogyan jöttél rá?

– Az öreg földesúr indított el a helyes nyomon közvetett figyelmeztetésével, nevezetesen azzal, hogy mindenáron a lánya szobájában akart elhelyezni. Nagyon szerette, de azt is tudta, hogy a törékeny egészsége fölötti rágódást, a folytonosan a halál körül keringő gondolatokat a lány elméje megsínylette. Apja azt gyanította, hogy Ki-jü halála körül valami sötét rejtély lappang. Amikor fönt, a szobájában beszélgettem a lánnyal, tökéletesen sikerült uralkodnia magán. De a szenvedély veszélyes dolog. Elég volt Őszirózsára egyetlen dicsérő, rád pedig egy apró kritikus megjegyzést tennem, hogy azonnal elárulja magát. Ami viszont téged illet, te közel sem vagy olyan jó színész, mint ő. A halálfélelem hatalmába kerítette az egész háznépet, de téged láthatóan nem. Pedig egyébként nem keltetted bennem különösebben bátor ember benyomását. Épp ellenkezőleg, elég gyávának gondoltalak – nem is alaptalanul, ahogyan ez most bebizonyosodott. Ennek ellenére majdhogynem nyeglén beszéltél a mindannyiunkra leselkedő szörnyű végzetről. Azért volt ez, mert a gondolataidat nem a halál foglalta le. Hanem az élet: a gondtalan és kényelmes élet, amelyet szeretőd öröklött vagyona biztosít majd. Végül a kör azzal a bonyolult boggal zárult be, amelyet az imént te is említettél. Mert azt ilyen tökéletesen csakis egy asszony köthette meg. Ki-jünek egészen természetesen benne volt a mozdulataiban, nem merült föl benne, hogy ezzel egyértelműen rá utaló nyomot hagy maga után.

A jószágigazgató néma döbbenettel meredt rá. A bíró folytatta.

– Nos, hát, én minden szót elhiszek, amit az imént előadtál. Valóban Ki-jü volt a főbűnös, te csak az ő akarat nélküli bábja. Ám mégiscsak egy kegyetlen gyilkosság bűnrészesese vagy, ezért le fognak fejezni a vesztőhelyen.

– Milyen vesztőhelyen? – nevetett föl metsző hangon Jen; szaggatott, elfúló nevetésébe lentről jövő tompa puffanások

keveredtek. – Hallgasd csak, te bolond! A Szárnyas Tigrisek most döntik be a kaput!

A bíró szó nélkül fülelt. A puffanások egyszerre megszűntek. Egy rövid pillanatra néma csönd lett. Aztán kiáltozás és hangos szitkozódás hallatszott. A bíró áthajolt a mellvéden.

– Odanézz! – parancsolt rá Jenre. – Látod, hogy menekülnek hanyatt-homlok?

A banditák odahagyták a faltörő kost. A lovasok vadul korbácsolták a lovukat, míg akik gyalog voltak, a nyomukban futottak a hegyoldal felé, ahogy a lábuk bírta.

– Miért... miért menekülnek? – kérdezte az elképedt jószágigazgató.

A bíró megfordult, és a folyó felé mutatott. Jókora hadihajó manőverezett a part felé, a hosszú lapátok gyors ütemben vágtak bele vízbe, hogy a partra szálláshoz megfelelő szögben tartsák a hajótestet. A fedélzeten sorakozó rengeteg katona csúcsos sisakja és alabárdja fölött színes zászlók lobogtak. A farban díszesen fölszámozott lovak álltak szorosan egymás mellett kipányvázva. A nagy hajó mögött egy valamivel kisebb második közeledett. A fedélzetet farönkök és kötéltekercesek borították. Barna bőrzekét és -sapkát viselő alacsony férfiak kerekeket szereltek a frissen ácsolt kiskocsikra.

– Az este küldtem egy levelet az erőd parancsnokának – magyarázta a bíró nyugodt hangon. – Közöltem vele, hogy a hírhedt Szárnyas Tigrisek itt tanyáznak. Kértem, hogy küldjön lovasokat és egy utászegységet. Mialatt a lovasok kézre kerítik a banditákat, az utászok megjavítják a hidat, hogy a kíséretem átkelhessen és csatlakozhasson hozzám. Közben én lezárom itt ezt a gyilkossági ügyet. Várhatóan dél körül tovább tudok indulni, mert parancsom van rá, hogy haladéktalanul siessek a birodalmi fővárosba.

A jószágigazgató hitetlenkedve nézte a parthoz közelítő hajókat.

– Hogy juttattad el a levelet az erődbe? – kérdezte rekedten.

– Én is megszerveztem a magam szárnyas tigriseit – felelte a bíró.
– Megírtam a levelet mintegy tucatnyi példányban, lepecsételtem, és odaadtam az egyik sihedernek, aki délután sárkányt eregetett. Megmondtam neki, hogy mindegyik levelet kösse rá egy nagy sárkányra. Azt a feladatot kapta, hogy repítse föl egyiket a másik után, és amint valamelyik jó magasra száll, vágja el a zsineget. Miután a szél folyamatosan észak felől fújt, bíztam benne, hogy legalább egy-két feltűnően színes sárkány elér a túlparti faluba, ahol valaki megtalálja, és elviszi az erőd parancsnokának. És pontosan így is történt. Ezzel lezárult a Szárnyas Tigrisek története. És a tiéd is, Jen úr. Itt a vége.

Utószó

Di bíró valós történelmi alak. A Tang-dinasztia idejében, a Csenkuan időszak negyedik évében – Krisztus után 630-ban – született, és 700-ban halt meg.

A Tang-dinasztia krónikájában megjelent életrajza tanúsága szerint hosszú és eredményes hivatalnoki pályafutásának első felében – amikor különböző járásfőnöki posztokat töltött be vidéken – számos bonyolult bűnügyet sikerült felgöngyölítenie. Így régi idők nagy detektívjeként vált Kína-szerte híres figurává. Ugyanakkor a jeles államférfiak között is számon tartják, mivel pályája második szakaszában – miután magas beosztást kapott a birodalmi fővárosban – fontos szerepet játszott a bel- és külpolitika alakításában. Mindez történelmi tény. Az itt olvasható két történet azonban mindenesetül kitalált, ahogyan a bennük szereplő városok – Han-jüan, Pei-csou és a többi – sem léteztek soha.

Az asztronómia és az asztrológia Kínában régi időktől úzó tudomány, a kínaiak pedig mindig hittek abban, hogy a csillagjegyek befolyással vannak az ember életére és sorsára. A kínai naptár alapja a zodiákus hatvan elemének (visszatérő) ismétlődése. Ebben a rendszerben a tizenkét állatöv a két ősi alaperő – a jin (negatív, nőnemű, sötét) és jang (pozitív, hímnemű, fény) – rajza, valamint a nyolc trigram, a *pa-kua* köré rendeződik. A középpontban álló elfelezett kör az egymást feltételező két erő, a jin és a jang örökös egymásra hatását jelképezi. A nyolc trigram egy törött jin és egy töretlen jang vonal nyolc lehetséges kombinációját mutatja, ahogyan a *Ji csing*ben, a *Változások könyvében* látható.

A kínai asztrológia minden személyiséget és életpályát azon ciklikus jegy alapján elemezi, amelyben az illető született. Régen például az eljegyzést nem lehetett nyélbe ütni, amíg mindkét fél születési idejének (év, nap, óra) ciklikus jegyeit egymáshoz képest vizsgálva meg nem állapították, hogy a páros összeillik.

Di bíró 630-ban született, vagyis a VII-3 esztendőben, azaz a Tigris évében, amely a fém elemhez tartozik, és amelynek uralkodó bolygója a Vénusz. Születésének napját és óráját nem jegyezték fel.

Ami a második történetben szereplő héthúrú citerát illeti: hangját a kínaiak a klasszikus, tisztán kínai zeneművészet legmagasabb rendű megnyilvánulásának tekintik. Halk, kifinomult hangzása teljesen más, mint a későbbi korok színházi zenéjéé, amelyre nagy hatással volt a közép-ázsiai muzsika. Kínában egy jó antik citera – *kucsin* – ára ugyanolyan nagyságrendű, mint nálunk egy Stradivariusé. A tökéletes hangzás titka a hangszerestet borító lakkréteg minőségében rejlik. A vajtfulűek egy-egy citera korát azoknak a parányi felhólyagzásoknak a formája alapján állapítják meg, amelyek idővel megjelennek a lakkozott felszínen.

Tartalom

Szereplők

A majom reggele

A tigris éjszakája

Utószó